EROTYL
Específic de l'ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)
De la ejaculació prematura (pèrdues seminals); de la Polineu y molt eficaç per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.
Es el més potent estimulant de l'activitat neuro-sanguino-músculo-genital. Estimula i bonifica totes les glàndules internicials. Produeix una ejaculació regularitzador, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap òrgan, ni el funcionament dels mateixos.
No constipa, ni estreny, ni lesiona, ni cansa dirideu, ni cap altre medicament excitant.
PRODUCTE INDISPENSABLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS
Laboratorio Farmacológico del Dr. W. Dorrem
Preu: 21'75 ptes.

LA PUBLICITAT

ANY LIV.—NUM. 18.033.—PREU: 15 CENTIMS

BARCELONA, DISSABTE, 28 DE MAIG DE 1932

TALLERS D'IMPRENTA: CARRER BARBARA, 11 I 13. — TELEFON 19603

REDACCIO I ADMINISTRACIO: CORTS CATALANES, 589, 1.er. TELEFON 17430

AVUI, A LES SIS DE LA TARDA
INAUGURACIO EXPOSICIO
PINTURA MODERNA
Benet - Capmany - Créixems - Domingo
Humbert - Llimona - Mompou - Serra
Sisquella i Togores
Sala Parés - Petritxol, 5-Barcelona

El debat de l'Estatut

La intervenció del Sr. Ossorio

El discurs que abans d'ahir pronuncià a les Corts el senyor Ossorio i Gallardo és digne, no sols d'aplaudiment, ans encara d'admiració. Eloqüent sense retòrica, elegant sense massa literatura, cordial sense gaires afalacs, aquest discurs ha fet avançar d'una manera extraordinària el debat de l'Estatut de Catalunya. En aquestes darreres setmanes, podríem dir que la situació de l'Estatut a Madrid tenia petites millories dins la gravetat. Després del discurs del senyor Ossorio, la milloria és notable. Tan notable, que el senyor Azaña haurà trobat ja feta la meitat de la feina en el moment de començar la seva intervenció decisiva.

Res no ens ha vingut de nou ni en les paraules ni en les idees del senyor Ossorio i Gallardo. Les idees que ha exposat, les coneixíem pels seus escrits; les paraules amb què les ha expressades, les sentírem dels seus propis llavis l'any passat en conversa amical. Però en el discurs d'abans d'ahir, el senyor Ossorio ha articulat el seu pensament en forma de resum complet i claríssim, transparent de sinceritat i resplendent de veritat. No hi ha en el senyor Ossorio segones intencions ni reserves mentals, i així la seva veu té el so inconfusible de la noblesa d'ànima. Àngel Ossorio i Gallardo és una gran intelligència i una gran consciència. La seva valor intellectual va de parella amb la seva vàlua moral. Ell no porta a la discussió habilitats polemístiques ni astúcies polítiques. Hi porta una visió perspicaç del tema, un gran esperit de justícia i un intens desig de faeilitar l'avinença efectiva.

* * *

Una de les coses que més ens plauen en el senyor Ossorio és la seva tendència a concretar, i a precisar. No puja a les altes esferes doctrinals ni baixa a les petites anècdotes nímies i quotidianes. Ara ha situat la qüestió de Catalunya en el terreny polític, que és el propi del Parlament. I mentre que el senyor Ortega i Gasset —eloqüent amb una altra eloqüència— al cap d'un quart d'hora de parlar encara no havia acabat l'exordi, el senyor Ossorio i Gallardo entrà tot seguit en matèria, i anà tractant successivament, amb ordre i amb mètode, una sèrie de punts concrets que vénen a constituir la part essencial de la qüestió, tal com ara està plantejada.

Amb constatacions de simple bon sentit, més que amb arguments teòrics, l'orador apartà del camí els principals obstacles —fantasmes i sofismes— que hi havien amuntegat els adversaris de l'autonomia. I després, amb una lleialtat perfecta, examinà els caires més delicats i dificultosos de l'Estatut. Nosaltres ja havíem tingut ocasió de conèixer particularment el criteri del senyor Ossorio i les seves objeccions a algunes de les reivindicacions catalanes. En llegir ara el seu recent discurs, hem reconstruït mentalment tota la conversa de temps enrera. Fins hem recordat que ens digué, de bon començament, el mateix que ha dit en iniciar el seu discurs: que ell, davant la qüestió catalana, és regionalista, no pas nacionalista. Hem recordat també que nosaltres li contestàrem: que els catalans no demanem l'acceptació de les nostres idees, sinó el reconeixement dels nostres drets. No és el senyor Ossorio el qui ha d'ésser nacionalista; som els catalans els qui ho hem d'ésser. I ens cal afegir que quan insistim a emprar la terminologia nacional, ho fem, no pas de cara als castellans, sinó de cara als propis conterranis que no tenen o tenen molt poc el sentit profund de la catalanitat. Declarem i proclamem el caràcter nacional del nostre poble, no pas per a oposar-lo al poble castellà ni per a sostreure'ns a la influència universal, sinó per a oposar aquest caràcter a la modèstia provincial, que ha estat la trista deixa d'una decadència de quatre centúries i que subsisteix poc o molt en una part considerable dels catalans d'avui.

Prou sabem que, en la rel dels sentiments i de les doctrines, no coincidim amb el senyor Ossorio. Tampoc coincidim exactament en l'apreciació d'alguns punts concrets. Però la cosa que interessa, en política, és la coincidència de les fórmules pràctiques i actuals. I escoltant el senyor Ossorio, els catalans nacionals com nosaltres ens veiem amb cor de coincidir-hi en una zona prou ampla per a fer viable una fórmula d'avinença, susceptible d'encarrilar per un temps llarg el problema de les relacions catalano-castellanes.

* * *

Els diversos punts concrets de què s'ha ocupat el senyor Ossorio —intensitat de l'autonomia, revisió de l'Estatut, òrgan de relación entre Catalunya i el poder central, justícia, ordre públic, ensenyament— han estat tractats per ell amb fortuna variable. Ha fet suggestions ben mereixedores d'ésser ateses i ha formulat objeccions ben trencadisses. Però en tots aquests punts ha deixat oberts els camins del diàleg i de l'acord.

Dos punts ens interessen especialment entre els examinats pel senyor Ossorio: el de l'òrgan de relació entre el poder català i el poder central, que ell voldria que fos un governador o un delegat, i el dels establiments d'ensenyança castellana a Catalunya. Són tot just els punts sobre els quals més discutirem en la conversa a què hem aludit repetidament. En el primer punt, el del governador, no estem d'acord: nosaltres creiem que no hi ha d'haver un personatge d'aquesta índole, qualsevulga que fos la seva denominació. En el segon punt, el de l'ensenyament, no acceptem els establiments castellans com un dret o una missió de l'Estat central a Catalunya, però sí com una aplicació dels principis liberals a la part de població de llengua castellana que hi ha actualment a Catalunya.

Mentrestant, tot discutint les fórmules i tot posant de relleu els elements de coincidència i els de divergència, hem de correspondre a les nobles paraules d'aquest noble amic amb una actitud de cordialitat i de lleialtat. Ésser cordials amb els amics no vol dir que hàgim d'abandonar, per deferència, els nostres drets essencials.

A. ROVIRA I VIRGILI

El Dr. Ehsenmeyer aconsegueix ressuscitar un mort

Viena, 27. — Segons la premsa, el professor de medicina legal, senyor Essenmeyer, ha aconseguit de tornar a la vida un subjecte que atropellat per un automòbil, va morir als pocs minuts d'ésser traslladat a l'hospital.

Aquest resultat ha estat obtingut obrint el pit de la víctima, injectant-li sèrum fisiològic a les canals sanguínies i practicant-li al mateix temps un massatge elèctric al cor.

L'home es troba, segons els periòdics, en període de franca convalescència. — Fabra.

El crack de la casa Kreuger

Niva York, 27. — Segons notícies procedents d'Estocolm, els membres de la International Match que van anar a aquella ciutat amb motiu de l'assumpte Kreuger manifesten que el rei ha nomenat una Comissió composta de tres representants, entre els quals hi ha una personalitat americana, que s'encarregaran de la direcció de la Companyia sueca de llumins. — Fabra.

A la pàgina d'ECONOMIA article sobre la repatriació de capitals, per METRIOS

L'Estatut a les Constituents

EL SENYOR AZAÑA, EN UN DISCURS DE GRAN VOLADA, HA FIXAT LA POSICIO FAVORABLE DEL GOVERN A L'ESTATUT

El cap del Govern ha plantejat la qüestió de confiança al Parlament i la Cambra li ha tributat una ovació grandiosa

En sortir del Saló de Sessions, el senyor Azaña ha estat novament ovacionat i ha donat un visca a Catalunya

A primera hora de la sessió han intervingut els senyor Royo Villanova, Aguirre i Sànchez Romàn

Impressió parlamentària

(Del nostre enviat especial)

Sense recórrer gens a la hipèrbole podem dir que la sessió d'avui ha estat una sessió històrica.

El Sr. Azaña, en cloure el debat de totalitat de l'Estatut, ha posat el problema en un pla que revela, no solament una visió de governant, sinó un afany de començar per a Espanya una era nova.

El discurs del cap del Govern ha tingut tres fases: en la primera ha examinat la història d'Espanya i la posició de Castella i també la posició de l'Estat en relació a Catalunya.

Ha causat una emoció profunda quan, preguntant a la Cambra si considerava època gloriosa d'Espanya l'estat del segle XVI, ha replicat, amb l'assentiment general, que Catalunya, en aquella època, tenia unes llibertats molt majors que les que postula en l'Estatut. En la egona part del seu discurs, ha examinat concretament els principals problemes que l'Estatut planteja. Ha fixat la posició del Govern respecte a tots ells, sense arribar a donar fórmules concretes, però dibuixant prou clarament la posició i el criteri del Govern. A la tercera part, el senyor Azaña ha indicat la seva posició política i la del Govern en relació als altres partits que integren la Cambra, i especialment el partit radical. Comprensió i desig de collaboració, amb tots els sectors republicans, però seguida de la indicació que el Govern és prou fort amb la seva majoria per treure endavant aquest projecte, essencial per al bon règim de Catalunya i de la República. Ha acabat el senyor Azaña amb una invocació, plena d'ambició, per a Castella, la seva terra, i per al futur de la República.

El parlament del senyor Azaña ha durat tres hores i ha estat seguit amb una atenció i emoció intenses per tota la Cambra.

L'ovació final ha estat de les més emocionants que hem escoltat en aquestes Corts. Els diputats de la majoria, a peu dret, no cessaven d'aclamar el President. Els aplaudiments s'han repetit en sortir als passadissos i a la sala de conferències. En aquest lloc, els afotògrafs han impressionat diverses plaques del senyor Azaña tenint al seu costat els senyors Nicolau d'Olwer i Companys.

El cap del Govern ha correspost a l'ovació dels diputats allí congregats amb un Visca Catalunya.

Creiem que l'epíleg posat pel cap del Govern al debat de totalitat prejutja ja definitivament l'Estatut, puix que els diversos sectors de la majjoria han assentit a la manifestació d'ell que llur vot a favor de l'Estatut no és pas fruit d'una disciplina imposada coactivament, sinó el criteri espontani dels diversos grups.

En resum una gran tarda per a l'Estatut i per la República.

La sessió de Corts

Madrid, 27. — Comença la sessió a les quatre i cinc, sota la presidència del senyor Besteiro.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

Al banc blau el ministre d'Estat.

Les tribunes curulles.

S'aproven definitivament diversos projectes.

S'aprova també l dictamen sobre ascensos d'alferes.

Continua la discussió del projecte d'Estatut de Catalunya.

(Entra el ministre d'Instrucció pública.)

Discurs del Sr. Royo Villanova contra l'Estatut

El senyor ROYO VILLANOVA diu que l'Estatut és la manera de resolde el problema català, i que, com ha dit el senyor Ortega i Gasset, aquest és un cas de nacionalisme particularista.

No hi fa res que sobre aquest problema s'hagin escrit molts llibres, perquè els llibres són cosa morta. Els problemes vius s'estudien en les lluites.

Sent la temença que ac es vagi a fer una sessió patriòtica, en la qual quedi ofegat el fons del problema.

(Entren els ministres del Treball, Hisenda i Governació.)

Darrera d'ells entra el cap del Govern.

La Cambra es va omplint ràpidament.

Creu que els catalans demanen a la República més del que demanaren a la monarquia.

Ni en 1906, ni quan Canalejas, ni en 1918, Catalunya demanà el que avui demana.

Avui es tracta de treure a la República tot el que es pugui.

Demanen a la República allò que haurien hagut de demanar a la monarquia.

La Monarquia caigué perquè se solidaritzà amb la Dictadura.

Tots els que atacaren la Dictadura afavoriren l'advenlment de la República, però tots els que prestaren suport a la Dictadura afavoriren la Monarquia, i els catalans es confongueren amb tot el que féu la Dictadura.

(Protestes en els catalans.)

Insisteix en què es tracta d'un cas de nacionalisme particulista, i que els catalans perderen una bona ocasió en no oposar-se a la dictadura.

Ells diuen que són néts dels almogàvers. I on ern els almogàvers en temps de la dictadura. (Rialles.)

El senyor CARRASCO I FORMIGUERA: Al Penal de Burgos.

(Entren els ministres de Marina, Agricultura i Obres públiques.)

Recorda que quan la dictadura ordenà a les universitats que nomenessin representants per a l'Assemblea consultiva, totes les univrsitats s'hi sumaren menys la de Valladolid, que va voler oposar-se a la dictadura, elegint representant al senyor Unamuno, que era la persona que més podia molestar el dictador.

Recorda també que a ell li formaren expedient per parlar mal a la seva classe de la Dictadura.

No creu que el problema de Catalunya sigui el que presentava ahir el senyor Ossorio.

Estima que hi ha un un contracte evident entre l'actitud dels altres elements que contribuïren a portar la República i que sacrifiquen llurs mires individuals a l'ideal comú, i l'actitud dels catalanistes de l'esquerra, que tot ho han subordinat a llur problema.

Nega que Barceloni sigui el primer lloc on es proclamà la República. El primer lloc on es proclamà la República fou a Jaca, i per ell el Govern que es formà era el Comitè revolucionari de Jaca.

Afegeix que quan va ocórrer aquesta sublevació revolucionària només es pensava en la nació espanyola, i no en la nació catalana.

Els catalanistes diuen que Macià accedí després, quan la visita dels tres ministres espanyols, a desistir de la seva primera idea de la república catalana.

Jo crec que si accedía fou perquè ell no tenia força per a sostenir-la, puix que sinó no hauria accedit.

Diu que els mestres catalanistes explicaven la proclamació de la República en una forma tendenciosa en què s'entenia el major prestigi de la República Catalana.

Dedueix d'això que no pot parlar-se de cordialitat, puix que l'únic de què allí es parla és d'una federació de pobles ibèrics.

Creu que això ho havia de tenir en compte el senyor Azaña, al qual encara li sembla poc el dictamen de la Comissió.

El CAP DEL GOVER: ¿I com ho sap S. S.?

El senyor ROYO VILLANOVA: Perquè ho sé.

El CAP DEL GOVERN: Ah!

El senyor ROYO VILLANOVA continua oposant-se a la cessió de l'ensenyança a Catalunya.

Recorda que a França, que fou suprimida l'ensenyança religiosa fou substituïda amb la laica, si bé ell no creu que l'ensenyança religiosa sigui tan dolenta com diuen, puix que el cap del Govern ha estat educat per frares, i l'ambaixador d'Espanya a Londres ha estat educat pels jesuites, i ja veieu com els ha posat després. (Rialles.)

Es dirigeix a l'Esquerra, i diu que ells vingueren al Parlament pels vots del país, que ja no està amb ells.

Invita el Govern a què es quedi el senyor Azaña de ministre, sense cartera, i es nomeni per a la cartera de Guerra el senyor Macià, i sinó que formi govern En Ventura i Gassol. (Rialles perllongades.)

Continua el senyor Royo Villanova insistint en què l'opinió de Catalunya i la de Barcelona ha canviat molt d'ençà de la proclamació de la República.

Fa ressaltar que a Catalunya es féu festa nacional el dia de Sant Jordi.

Un DIPUTAT: I a Madrid el dia de Sant Isidre.

El senyor ORTIZ DE SOLORZANO: Això demostra que Espanya continua essent catòlica. (Grans rumors i protestes.)

El senyor ROYO VILLANOVA prossegueix oposant-se a les qüestions que plantleja l'actual situació de Catalunya.

El PRESIDENT li adverteix que ha estat presentada una proposició incidental que cal discutir, i que com sigui que suposa que ni en l'ànim de l'autor de la dita proposició, ni en el del senyor Royo Villanova existirà la idea d'entorpir la discussió, li prega que sigui el més breu possible en el seu discurs. (Rumors en alguns sectors de la Cambra).

El senyor ROYO VILLANOVA pronuncia algunes paraules que no s'entenen.

El PRESIDENT: El senyor Royo Villanova podrà donar al seu discurs tota l'extensió que vulgui, però estic segur que s'adonarà de les circumstàncies i de la seva responsabilitat en aquests moments.

El senyor ROYO VILLANOVA diu que va a acabar.

Afegeix que això de la Federació de Pobles Ibèrics que han tret a relluir els catalans, és una cosa ofensiva per a Portugal, i ensems per a la seva protectora: Anglaterra.

Diu també que una Catalunya autònoma despertaria els recels d'Itàlia, puix que quan el senyor Macià fou processat pels tribunals francesos per conspirar a favor de l'Estat Català, el dit senyor digué davant aquells tribunals que no comprenia per què era processat, ja que ell combatia contra Espanya, que era aliada d'Itàlia contra França. (Rumors i protestes.)

El PRESIDENT prega als diputats que no interrompin, puix que contrarien, amb això, els ropòsits de brevetat que té el senyor Royo Villanova. (Grans rialles.)

El senyor ROYO VILLANOVA acaba dient que tots han estat republicans abans que res, i que els catalans han estat només catalans. (Gran aplaudiments en la minoria agrària).

La situació a Andalusia

Es dona lectura a una proposició incidental del senyor Ortega i Gasset (don Eduardo), en la qual es demana que el Govern declari la seva opinió davant la greu situació del camp an-

(Seguix a la pàgina 6.)

Full de dietari

Salut a l'home gras!

No sé quin valor conservarà als nostres temps la paraula "humà"; jo no en trobo d'altra per qualificar el magnífic parlament que ha pronunciat a les Corts d'Espanya don Angel Ossorio i Gallardo. Es un discurs humà, àdhuc en les restriccions que no compartim i en els escrúpols que no ens encomana. ¡Feia falta aquest so dins la simfonia que es va descabdellant al Congrés! ¡Feia falta al costat de la glacial juridicitat, de l'altiva filosofia, de la passió hegemònica, del càlcul polític pur! Feia falta.

Hi ha una teoria que afavoreix els homes grassos amb l'atribut de la cordialitat i la simpatia. Ossorio en el seu discurs diríau que ha vingut a confirmar-la. Però, entenguemnos, la cordialitat que ha vingut a oferir-nos el voluminós ex-governador de Barcelona, no ha estat, com la d'altres, edificada sobre el desconeixement o sobre l'equívoc. No. Ell és un dels homes realment informats del problema.

Ja ho he dit alguna vegada i no em reca de repetir-ho. El problema català exigeix als cridats a resoldre'l tres coses i no pas una sola. Els exigeix en primer lloc informació, és a dir, coneixement directe i exacte de Catalunya i dels catalans. En segon lloc, comprensió de llurs anhels i reivindicacions, és a dir, possibilitat de collocar-se mentalment, en hipótesi cordial, en llur situació mateixa. I en tercer lloc, voluntat resolutiva.

Naturalment, en la pràctica, no és impossible que legisladors mediocrement informats o gens comprensius, sota l'imperatiu de les circumstàncies polítiques, arribin a resolucions acceptables. No ens en queixarem massa. En política, no cal pas exigir les mateixes garanties metodològiques que en el terreny científic. Interessa tan vivament l'objectiu que no queda esma per entretenir-se a discutir el camí que hom ha seguit per arribar-hi.

Però és convenientíssim i afalagador que hi hagi uns quants homes que no sols arribin a formar la voluntat indispensable per aprovar l'Estatut, sinó que hi arribin per un camí ben illuminat de sentit comú i de simpatia.

I és aquest camí el que ha seguit don Angel Ossorio, qui, a despit del "martyre de l'obèse", serva un humor jovial i un enteniment clar.

CARLES SOLDEVILA

Problemes electorals

Les eleccions franceses i el seu sistema electoral

En aquests moments que, per la proximitat de les eleccions constituents a Catalunya, tanta importància pot tenir la tria del procediment que hagi de regular-les, és interessant fer un anàlisi sobre els resultats i la significació de les recents eleccions franceses considerades sota el prisma de les formes electorals.

Es sabut que a França regeix el sistema majoritari; el país està dividit en petits districtes, cada un dels quals elegeix un diputat. Però hi ha una fórmula de temperament. Així com a Anglaterra, on s'aplica el sistema pur, el candidat que té més vots, entre els que es presenten per un districte, és proclamat, a França cal que reuneixi per a ésser-ho la majoria absoluta, és a dir, que tingui ell sol més vots que la suma de tots els dels seus contrincants. Quan cap dels candidats arriba a obtenir aquesta majoria, s'aplica el "ballottage", és repeteix l'elecció als vuit dies, per a proclamar aleshores al que tingui majoria simple. Aquesta operació del ballottage permet, teòricament, corregir part dels defectes que d'una manera fatal comporta el sistema majoritari. Els primers resultats, que volen ésser l'expressió de les forces específiques de cada partit, ja que lluiten tots separadament i amb independència, són temperats pels resultats del ballottage que tradueixen una tendència, aquella que ha originat les afinitats en l'acoblament dels vots i el desistiment dels candidats.

Anem a veure pràcticament els efectes del sistema aplicats a les dues últimes eleccions, les del 1928 i les de primers d'aquest mes. Dividirem els partits en set grans agrupaments, de dreta a esquerra: conservadors, moderats, centre, radicals-socialistes, republicans-socialistes, socialistes unificats i comunistes. Conservadors i comunistes, pel seu caràcter extremista, queden separats de la mecànica governamental; moderats i centre han format el bloc de majoria de l'última legislatura, sota Poincaré, Laval i Tardieu; radicals-socialistes, republicans-socialistes i socialistes unificats constituïen el "cartel" electoral d'esquerra de les darreres eleccions, poden formar la pròxima majoria, com pot ésser també formada per una "concentració" del centre, radicals-socialistes i republicans-socialistes.

Quan les eleccions del 1928 els resultats de la votació foren aquests:

Conservadors,	337.000 vots	i 8 dip.
Moderats	2.212.000 "	i 135 "
Centre	1.830.000 "	i 191 "
Radicals-soc.	1.637.000 "	i 109 "
Repub.-soc.	443.000 "	i 32 "
Socialistes	1.706.000 "	i 113 "
Comunistes	1.069.000 "	i 15 "

Ara en les eleccions de primers de mes han estat:

Conservadors,	82.000 vots	i 5 dip.
Moderats	2.080.000 "	i 120 "
Centre	2.225.000 "	i 138 "
Radicals-soc.	1.805.000 "	i 157 "
Repub.-soc.	511.000 "	i 38 "
Socialistes	1.931.000 "	i 130 "
Comunistes	879.000 "	i 23 "

Aplicant aquests resultats de votació a les tres formes que pot prendre l'estructura d'una majoria a la Cambra, tindrem per a 1928:

Bloc Tardieu: 4.042.000 vots.
Concentració: 3.910.000 vots.
Cartel d'esquerra: 3.786.000 vots.

I per a la Cambra actual:

Bloc Tardieu: 4.305.000 vots.
Concentració: 4.541.000 vots.
Càrtel d'esquerra: 4.247.000 vots.

Aquests números ens demostren com les variacions del cos electoral han estat ben petites a França en els quatre anys darrers; segons ells, el moviment polític francès s'ha decantat cap al centre, característica d'un grau de cultura general molt elevat; el comunisme i el conservadorisme (que com a partit representa a França un anhel de regressió històrica) han vist disminuir els seus electors, malgrat l'augment general del cens de votants.

Però aquests números tenen també una altra significació, que és la que ens interessa, pel que fa a la mecànica político-electoral francesa. El número de diputats, com pot veure's, no correspon a la votació de cada partit. En 1928 es produeixen dos grans desnivells; el bloc Tardieu (aleshores bloc Poincaré) treu 326 diputats, en lloc de 264 que li n'haurien pertocat amb representació proporcional, i aquesta diferència de 62 llocs ha estat la base d'actuació de la majoria durant tota la legislatura; els partits extremistes, conservadors i comunistes treuen 23 diputats triomfants dels 31 que proporcionalment els haurien pertocat.

Ara, en 1932, els resultats han estat contraris; el desnivell ha penjat cap al Càrtel d'esquerra, que fa triomfar 325 diputats, 52 més dels que li correspondrien per la votació obtinguda, mentre el bloc Tardieu és perjudicat en 19 llocs que li hauria procurat de més una representació proporcional. Els comunistes perden encara 33 llocs dels que els haurien pertocat, però es dóna la paradoxa que mentre baixen de votació (vora dels dos-cents mil vots) en relació amb les eleccions anteriors, guanyen en representació a la Cambra (23 llocs contra 15).

Una observació superficial podria atribuir aquests desnivells a l'atzar; no negarem que l'atzar, en el sentit de petites influències parcials, que en general són compensades d'un lloc per l'altre, hi tingui alguna cosa a veure, però en conjunt el desnivell tradueix una tendència general, tendència marcadament política i que té el ballottage com a òrgan d'execució. Es clar que l'acoblament de vots en el segon torn a favor d'un determinat candidat és obra dels partits; aquests, però, en prendre les directives d'acoblament, són coaccionats per les grans tendències polítiques del moment, de les quals no podrien alliberar-se sense el perill d'exposar-se al fracàs d'una derrota.

En 1928, el "signe" de Poincaré —que havia fet el redreçament del franc i de l'economia nacional després dels últims dies negres del Càrtel d'esquerres del 1924— fou la tendència que desnivellà a favor del bloc; com la solidaritat tàcita anticomunista de tots els partits després d'un milió d'electors de gairebé tota la representació parlamentària que els hauria pertocat. El desnivell que ara s'ha donat a favor del Càrtel d'esquerra demostra la realitat actual d'una tendència contrària a la de 1928, i justifica que les darreres eleccions siguin caracteritzades com un "glissement a gauche", malgrat que els vots del primer torn no donessin aquesta aparença.

I és que, fonamentalment, la política francesa és una política de tendència i no de partit; França és un poble políticament, d'esquerra, socialment, de dreta, i aquesta mena de contradicció no pot ésser abastada dintre un partit; cal un element superior al programa, i és la tendència, que actua en les eleccions per mitjà del ballottage, i que així va fent la balança per a sostenir un equilibri que difícilment un partit podria establir.

Així es comprèn la resistència que el sistema electoral francès ha demostrat contra els nombrosos intents de reforma que s'han anat succeint, fins al més recent i desgraciat de tots, el que dos mesos enrera propulsà Mandel i enterrà el Senat. Es un sistema que té les seves raons lògiques i més que res, a França, les seves raons biològiques.

Per a ésser aplicat a Catalunya les segones, fallarien; les primeres, en canvi, li donarien encara prou to de justícia per a posar-lo molt per damunt del sistema que sembla preferir l'Esquerra Republicana de Catalunya, altrament difícil de judicar mentre sigui mantingut en la clandestinitat del rumor i ningú ens l'expliqui i detalli. Entre els sistemes majoritaris és el millor; l'Estatut, però, fixant les cinc grans circumscripcions de Catalunya, imposa sibilita d'adoptar-lo, ja que el petit districte i la votació uninominal són base i fonament essencials de la seva estructura.

Ramon d'Abadal i Vinyals

"La última región que sucumbió a la política asimilista fué Cataluña, y por esto pueden decir sus naturales que fueron los últimos en defender las libertades del pueblo español."

AZAÑA

(Ahir, al Parlament)

Revista de premsa

Un article del Sr. Pestaña

El senyor Angel Pestaña ha publicat un article a La Libertad, *el diari del senyor March.*

El senyor Pestaña no s'ha desmentit. El seu article el podria signar el senyor Maura. Cap idea nova, cap inquietud. Fa temps que pensem que el senyor Pestaña és un home eixarreït. ¡Almenys fos anarquista, com ell es pensa!

Un fragment de l'article demostrarà que tenim raó, i que el senyor Pestaña pensa i escriu com el senyor Fabra Ribas.

Diu el senyor Pestaña en l'article que titula: "En torno al Estatuto", i que publica en el diari del senyor March:

"He aquí las cuestiones que, a nuestro modo de ver, interesaría discutir de modo preferente. Seguimos de cerca cuanto se ha dicho y escrito en torno al Estatuto desde que éste se elaboró. Seguimos también de cerca los discursos pronunciados en torno a la totalidad del dictamen que a la discusión del Parlamento presentó la Comisión dictaminadora. Y a través de estos discursos, como a través de lo dicho y escrito antes de que el dictamen se llevara a la discusión parlamentaria, pocas o muy raras incursiones se han hecho en los extremos más arriba señalados, que reputamos de importancia capital.

Lo que más ha sonado en torno al Estatuto es el pacto de San Sebastián. Pero se ha olvidado decir, se ha soslayado cuando menos, que el pacto de San Sebastián no fué precedido de una consulta a la opinión, de un plebiscito o de algo que se le pareciese. Se argüirá, lógicamente, que esto no podía hacerse; ciertamente; pero por esta misma razón el pacto de San Sebastián carece de todo valor positivo como punto de partida para fundamentar la discusión.

Para discutir fundadamente la necesidad de conceder o no el Estatuto, no sólo a Cataluña, sino a todas las regiones españolas que lo quieran, hay que adentrarse en la Historia, estudiar las características étnicas y raciales de nuestro país y demostrar la existencia de rasgos característicos que hagan del nuestro un país de tipo de Estado unitario o bien un país de Estado de tipo federalista. Más que "prácticamente", como se hace, debió hacerse "teóricamente" la demostración del tipo de Estado que más se acerque a nuestras modalidades temperamentales.

Por lo demás, el hecho es en sí característico. Cataluña quiere la autonomía regional. Pero la quiere de una manera especialísima. Hay en el fondo de su petición un deseo inseguro de autonomía total, que en lenguaje claro quiere decir separación; pero que fundamentalmente, claramente, no se atreve a formular. ¿Por qué? Porque con el sentido realista que tiene el catalán para todas las cosas de su vida, pues todas las juzga a través del tamiz utilitario, sabe que la separación no le conviene, que sería perjudicial para él; que sería la ruina inminente de esta fuerza energética que lleva en él, que le caracteriza y destaca. Por eso Cataluña pedirá y obtendrá, ahora o después, lo que desea; pero se equivocan, no conocen a Cataluña los que creen que desea la separación como hecho fundamental y concluyente. Los que vivimos en Cataluña y observamos, con más o menos acierto, las condiciones peculiarísimas de esta región, nos damos cuenta que eso de la separación es sólo un mito, la bandera de los espíritus inquietos, ansiosos siempre de un más allá. Hoy hablan de separatismo, porque Cataluña forma parte del Estado español; pero si un día Cataluña consiguiera separarse, entonces ellos pedirían más. Es difícil saber qué pedirían; pero pedirían más."

El vot femení a Catalunya

Sembla que aquesta qüestió preocupa molt els diaris madrilenys. Però, en realitat, més els preocupa la dèria d'intervenir en les coses de règim interior de Catalunya.

No hi ha cap grup català que s'hagi pronunciat contra el vot femení. L'únic cosa que s'ha discutit és si les dones podrien votar en les primeres eleccions de la Generalitat, qüestió que depèn de la rapidesa amb què es faci el cens, que realment podria tenir més de pressa.

Sobre aquesta qüestió diu Ahora *en el seu editorial:*

"Constantemente estamos recibiendo cartas y telegramas de diversas entidades femeninas catalanas de todos los matices incitándonos a protestar contra el propósito de eliminar a las mujeres en las primeras elecciones para el Parlamento catalán. Respondiendo a esas insistentes demandas, que demuestran la existencia de un estado de opinión serio en favor del sufragio femenino, no podemos menos de fijar nuestra posición ante el tema.

Nuestros lectores saben cómo está planteada la cuestión. Con el pretexto de que la confección del censo femenino llevaría mucho tiempo y prolongaría demasiado la primera convocatoria electoral catalana, una vez aprobado el Estatuto, se pretende que en las primeras elecciones catalanas sólo tengan voto los hombres. Hasta ahora todas las protestas contra semejante decisión han sido inútiles y se persiste en la actitud adoptada.

Tal punto de vista es insostenible. Desde el momento en que la Constitución ha reconocido a las mujeres el derecho de sufragio, la Generalidad no puede ponerse enfrente de esta decisión suprema. Ya se alcanza que la razón alegada para dilatar la concesión del voto femenino es, más que una razón, un pretexto y que los verdaderos motivos son otros. Es fácil de adivinar por qué la Generalidad se muestra reacia a otorgarles el voto a las mujeres. Los motivos son los mismos que se hicieron valer con motivo del debate constitucional. Teóricamente estos motivos siguen conservando su fuerza; pero legalmente la cuestión se halla resuelta definitivamente en el texto constitucional y no cabe volver a abrir discusión acerca de ella. No puede negarse a las mujeres catalanas lo que se ha concedido a las mujeres españolas. Sería absurdo que éstas pudiesen intervenir en unas elecciones nacionales y que sus votos no contasen en la elección del Parlamento regional.

Nos parece que en este punto están descaminados los actuales rectores de la Generalidad. Su deber es afrontar valerosamente las elecciones, incluyendo a la mujer, y luchar para conseguir su voto. Tampoco creemos que el voto femenino favoreciese demasiado a las derechas. En general, la mujer votaría lo mismo que el marido, y las mujeres independientes, lo mismo que los hombres de su clase y medio; pero aunque no fuera así, no habría más remedio que cumplir el precepto constitucional. Justamente, el primer Parlamento catalán necesita ostentar el máximo prestigio y la suma autoridad. Un Parlamento atacado de semejante vicio de origen, cuya lealidad estaría constantemente puesta en tela de juicio, no es el más indicado para determinar la estructura de la región y trazar los cauces por donde ha de desenvolverse en el porvenir."

NOTICIARI POLITIC

QUATRE PUBLICACIONS EXTREMISTES DENUNCIADES I RECOLLIDES

Han estat denunciades pel fiscal, "Solidaridad Obrera", per injúries a l'autoritat; "L'Insurgent" i "El Luchador", per excitació a la rebellió, i "Tierra y Libertad", per insults a l'autoritat.

Totes aquestes publicacions han estat recollides per la policia.

Punyet.

A GIRONA

CORPUS :-: CIRCULAR GOVERNATIVA :-: SOCIAL

La festivitat del Corpus fou celebrada amb el tradicional esplendor a totes les esglésies de la ciutat, i assistí gran nombre de fidels. A la tarda la processó va recórrer l'interior de la catedral.

Nombrosos balcons van ostentar domassos i el comerç va vagar mig dia.

—Han estat circulades als alcaldes dels pobles de la província, les ordres emanades del ministre de la Governació, encaminades a evitar possibles desordres si demà els elements extremistes intentessin celebrar actes de propaganda.

—Sota la presidència del secretari del Govern civil, es reuní la delegació provincial del Consell de Treball en sessió ordinària, i aprovà el pacte convingut entre la majoria dels obrers i els patrons de la fàbrica "Manufactures Antoni Gassol, S. A.", de Salt, per a la celebració de festes en el que resta de l'any.

Envieu les notes en català!

POLITICA

EL RANG DE L'ESTATUT

No crec que l'Estatut s'hagi de discutir en un pla d'absoluta juridicitat, ni en aquest terreny s'han de tenir els escrúpols de severa constitucionalitat que exigiria una llei ordinària, car estant en ple exercici les mateixes Corts que varen votar la Constitució, tota modalitat de l'Estatut que no s'avingués ben bé amb la lletra de la llei fonamental vindria a ésser una autèntica interpretació de la pròpia llei. Però, així i tot, posant-nos en un terreny d'estricta constitucionalitat i juridicitat, hom no pot adherir-se al discurs legalista que pronuncià don Felipe Sánchez Román — el més colpidor sens dubte dels que s'han esgrimit contra l'Estatut —, discurs d'argumentació correcta quasi sempre, però basat tot ell damunt una interpretació parcialíssima d'alguns articles de la Constitució, amb absolut menyspreu d'altres amb ells relacionats.

Segons el senyor Sánchez Román l'Estatut que s'atorga a Catalunya no pot tenir altre rang que el rang de tota llei votada en Corts ordinàries i, per tant, el poder legislatiu de la República pot derogar-lo, retocar-lo o modificar-lo sempre que ho cregui convenient. Aquesta conclusió es fa derivar de l'article primer de la Constitució en declarar que la República és un Estat integral, o sia, amb sobirania única, de la qual no pot desprendre's, i en l'article II que estableix que "l'Estat espanyol reconeixerà i empararà l'Estatut com a part integrant del seu ordenament jurídic", no del seu ordenament constitucional.

Donem al text tota la importància que hom vulgui donar-li. Les paraules en Dret públic tenen, en efecte, com en Dret privat, una certa importància, més de la que alguns no li volen reconèixer. El nom, en Dret, moltes vegades fa la cosa. No és el mateix que hom digui "Estat integral" o "Estat federable", com no és igual emprar les paraules "regió autònoma" o "Estat autònom". Cada un d'aquests mots abraça un territori conceptual propi, del qual es deriven conseqüències pràctiques totalment independents dels altres. Ara bé, no ens ha de doldre, àdhuc des del punt de vista català, fer l'anàlisi de l'articulat constitucional dintre la més freda hermenèutica. Diu el susdit article primer que "la República constitueix un Estat integral que fa possible l'autonomia de les regions". La República *és* unitària, però l'autonomia de les regions *és possible*. Ben clarament contraposa el text una categoria de realitat a una simple possibilitat, la qual en convertir-se en realitat tindrà, naturalment, les seves normes pròpies independents per complet de l'altra. Tant és així que la conversió podria ésser general, i llavors la segona idea absorbiria la primera i la República deixaria d'ésser un Estat integral per a transformar-se en un conjunt — no diguem federació — de regions autònomes. Les portes resten obertes per què aquest canvi de règim pugui produir-se.

El senyor Sánchez Román desgrana amb mà de mestre el concepte d'Estat integral. Molt bé. I pretén aplicar-lo al règim autonòmic de l'Estatut. Molt malament. Autonomia vol dir alguna cosa que contradiu el lligam d'un règim unitari. Sotmetre l'autonomia a un règim unitari és una contradicció en termes. Autonomia vol dir govern propi, i com els conceptes de llibertat, sobirania i propietat té l'atribut d'una expansió indefinida que no troba limitacions dins el mateix concepte. El poder que entranya arribarà, doncs, fins els límits que es fixin en la norma legal on es declari l'autonomia. En el text contitucional espanyol els límits de l'autonomia regional són de dues menes: uns que afiten la quantitat de poders autònoms, o sigui, les atribucions que es reserva el poder central; i uns altres que afecten a la intensitat del poder autònom. Són aquells a què fa referència l'article 19 de què vaig parlar. Doncs bé, entre aquestes limitacions no figura la de subordinació del règim d'autonomia al poder legislatiu de la República, en el sentit que aquest pugui revisar-lo com una llei ordinària. Si la idea d'autonomia no conté aquesta limitació i si per altra banda no es troba en el text fonamental, és inqüestionable que a menys de trasbalsar el concepte "integral" vessantlo en un camp aliè, ningú no pot fundar constitucionalment la pretesa facultat de revisió legislativa de l'Estatut.

Però si no es troba en la Constitució la *limitació* susdita, hi ha un article que d'una manera terminant la rebutja com a contrària a la naturalesa de l'autonomia. Es l'article 19. Segons aquest article, l'Estat podrà fixar per mitjà d'una llei les bases de les disposicions legislatives de les regions autònomes sempre que es donin i es compleixin determinats requisits (necessitats d'harmonia entre els interessos locals i els generals, dictamen favorable del Tribunal de garanties i vot favorable de les 2/3 parts del Parlament espanyol). En aquest article, la Constitució atribueix al poder legislatiu de l'Estat espanyol una facultat de control en el poder legislatiu de la regió autònoma, però l'atribueix amb totes les garanties que han quedat dites. Si el poder legislatiu espanyol, sense cap limitació, pogués revocar o reformar l'Estatut com una altra llei qualsevol, l'Estatut seria d'una condició inferior a les disposicions derivades de les facultats per ell atribuïdes, contra totes les regles del bon sentit. Hi ha una jerarquia de normes legals que el senyor Sánchez Roman insinua en el seu discurs. Primerament, la Constitució; segonament, dintre l'alvèol de la Constitució, l'Estatut; i darrerament, dintre l'esfera de l'Estatut, les disposicions legislatives del país autònom. I la lògica reclama que la fermança que tinguin les dues primeres no sia inferior a la que es doni a les darreres.

Si la tesi de l'illustre professor fos vàlida de res servirien les garanties de respecte que l'article 19 dóna a les disposicions legislatives de la regió autònoma, car a títol de rectificar l'Estatut atorgat, les Corts ordinàries de la República tindrien a mà en tot moment intervenir sense tants tràmits en l'esfera d'atribucions del territori acollit a règim estatutari.

J. M. SANAHUJA

"Peña Blanca"

Ha estat inaugurada la "Peña Blanca", domiciliada al Passeig de Gràcia, 86, amb assistència de caracteritzats elements monàrquics. Va parlar el president, Miquel Gomis; la senyoreta Maria Flequer i Josep Bertran i Güell. Aviat hi parlaran — segons diuen ells — l'ex-assemblesta de la Dictadura Antonal Goicoechea i l'ex-cap de la Unió Patriòtica Josep Maria Peman.

El "Diario de Barcelona" dedica tres columnes a la inauguració de "Peña Blanca", i atribueix al senyor Miquel Gomis un discurs programa, del qual n'extraiem el paràgraf següent, que és boníssim:

"Peña Blanca" surge vigorosa — dice el señor Gomis — y es su símbolo un águila que sondea el espacio y es su vuelo la idea de la propaganda de su ideario y siempre dispuesta también a combatir al enemigo. Sus afiliados son en todo momento consecuentes con la gloriosa tradición de virtud, honradez y caballerosidad."

ECOS

CAPELLANS I CAPELLANETS

El dia de Corpus al matí, un cop acabades les cerimònies i la processó solemne, a la Catedral Basílica, i quan encara la gran gernació de fidels omplia de gom a gom el temple el claustres i aplaudia al Prelat per la jerarquia que representa, dintre la sagristia, entre un gran escampall d'ornaments litúrgics, perfumats d'encens i ginesta, hi havia dos grups de sacerdots. Al primer, entre el qual figuraven altes personalitats de la clerecia catalana, es comentava amb satisfacció l'esplendor dels actes que s'acabaven de celebrar i, de passada, la gran florida de domassos escampats per la ciutat, signe de fe, segons ells, i de catalanitat. L'altre grup era més modest. El formaven dos sacerdots que a un recó i a mitja veu es dolien que el célebre Dr. Albinyana "es trobés tan sol" en l'heroica campanya a favor del catolicisme.

Quin contrast les converses dels dos grups!

Segurament que aquests darrers duien a la butxaca algun exemplar de "El Correo Catalán", de "Reacción", o de "Gracia y Justicia".

PARTIT CATALANISTA REPUBLICA

LA REVISTA "ACCIO"

Ha sortit el tercer número d'"Acció", publicació portantveu de l'Ateneu Catalanista Republicà de Sant Martí.

Conté el següent interessant sumari: "Hores de serenitat—La discussió de l'Estatut", editorial; "La vostra hora", un article d'Anna Murià sobre les dones i la política; "La futura Generalitat", d'E. G. M., article on es parla de la representació proporcional; la secció "O tèmpora! o mores!"; "Catalanisme", de Jaume Bonet, i diverses notes d'interès per a la barriada i per a l'Ateneu. Hi ha excellents gravats.

Es prega a les entitats adherides al P. C. R. que publiquin un Butlletí que se serveixin enviar dos exemplars a Plaça Font i Saguer, 3, 1.er, fent-se aleshores l'intercanvi amb "Acció".

ACCIO CATALANA DE LA BARCELONETA

Atenent-se a les disposicions d'ordre general dictades pel governador, ha quedat suspesa la conferència que havia de tenir lloc avui a l'estatge d'aquesta entitat, a càrrec del senyor

Catalunya

MANRESA

Dos incendis importants :: Aplec de la Sardana a la Salut :: Conferència :: Vaga resolta :: La festa de Corpus :: Altres noves

Dissabte i diumenge, respectivament, es produïren dos incendis d'importància a la serradora de Josep Alter, del carrer del Bruc, i al blanqueig de Lluis Vinyes.

La serradora del senyor Alter quedà totalment destruïda, i de no haver-hi acudit els bombers a temps, podia produir-se una veritable catàstrofe, puix que al costat de la serradora hi ha el dipòsit de creosota per als pals de telégrafs, propietat del mateix senyor Alter.

Les pèrdues són molt crescudes, i queden un nombre important d'obrers en atur forçós a causa d'aquest sinistre. Els dits obrers han visitat l'alcalde i li exposaren la situació en què es troben, i el batlle accidental, senyor Puig i Ball, ha promès d'ocupar-los en les obres urbanes que es van a realitzar amb motiu de la pavimentació i reforma d'alguns carrers.

L'incendi del blanqueig del senyor Vinyes fou, així mateix, molt important, i quedà també destruït tot el blanqueig i una bona part de l'edifici.

Hom elogia el comportament de la brigada d'incendis per la promptitud amb què acudí als dos sinistres.

— L'Aplec de la Sardana, celebrat el diumenge passat al Santuari de la Salut, es veié animadíssim. Tota la tarda funcionaren els autobòmnibus.

Aquest Aplec fou un nou èxit per al Foment de la Sardana.

— El nostre compatrici senyor Aristides Vallès ha donat una interessantíssima conferència al Centre Excursionista de Bages, explicant la seva recent excursió al desert de Sahara, amb altres companys. La conferència fou illustrada amb projeccions.

— L'Associació de Música ha desmentit, per mitjà d'un manifest, els mòbils que hom li havia atribuït per a suspendre temporalment els concerts, i que no foren per la baixa de la moneda, com un grup d'illustres músics afirmaven, sinó per altres motius.

— El dia 1 de juny començaran a l'Institut d'aquesta ciutat els exàmens per als alumnes lliures.

Al dit Institut han acabat els estudis de batxiller els alumnes Dolors Joncadella, Adela Mataró i Manuel Carreres.

Rebin tots la nostra enhorabona.

— La Comissió de Cultura s'ocupa de l'organització de les colònies escolars i ha rebut ja alguns donatius importants.

TOSSA DE MAR

Millora per als viatgers :: Altres noves

Sembla que les autoritats locals que podrien retardar una hora més que Correus concedeixi el que la correspondència arribi i vagi directament per l'estació de Blanes. Això seria un benefici per als viatgers, ja que podrien retrassar una hora més llur retorn a la tarda.

— Als 689 volums que té catalogats la nostra Biblioteca escolar circulant, hom hi afegirà els 114, adquirits amb les dues-centes pessetes que l'Ajuntament ha lliurat a l'efecte.

— El nostre equip local de futbol ha obtingut completa victòria en jugar amb el "Penya Avant Sempre", de Calella. Per al diumenge vinent, dia 29, estan compromesos els de "Penya Harmonia", de Granollers.

— Està a les acaballes la collita de patates primerenques. Les plages, sempre propícies, d'aquest any han fet donar el rendiment màxim, fins a les de secà.

BEGUES

Excursió de sords-muts

Amb un dia esplèndid, han efectuat l'excursió els alumnes de les classes diürnes i nocturnes de l'Institut Català de Sords-Muts, de Barcelona, prèviament convidats pel seu protector, En Jaume Petit Ros, el qual sovint dóna aquests dies de goig i salut als simpàtics sords-muts, portant-los al bosc del Petit Canigó, situat a "La Collada" d'aquest terme municipal.

Sortiren de la ciutat en el primer tren amb direcció a Gavà i després efectuaren l'ascensió a la muntanya en els autobòmnibus de la línia Begues-Brugués-Gavà.

Arribats que foren al bosc els van servir un suculent esmorçar.

A l'Hotel Petit Canigó, a ple bosc, els fou servit, en nombre de quarania, un esplèndid dinar.

A la tarda, de tornada a ciutat, van visitar el Castell de l'Aramprunyà, i en aquell lloc del santuari de Bruguès hom contrastà el silenci dels sords-mats amb el soroll que havien deixat els sardanistes que ocuparen aquells indrets durant tot el dia.

Allí els excursionistes sords-muts van donar compte d'un exquisit berenar.

Cap-al-tard els excursionistes tornaren a Barcelona plens de satisfacció per la tan agradable diada passada i per haver estat tan esplèndidament obsequiats.

MOLINS DE REI

Estrena -:- La Festa Major

Tal com anunciàrem, diumenge passat tingué lloc, a la Federació Obrera, d'aquesta vila, l'estrena a Catalunya de l'òpera en tres actes, llibre de J. Puig i Ferreter i música del nostre coterrani Sebastià Mestres, "Garidó i Francina", la qual assolí un assenyalat triomf per la qual cosa ens plau felicitar-los.

El autors foren reclamats a escena al final de cada acte i sorollosament aplaudits pel selecte públic que hi assistí, així com també el mestre director, Josep Sabater, i els actors, procedents del Gran Teatre del Liceu.

Recordem entre els assistents el batlle de Barcelona, Jaume Aiguader; el conseller de la Generalitat Ventura Gassol i família, així com també la d'En Puig i Ferreter; Josep Torner, de la Villa de Salut L'Aliança; l'advocat S. Bernis, els representants de l'empresari del Liceu i a diversos crítics musicals. Entre els locals podem dir que hi havia "el tot Molins de Rei".

Es fan gestions perquè l'esmentada òpera sigui representada, la propera temporada, al nostre primer teatre líric, la qual cosa celebrarem.

— Demà, diumenge, celebrarà la nostra vila la seva Festa Major de primavera. Hi ha anunciades diverses festes.

ELS MILLORS PANYOS
PREUS DE FABRICACIO
SECCIO DE GENERES BLANCS

COOPERATIVA DE FABRICANTS DE SABADELL

Panyeries Salmerón

13 - SALMERON - 13

DECLARACIONS DEL SENYOR MACIA

El cens electoral i el vot femení -- Els debats parlamentaris sobre l'Estatut de Catalunya -- Els discursos dels senyors Lerroux i Ossorio i la intervenció del senyor Azaña

El senyor Macià—quan li fou comunicat que els periodistes l'esperaven, com cada divendres, per tal d'ésser rebuts—va sortir del seu despatx amb un retall de diari a la mà i va dir:

—Suposo que ja haureu vist aquesta disposició que ve de Madrid ajornant per dos mesos la confecció del nou cens. Davant d'això no puc dirvos altra cosa que el que us he dit sempre, que jo convocaré eleccions al cap d'un mes d'haver-se aprovat l'Estatut i que aquestes eleccions hauran de celebrar-se amb el cens que tinguem. Jo no puc apartar-me del que mana l'Estatut...

—¿I si aquest article de l'Estatut que us mana això fos modificat a les Corts?—preguntà un periodista.

—Ah! En aquest cas no us puc dir res. Farem el que s'hagi de fer.

Hom demanà a continuació quina impressió li havia causat el discurs del senyor Ossorio i Gallardo, i el senyor Macià va excusar-se d'opinar, perquè no havia llegit encara el text íntegre. Es un discurs—digué—que s'haurà de llegir amb molta cura. El senyor Ossorio és un home que val molt, que diu les coses com les vol dir, i els seus discursos no poden jutjar-se per fererències, perquè de vegades entre nig de paraules dolces s'hi poden amagar coses amargues.

Un altre periodista demanà llavors al senyor Macià el seu parer sobre el discurs del senyor Lerroux, ja que a l'endemà d'haver estat pronunciat el senyor Macià digné que no podia opinar fins haver-lo llegit.

—El senyor Lerroux—manifestà el President—va sortejar molt bé la situació; va estar molt bé evitant la crisi, fent obra patriòtica dins la República.

—I en l'aspecte de l'Estatut?

—Això ho veurem més endavant, perquè el seu discurs no va precisar, i hem d'esperar a veure quin abast té això que en diu "soberanía nacional". I no ho veurem clar fins que es discuteixi l'articulat, perquè llavors serà l'hora de saber el que consideren dintre i el que consideren fora d'aquesta "soberanía".

Hom demanà al senyor Macià com van els treballs de preparació per adoptar els serveis que l'Estatut confiarà a Catalunya. El President de la Generalitat respongué que es fa molta feina en aquest sentit, però que n'hi ha molta encara a fer, car no s'ha d'oblidar que la Generalitat s'haurà d'estructurar com a poble autònom i avui només és una Diputació.

—Creieu que el període de transició serà llarg?

—Catalunya haurà de començar a regir-se el primer de gener de 1933, perquè els pressupostos de l'Estat regeixen fins al 31 de desembre de 1931 i això no es pot modificar.

Hom demanà al senyor Macià quines impressions tenia sobre l'actuació del senyor Azaña i el President de la Generalitat va respondre que creia, en efecte, que el discurs del cap del Govern influirà d'una manera notable en la discussió. De totes maneres—afegí—, fins que es discuteixi l'articulat no podem fer judicis, perquè fins llavors no veurem el que pensen els uns i el que pensen els altres.

—En resum—acabà dient el senyor Macià—, jo continuo essent optimista, però el que ens donarà més força és que els catalans tinguin fe en els mateixos.

INSTITUT DE GASOTERAPIA

OTHOZOND

A TARRAGONA

Cultural :: Suspensió d'actes. Una investigació :: Els autors d'un atropellament :: Diverses.

Per l'Ajuntament ha estat repartit un volum bellament imprès, amb el títol "El problema escolar de Tarragona", en el qual són estudiades les necessitats i els projectes que fan referència a la vida escolar tarragonina.

— Per l'autoritat governativa han estat suspesos tots els actes comunistes i sindicalistes anunciats.

— Regons reculi "Diari de Tarragona", hom diu que ha estat girada una visita d'inspecció a l'Oficina de Recaptació de Contribucions per uns alts funcionaris de la Generalitat de Catalunya, degut a la forma de funcionament d'aquesta oficina.

— Segons noves rebudes de Sarreal, sembla imminent la descoberta dels autors dels danys ocasionats a propietats de l'alcalde i d'un regidor del poble, evaluades en 5.000 pessetes.

— El Sindicat d'Iniciativa organitza per al propvinent dia 22 de juny, una excursió col·lectiva a Palma de Mallorca.

— Fa uns quants dies que és a Tarragona, acabat d'arribar d'Amèrica, el senyor Joan Arana, tarragoní establert a l'Havana, on ha presidit en un altre temps el Centre Català d'aquella ciutat.

A REUS

FESTA D'INFANTS :-: CORPUS :-: EL CENTRE DE LECTURA

L'Ajuntament en bon encert ha establert aquest any una diada de festa pels infants, amb motiu de la qual podran sortir pels nostres carrers els "gegants de Reus", que solament sortien amb motiu de les processons religioses de Corpus i Sant Pere, renovant així una nota típica que és d'alegria.

El programa per a la festa de demà, diumenge, dia 29, consisteix en: Sortida de gegants, sessions cinematogràfiques, instructives i còmiques, festival de natació, concerts, ballets per l'Esbart Dansaire, Sardanes, chors, cursa de bicicletes i presentació dels alumnes de les escoles públiques, fent exercicis de gimnàsia a l'Estadi del Reus Deportiu, elevació de globus i repartiment de la típica "coca amb cireres". Tots els actes seran públics i gratuits, dedicats a tots els infants de Reus.

* * *

El Corpus s'ha celebrat amb festa general a la tarda. Molts balcons han lluit perjarelles. Les funcions religioses s'han vist molt concorregudes.

METEOROLOGIA

De l'origen còsmic de la pedregada

pel

Doctor Josep Estalella

El Dr. Josep Estalella ha exposat en la reunió que tingué la Secció de Meteorologia, Astronomia i Geofísica de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques el tema "Un possible origen còsmic de la pedregada". Justificà la seva intervenció en les reunions de la Secció de Meteorologia com a antic "amateur" i repetí que precisament el caràcter científicament democràtic de la Societat dóna lloc a les divagacions, cosa naturalment inadmissible en una Acadèmia. A la secció de Químiques de la nostra Societat—digué—parlaria com a professional. Aquí vinc a parlar com a senzill amateur.

No pas totalment desproveït de precedents d'altres incursions més o menys afortunades. Cità la teoria de les fulminacions secundàries, ideada l'any 1908, publicada per primera vegada en 1911 a Barcelona, sense que en fes cas ningú, i per segona vegada a Madrid, en 1925, aconseguint aleshores que s'hi interessés el director de l'Observatori del Puy de Dome, monsieur Matrias, i la fes aprovar pel Congrés de Praga.

Enumera algunes pedregades típiques excepcionals que pogué observar en diverses èpoques i d'altres de les que en tingué més o menys fidedignes dades. Assenyalà, a propòsit d'una pedregada de 1920, la possibilitat d'una formació centrípeta de la pedra, al costat o altrament amb la formació centrífuga, ordinàriament admesa. Per reconèixer el caràcter de formació proposà l'anàlisi del gas, àdhuc en la pedra. Aludí a la tradició popular referent a les pedres que porten "pèl", i assenyalà algunes dades que permeten suposar que aquest "pèl" no és una simple superstició. Relacionat això amb la reiteració de pedregades a determinades èpoques, establí la possibilitat que aquests nuclis sòlids tinguessin un origen ultraterrestre i ens fossin aportats per les "pluges d'estrelles". Proposà com a *experimentum crucis* la recollida dels nuclis sòlids i llur examen físic i químic.

INSTITUCIONS CATALANES DE CIENCIES

Institució catalana d'Història Natural -- Cercle Odontològic de Catalunya -- Acadèmia de Medicina -- Homenatge al Dr. Sebastià Requesens. La Societat d'Oto-neuro-oftalmologia de Barcelona

** En la sessió científica del present mes, el senyor Closes llegí una interessant nota sobre feldespats maclats procedents del granit de Santa Coloma de Farnés.

En Pius Font Quer descriví una nova "Calendula" híbrida, obtinguda al *Jardí* botànic del Museu de Ciències Naturals.

En Soler i Sabaris presentà un treball en col·laboració amb En M. de la Cámera sobre geologia del massís cretàcic de Torroella de Montgrí; entre altres novetats interessants fa notar l'existència del trias superior, liàs i probablement el senonià. La importància d'aquests afloraments és principalment tectònica, car tota la série secundària cavalca sobre el cretàcic de l'Empordà: suposen els autors que representa una escata de *recubrement* procedent del Nord i probablement enllaçada amb els clans liàsics de Figueres i de l'alta vall de la Muga.

El Sr. J. de Segarra presentà unes remarcables de dos peixos de l'Arxipèlag de les Canàries, que pertanyen als gèneres Teuthis i Crenidens procedents del mercat central de peix de Barcelona. A aquest propòsit, fa notar com les facilitats actuals de transport de peix per al consum exclouen el pintoresc de les formes habitualment conegudes, incorporant formes exòtiques. Convé tenir en compte les condicions sanitàries de tals importacions. El gènere Teuthis, peixos herbívors de les mars càlides, conté espècies comestibles i al matéix temps altres molt metzinoses, produint la ciguatera. Insisteix en l'oportunitat d'importar aquelles magnífiques formes vives que servirien de gran atractiu al nostre Aquàrium i enriquirien les sèries dels nostres museus.

El P. Puiula llegeix una nota sobre l'activitat hormonal de llur, acompanyant uns dibuixos ben instructius.

Mn. Bataller comenta la trobalia a la Geonia de l'Escola d'Agricultura a Caldes d'un molar de "Sus major" idèntic als descrits del jaciment de Dias a Cerdanya. Dóna compte de les investigacions que d'aquesta jaciment fàbrils es fan al Laboratori del Seminari, procedents del Iurassic de Castelló, Guadalajara i Tarragona. Innova que Mr. Aramburg estudia uns peixos del terciari català.

El secretari presenta a la Institució, en nom de M. Schmidt de Queilimburg, dos interessants treballs sobre els Ostracodes de l'estació d'Olesa i sobre els "Protrachyceras Vilanovae" d'altres jaciments catalans.

En compliment del Reglament, s'acorda l'organització de la pròxima sessió extraordinària a una de les comarques catalanes.

** El Cercle Odontològic de Catalunya ha celebrat l'anunciada sessió científica a càrrec d'En Josep Peraire, el qual desenrotllà el tema "Tècnica a seguir en les dents incloses".

El dissertant, després d'un breu exordi entrà de ple en l'assumpte objecte de la seva conferència, i féu un destriament precís dels camps de la susdita tècnica, o sia: casos de peces dentàries incloses la permanència de les quals precisa en l'arcada i casos en els quals és necessària i urgent llur avulsió.

Ambdós foren objecte d'un estudi complet, exhibint mantes radiografies i recolzant la descripció verbal dels procediments que empra amb la demostració d'aquests a l'encarat. Afegí diverses consideracions relacionades amb l'edat dels patients i altres circumstàncies concurrents, fent les salvetats i observacions adients a cada una d'elles, així com les modificacions del procediment a seguir si es tracta de dents incloses en el maxilar superior o en l'inferior.

La dissertació del senyor Peraire, difícil de resumir per la seva indispensable minuciositat, fou escoltada amb el major interès i premiada amb aplaudiments i felicitacions.

Intervingueren en la discussió del tema presentat amb interessants observacions i objeccions, que oportunament foren contestades satisfactòriament pel dissertant, els senyors Montia Campmajor, Pons Cubilles (J.) i Boniquet.

** Malgrat la pruïja que té l'eminent novellista En Josep Roig i Raventós de separar en tota la seva obra literària la seva condició de metge, en donar com a metge la seva conferència de vulgarització, organitzada per la benemèrita "Lluita contra la mortalitat infantil", ha rectificat de criteri i a cada moment no hem sabut què admirar més: si la série de coneixements i consells científics de valor inapreciable per a les mares frisosses per la salut de llurs fills, o bé l'originalitat de les imatges amb què els amenitzava, la puresa de dicció i l'originalitat de la forma cratòria.

Imaginem: — diu el Dr. Roig — l'ànima d'un novell infant curosa de la higiene més escrupulosa i saturada d'espiritualitat cristiana, a la qual fos permès d'escollir la llar que creguès més perfecta: s'abona a cases de diversos estaments, i abans de decidir-se analitza per boca de l'autor de "Nocions de Puericultura" els avantatges i inconvenients del determini que li cal prendre. No es decideix per la masia isolada de la nostra muntanya, malgrat l'aire pur i els aliments rics en vitamines: la ignorància de la gent en aplicar remeis fills del curanderisme produeix veritables catàstrofes. No es decideix pas per la casa senyorial, puix que, tot i el confort, les gràvides costines tapen el sol, les gruixudes catifes són niu de microbis i moltes mares aristocràtiques consideren llurs fills com a objectes que fan bonic en un pis i els abandonen dia i nit a mans mercenàries. I així arribem que quan l'ànima infantil pairejà hauria decidit no encarnar-se, la visió d'un pis alt, assolellat li fa deturar el vol per observar aquella llar modesta, on tot respirava felicitat. La dona en qüestió no és cas de les que es preocupen de tesi, festes, sinó de fer agradable la casa al marit i amenitzar amb el sacrifici i la lectura voltant el seu tendre plançó d'aquells higiene i d'aquell amor tan necessaris als infants. L'ànima es decideix per aquell estatge ideal.

La concurrència selectíssima que omplia tot el local premià la meravellosa tasca amb unànimes i entusiàstics aplaudiments.

Va fer la presentació del conferenciant el Dr. Echenarav, organitzador d'aquests cursets de vulgarització, el qual amb paraula càlida manifestà la seva admiració nel doctor Roig i Raventós, com a home de ciència i home de cor. Fou també molt aplaudit.

Després de la conferència, foren moltes les persones que se li van apropar proveïdes de la novella "Callitia", darrera obra del doctor Roig i Raventós, demanant-li una dedicatòria, al qual acudí amablement.

** Van a celebrar-se les noces d'or amb la Medicina del savi mestre català Dr. Sebastià Recasens, degà de la Facultat de San Carlos, de Madrid, i president de l'Acadèmia Nacional de Medicina. Mai millor que ara es pot dir que aquest home de ciència ha dedicat tota la seva vida a alleujar els plants de la Humanitat. Ell ha aconseguit anomenada internacional i ha contribuït des de la seva Càtedra a la formació de moltes generacions, formant escola de la seva especialitat fins a l'extrem que diversos dels seus deixebles han arribat a ésser catedràtics a diverses Facultats.

Amb aquest motiu, professors, companys i amics han acordat com a prova d'admiració i afecte obsequiar-lo amb un banquet que tindrà lloc a Madrid, el vinent dia 1 de juny a dos quarts de dues de la tarda, a l'Hotel National.

Les targes per assistir a aquest acte es venen al preu de 17 pessetes, als següents llocs: a Madrid, Collegi de Metges (Esparteros, 9); Librería Rubiños (Preciados, 23); Hotel Nacional i a l'Associació d'Estudiants de Medicina.

** A la Facultat de Medicina va tenir lloc la sessió inaugural de la Societat d'Oto-neuro-oftalmologia de Barcelona, amb l'Assistència del seu president d'honor, professor Barré de Strasbourg i del doctor Tournay de París, que foren rebuts pel degà doctor Trias, en nom del Claustre.

Oberta la sessió pel president de la Societat, professor Casadesús, es llegiren i discutiren les comunicacions presentades pels doctors M. Márquez (de Madrid), Suñer i Mediàn, G. Márquez, A. Bosch Ucelay, L. Barraquer, Rodríguez Arias, M. Soria, F. Casadesús i A. Sobirana.

Després de l'acte tingué lloc un àpat a honor dels professors estrangers a l'Hotel Ritz amb assistència dels doctors J. Trias, Casadesús, Bartrina, Ferrer Cagigal, Soria, J. Barraquer, Carulla (V.), Grau, H. Arruga, Argüelles, Rodríguez Aries, Cusí, Azoy, Sobirana, Bofill, R. Arruga, Cavaller, Mur, Perpinyà, Díaz-Bonet, Roca de Vinyals i Fontserè.

Noticiari de les Arts

D'acord amb el que s'ha anunciat, avui, dissabte, a les sis de la tarda, s'inaugurarà una exposició collectiva d'art modern, a la Sala Parés.

Els expositors són els següents: Benet, Canmany, Creixems, Domingo, Humbert, Llimona, Mompou, Serra, Sisquella i Togores.

El catàleg que s'ha repartit porta la llista de les obres a exposar, en la qual hi ha figures, natures mortes, paisatges, composicions i retrats, en conjunt trenta dues obres, i en corresponen tres a cada autor, llevat de Togores, que n'exposa cinc.

* Vint-i-tres obres inèdites exposa avui l'escultor Fenosa a la Sala Parés, executades en distintes matèries (bronzes, marbres, pedres, terra-cuites), demostradores totes elles de les grans qualitats d'aquest escultor.

El catàleg invitació que es reparteix per a aquest porta aquests quatre versos de López Picó:

A Apelles Fenosa

L'argila dòcil als dits
i encara no l'acontenta.
La forma com el desig
l'obeeix si li d'ius: Pencal

J. M. López Picó

1932.

* Avui s'inauguraran a les Galeries Laietanes les exposicions d'escultura de la senyoreta M. Sans Jordi i un concurs de cartells de la casa G. Benet Campabadal (fàbrica de cintes de seda) i continuació d'obres dels pintors Eliseu Meifren i Joan Cardona. La senyoreta Enriqueta Benigani exposarà un plaió de laca i altres objectes pel matéix procediment.

* El Comitè de Direcció dels Amics de l'Art Vell, en la seva passada reunió s'ocupà de diversos assumptes d'interès per a la conservació i defensa del nostre patrimoni artístic: s'assabentà d'haver estat acabats els treballs de consolidació de les interessants esglésies romàniques de Castellfollit de Riubregós i Palma d'Ebre, i de trobar-se ja molt avançades les obres de consolidació del claustre de l'antic monestir de Breda.

* Avui serà clausurada l'Exposició d'obres pictòriques que ha tingut efecte als salons del Circol Artístic, a honor de Santiago Rossinyol, el qual acte tindrà lloc amb una interessant conferència a càrrec de l'ilustre artista Miquel Utrillo. L'acte serà públic, podent assistir, ultra els socis de l'entitat, tots els que per l'art del malaguanyat artista sentin admiració.

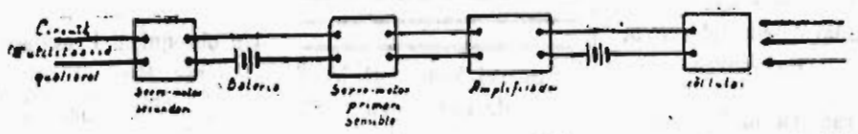
La conferència, que versarà sobre "Els ambients d'En Santiago Rossinyol", començarà a les set de la tarda.

CIENCIES

Efectes elèctrics de la llum
La telemecànica

per

Antoni Amorós

Així com la televisió consisteix a transmetre les imatges d'un punt a un altre més o menys llunyà, la "telemecànica" ve a ésser la transmissió del moviment a distància. D'aquesta manera podem, per exemple, accionar un aparell mecànic qualsevol per apartat que sigui de nosaltres l'indret on està instal·lat; això es verifica generalment controlant el moviment d'un "relais" o servo-motor, el qual, al matéix temps, intervé en el moviment d'altres aparells.

Es convenient remarcar clarament que no es tracta pas de transmetre a distància la quantitat d'energia necessària per a accionar un motor qualsevol (amb tot i que s'hagin assajat experiències molt interessants d'aquest gènere), sinó simplement l'energia relativament ínfima que permet de controlar el moviment d'un servo-motor.

Quan les estacions emissora i receptora estan en comunicació material, tenim el que aleshores s'anomena "telemecànica per fil", un exemple de la qual ens el proporciona la telefonia automàtica.

La telemecànica sense fil, o telemecànica pròpiament dita, que consisteix, com hem dit, a fer funcionar a distància un aparell mecànic sense que l'estació emissora estigui en comunicació material amb el receptor, ha estat generalment realitzada mitjançant les ondes hertzianes. Però per obtenir l'accionament a distància d'un aparell de telemecànica hom pot utilitzar no solament les ondes hertzianes, ans també les ondes sonores, i sobretot les ondes lluminoses.

Els sistemes d'emissors i receptors difereixen segons les categories, però comporten sempre òrgans semblants, la disposició dels quals s'esquematitza en la figura; en ella veiem un servo-motor primari de gran sensibilitat, en comunicació directa amb el receptor, un servo-motor secundari de sensibilitat mitjana connectat al primari i obrant directament damunt dels aparells el moviment dels quals hom vol controlar.

La major part d'aquests dispositius van proveïts també de sistemes d'amplificació de làmpares de T. S. F. i òrgans de selecció que els permeten d'ésser accionats únicament per senyals transmesos per l'emissor.

La transmissió dels senyals de telemecànica mitjançant les ondes lluminoses, no ha estat possible fins al moment en què s'han pogut construir aparells receptors prou sensibles, és a dir, quan s'ha disposat de cèl·lules fotoelèctriques de seleni i dels mitjans d'amplificació corresponents.

Actualment, es poden construir nombrosos aparells de telemecànica, que serveixen no solament com a aparells de demostració, sinó que són encara, de més a més, adoptats per a fins industrials.

La transmissió entre l'emissor i el receptor pot també efectuar-se, no per raigs de llum visible, sinó d'una manera completament invisible, utilitzant els raigs infra-roigs o ultravioleta.

* * *

Una aplicació curiosa i senzilla de la telemecànica és la de la protecció contra els amics de les coses alienes i contra tota mena d'accidents. Existeix actualment una gran quantitat de dispositius que permeten realitzar a l'entorn de les cases i dels objectes que hom vol defensar contra el robatori, una espècie de "barrera invisible", que és impossible de forçar sense accionar dispositius advertidors lluminosos o sonors. Entre els més eficaços d'aquests procediments hi ha els sistemes que es basen en els principis de la telemecànica per la llum, i en particular de la "telemecànica pels raigs infra-roigs".

Avui dia existeixen cèl·lules especials, per exemple, la cèl·lules Fournier-Cèma, que intervé en els raigs infra-roigs, invisibles als nostres ulls, i és fàcil de fer comprendre com hom podrà formar amb aquestes cèl·lules i una font emissora d'aquests raigs una veritable barrera invisible.

Per a obtenir-la es disposa en un lloc convenient un emissor de raigs infra-roigs, que és una espècie de projector de làmpara especial, en el qual la radiació és filtrada per una pantalla negra que intercepta la llum visible deixant passar els raigs esmentats. Els raigs invisibles, així emesos, es propaguen en línia recta i poden reflectir-se damunt de miralls com els raigs lluminosos.

Es pot, doncs, mitjançant dos jocs de miralls, fixar-los el recorregut que es vulgui, i per tant, protegir totes les regions a defensar amb una xarxa immaterial que ningú no podrà traspassar sense donar l'alarma per interrupció del feix de raigs infra-roigs, que els sentits humans no permeten percebre. Aquest feix de raigs va a parar a un sistema òptic que el concentra damunt l'element foto-resistent, el qual els transforma en variacions elèctriques que intervenen, després de la corresponent amplificació, damunt d'un servo-motor que posa en acció un dispositiu lluminós o sonor.

Quan un intrús s'aventura en la regió privada, immediatament el seu cos, que és opac als raigs infra-roigs, els intercepta en el seu recorregut. L'ull elèctric el senyalarà de seguida, i tots els dispositius d'alerta funcionaran.

Un mecanisme semblant pot ésser utilitzat contra els accidents.

CIENCIA I PEDAGOGIA A L'INSTITUT TECNIC EULALIA

Conferències d'orientació pedagògica

El proppassat diumenge al migdia, a la sala d'actes de l'Institut, amb assistència de pares, alumnes i amics de l'escola, el Dr. Jesús M. Bellido i el doctor Joaquim Xirau, professors de la Universitat de Barcelona i membres del Consell tècnic de l'escola, donaren les dues primeres conferències de la série que l'esmentat Consell es proposa formular per tal de posar-se en contacte i recaptar la col·laboració dels pares dels alumnes i les persones que simpatitzen amb la tasca educatòria que aquesta institució realitza davant els problemes pedagògics que planteja l'hora present, tant en l'ensenyament primari com en el secundari.

El Dr. Jesús Maria Bellido, amb paraules escaients obrí el cicle de conferències, subratllà la seva eficàcia i remarcà la característica de cada un dels conferenciants, el valor de la seva personalitat en el moviment pedagògic de Catalunya i la seva actuació en el Consell de l'Escola. Descabellà, després, el tema de la seva conversa ponderant el valor altament humà del metge en totes les manifestacions de la vida social i majorment la seva intervenció a l'escola no sols en el seu aspecte de control sanitari i alhora orientador de totes les possibilitats fisiològiques del noi, sinó també en l'aspecte preventiu i de col·laboració amb el mestre i la família per a l'harmònic desenvolupament de tota la vida escolar.

El Dr. Joaquim Xirau amb paraula fervent i precisa parlà seguidament d'un dels problemes més fonamentals que susciten els moderns ideals pedagògics: la llibertat i l'autoritat com a règim docent i formatiu. Demostrà com l'escola, tal com esdevé a la vida, ha de presentar problemes concrets, vius, que reclamin l'interès de l'infant i que per tant aconsegueixin desvetllar i formar les aptituds i possibilitats concretes amb què més tard haurà d'afrontar els afers de la vida. Com a negació d'aquests conceptes remarcà els greus defectes de l'escola autoritària, memorialista, òrfena d'interès i d'esperit de formació. Contra l'especialització del noi vers una funció determinada proclamà el conreu humanista de totes les valors espirituals per assolir una major capacitació per a qualsevol activitat.

Els assistents aplaudiren fervorosament els Drs. Bellido i Xirau, que en tot moment desvetllaren el més viu interès.

Demà, diumenge, a les dotze del matí, els Drs. Joaquim Balcells, professor a la Universitat de Barcelona, i el Dr. Josep Estalella, director de l'Institut Escola, donaran la tercera i quarta conferències d'aquest cicle. Parlaran de "Les directrius de l'Ensenyament secundari".

No dubtem que un tema de tanta actualitat i transcendència ha d'interessar profundament tots els pares que es preocupen per l'orientació de la seva ensenyança de llurs fills.

Universitat

AVUI, DUES CONFERENCIES A LA UNIVERSITAT

Avui, a les set en punt del vespre, a la Universitat, es donaran dues conferències. Una, la del professor Guillem Díaz Plaja, sobre el tema: "El cinema, instrument general d'educació"; l'altra, del catedràtic Pere Font i Puig, sobre el tema: "L'estètica de Hegel". Aquesta darrera tindrà lloc al Saló del Consell, i la primera, al local del seminari de Pedagogia.

L'Estètica de Hegel

CONFERENCIA DEL DR. P. FONT I PUIG

Avui, a les set del vespre, tindrà lloc a la sala del Rectorat de la Universitat una conferència sobre "L'estètica de Hegel", a càrrec del catedràtic de Psicologia i Estètica a la nostra Universitat, Dr. Pere Font i Puig.

Seminari de Pedagogia de la Universitat

Aquest vespre a les set tindrà lloc una conferència per Guillem Díaz-Plaja, professor a l'Institut-Escola, sobre "El cinema, instrument general d'educació", organitzada pel Seminari de Pedagogia d'aquesta Universitat.

Envieu les notes en català!

GEOGRAFIA

La delimitació del Penedès

per

Pere Mas i Perera

De molt temps ha preocupat els vilafranquins la sort de llur comarca i, conseqüentment, tots els aspectes de la seva reestructuració: delimitació, unitat, redreçament, etc. D'ací el moviment penedesista d'uns anys enrera, d'ací les Exposicions d'art del Penedès, d'ací l'explosió semblant de primers de segle.

Jo no sé si haurem tingut aquesta preocupació si, en lloc d'ésser Vilafranca el centre del Penedès, fos un indret qualsevol de la perifèria. Prescindim-ne, si voleu, i connotem que la unitat del Penedès ens interessa, i que aquest interès ens ha fet aparèixer com uns imperialistes aferrissats. Avui s'ha demostrat que no és així, perquè fins ara res no hem fet els vilafranquins per obtenir la primacia, sinó que hem dit, bo i inhibint-nos: ¡Déu hi faci més que nosaltres!

Jo sóc del parer que cal donar, en la divisió aludida, una gran importància a la voluntat popular, perquè una unitat a contracor és, en tots els aspectes de la vida humana (individual o collectiva), una cosa enutjosa, odiosa. Per això és a totes llums elogiosa l'enquesta municipal que, amb vistes a la nova demarcació de Catalunya, ha obert la Generalitat. La conjugació de la voluntat popular amb els altres elements que intervenen en la determinació dels nuclis comarcals ha de donar-nos el nostre Penedès, la concreció de l'entitat vaga i difusa que es diu Penedès.

Valero i Ribes va iniciar uns estudis molt interessants relacionats amb la fixació dels seus límits. Segons ell, calia estudiar la nostra comarca sota tots els aspectes i resumir les conclusions en cartes geogràfiques, del conjunt de les quals sortiria la unitat veritable del Penedès. Tractem d'examinar-ne esquemàticament els principals:

La "geologia" ens posa davant un Penedès estiregassat, de projecció S., que ocupa exactament l'espai que correspon a la badia miocènica i deixa Sant Vicents de Calders i Vendrell a un extrem, el Vallès a l'altre, i situa a banda i banda els dos plecs anticlinals que flanquegen la depressió amb els pobles que hi miren.

La "geografia" no dóna una comarca uniforme. L'orografia en reduiria sensiblement el perímetre, mentre que la hidrografia l'eixampla fins al Llobregat i al Gaià, fites històriques.

La "història" desconcerta. Posa el Penedès natural a l'albir dels homes. La vegueria, oscil·lant, resulta una norma insegura. Sota l'autoritat del veguer hi ha un territori que va del Gaià al Llobregat i de la mar a Igualada. El deganat apareix, un temps, amb uns límits semblants. El corregiment i el partit judicial varien molt. Això fa que les demarcacions que estableix la història resultin arbitràries.

L'"agricultura" presenta una unitat de conreu: la vinya, alterada només pels cultius d'hortalisses, de blat i clapada pels arbres fruiters. A la costa la franja de les oliveres i els garrofers, tot al llarg.

L'"economia" té també una certa unitat, que actualment és determinada pel comerç vinícola. Una solidaritat que despassa els límits estrictes. Així, trobem sindicats els vinaters de Molins de Rei, Martorell, Gelida, Sant Sadurní, Sitges, Arboç i Vendrell, amb els de Vilafranca. L'elaboració de vins escumosos, que té per centre Sant Sadurní d'Anoia, abasta "Gelida, Fontrubi i Vilafranca. El comerç de producció altre que el vinícola — alls, aviram, planter, fruita, ametlles — assenyala una interdependència semblant a l'anterior. Gent del Camp de Tarragona acut a Vilafranca a vendre melons, amb regularitat; pobles de la riba del Gaià hi van a vendre planter; Vilanova hi porta actualment verdura; Olesa de Bonesvalls el proveeix de llet. El mercat de Vilafranca és un mercat penedesenc, per antonomàsia. El comerç de consum —o de productes no penedesencs—té un centre de distribució important a Vilafranca, i el seu radi no encaixa amb els límits normals de la comarca: hi ra el comerç de farines i de cereals, el d'adobs, el de substàncies alimentoses i de drogues i altres, que situen Vilanova, Sitges, Vendrell, Sant Sadurní d'Anoia, Martorell i alguns altres de la conca del Llobregat com a feudataris de Vilafranca. I encara podríem aportar molts més exemples. No és d'ara aquest intercanvi, sinó dels temps passats. El comerç de Sitges amb els pobles penedencs de l'interior per mitjà de Vilafranca, data de l'edat mitjana, si d'abans no. Al segle XVII, en anys d'escassesa de blat, és també Vilafranca el graner dels pobles de la vegueria.

El "dret" ens presenta altrament. Maspons i Anglasell diu que "el Penedès es pot considerar una unitat en allò que es refereix als tractats de la terra; però, d'una banda, en la resta d'institucions no es distingeix de la manera de fer general a Catalunya, i, de l'altra, en el que es refereix al fet d'ésser terra de rabassa, s'estén bona cosa més enllà dels seus límits naturals".

Les "comunicacions", tot i que a juí d'algú confirmen els límits geològics, donen una superfície extensa a la comarca. Al costat de les comunicacions ferrocarrileres, de SO. a NE., que han esviat del centre els pobles de la costa i una part dels de l'interior (la conca del baix Anoia), hi ha les carreteres, que enllacen amb Vilafranca pobles com La Llacuna i Olesa de Bonesvalls, que, a cop d'ull, podrien semblar en connexió estreta amb altres sectors. Que el ferrocarril no ha tingut una força decisiva en la desconjunció del tràfic i que no és un element que pesi en la delimitació del Penedès, ho demostra el fet que, amb la vulgarització de l'autolocomoció, s'hagin establert, partint de Vilanova, Vendrell, La Llacuna i Igualada, línies d'autoòmnibus amb Vilafranca, la qual cosa testifica la necessitat de comunicació que hi ha amb ella.

Les "migracions" interlocals abonen la tesi d'un Penedès extens. Si resseguim les botigues, els comerços, les fàbriques, veurem a Vilafranca com de Torredembarra, de l'Arboç, del Vendrell, de Sant Sadurní, de Vilanova, de Sitges, etc., i a cada un d'aquests pobles una xarxa igualment complexa. Si acudim als registres civils veurem quin és el tant per cent corresponent als immigrats de cada poble.

La "fonètica" assenyala variants diverses: les e i o obertes de Vilanova i Sitges, les a de Sant Pere de Ribes i Sant Martí Sarroca, la v sonora del Vendrell, l'en prenominal de Sitges al costat de l'el de tots els altres pobles. Acaba a l'extrem del Penedès, al Gaià, la frontera de l'article el amb lo i hi ha la partió de les particules es, ea: es-tisores, es-tovalles, es-tenalles, es-borrar, que trobem en la toponímia: Sant Cugat Sesgarrigues, Sabanell, Sant Martí Sarroca, al costat de Lavern, La Granada, El Vendrell, i les formes populars Les Escabòries i Les Escabanyes, per Les Cabòries i Les Cabanyes.

La "toponímia" fixa uns límits orientadors. Mentre tenim Castellví de La Marca, fita de la reconquista, però no de la comarca, hi ha les denominacions: Arbós del Penedès, Avinyonet del Penedès, Bisbal del Penedès, Joncosa del Penedès, Llorenç del Penedès i Vallbona del Penedès.

Podríem adduir algunes altres observacions. No cal, perquè el resultat fóra el mateix. En surt una demarcació molt semblant a la que Pau Vila ha atribuït al Penedès. No resultarà tan extens com la vegueria històrica, però en surt afavorida l'"homogeneïtat comarcal". Tanmateix no escau a nosaltres la decisió. La ponència nomenada per la Generalitat ens ofereix prou garanties. L'essencial és que el Penedès que en surti sigui elaborat segons una norma justa.

Per sobre la unitat ens interessa que la nostra comarca esdevingui una cosa viva. L'articulació del Penedès crec que ha d'ésser un mitjà i no pas un fi. Si el Penedès, en tant que entitat comarcal no pot tornar-se un element actiu de la grandesa de Catalunya, si ha d'ésser una mera demarcació administrativa o un nom d'un cert interès polític, tot el que hem fet haurà estat debades.

Al meu entendre una comarca ha de tenir un sentit universal perquè l'esperit seu perdi aquest localisme egoista i putrefacte que sovint el fa inaguantable.

Pere Mas i Ferrer

PUBLICACIONS SOBRE GEOGRAFIA DE CATALUNYA

L'estudiós de la geografia de Catalunya ha de recórrer indefectiblement als volums publicats dintre l'"Enciclopèdia Catalunya", de l'Editorial Barcino: "El poblament prehistòric de Catalunya", per J. Serra-Ràfols; "La Plana de Vic", per G. de Reparaz; "La Cerdanya", per Pau Vila; "La ciutat de Girona", per Carles Rahola; i també el "Mapa i itineraris de la Cerdanya". Es una sèrie adequada per als que vulguin aprofundir el coneixement de la nostra terra.

NOTICIARI

ELS PAGAMENTS D'HISENDA

Pagaments assenyalats per a avui: Cap del Centre de Telègrafs, pessetes 12.920'40; enginyer cap d'Indústria, 7.500; enginyer cap Secció Agronòmica, 616'88; Companyia Ferrocarrils Alcantarilla a Lorca, 21'53; Jesús Alvarez, 16.176'36; Celestí Bone, 5.384'61; Lluís Cabrera, pessetes 14.533'73; Ildefons Herrero, 147.821'21; Miguel Llopis, 5.308'40; Enric Orio, 11.720'04; Jesús Pomares, 874'20; Josep Real, 11.372'54; Gerard Rovira, 4.944'69 pessetes.

NOVA ESTAFETA DE CORREUS

El dia 30 del més que som començarà a funcionar l'Estafeta Sucursal de Correus establerta al carrer d'Aragó, núm. 282, davant del Parador de Gràcia, M. S. A. Aquesta oficina, ultra tenir al seu càrrec els serveis postals complets, funcionarà també com Estafeta-Abast per a la correspondència destinada als correus generals que tenen llur pas pel dit Parador.

L'Estafeta de referència, com les diverses columnes-bústies instal·lades a alguns llocs estratègics d'aquesta ciutat, obeeix a un estudiat pla de reorganització dels serveis, que l'Administració anirà portant a la pràctica, a mesura que ho consenteixin els successius pressupostos.

Dintre del vinent mes de juny seran inaugurades les Estafetes Sucursals d'Hostafrancs i Poble Sec, installades la primera al carrer de Chapí, núm. 37, i la segona, al carrer de Bonaplata, núm. 1, les quals han estat creades amb el fi de servir extenses zones, l'allunyament del nucli de població on es troba enclavada la Central, motivava enutjoses molèsties de part del públic que l'Administració Principal de Correus de Barcelona ha volgut evitar.

JOIES VERITABLE OCASIO
Per a compres a bon preu aneu a la Joieria Magriñà, Tallers, 41

EXAMENS D'INFERMERES

L'Escola d'Infermeres de la Quinta de Salud "L'Aliança", assabenta a les seves alumnes, que dijous vinenet, dia de de juny, se celebraran esàmens d'ingrés, primer i segon cursos.

Per a prendre-hi part és necessari inscriure's a les oficines.

INSTITUT DE CULTURA I BIBLIOTECA POPULAR DE LA DONA

Secció Permanent de Religió i Culte. — Tots els dissabte, a tres quarts de set. Rosari, Visita Espiritual, Salva i Virolai: diumenge, dia 29, a les vuit: Cissa de Comunió, reglamentària de la Confraria de Nostra Dona de Montserrat; dimarts, dia 31, festivitat de la Mare de Déu Mitjancera Universal, a les vuit: Missa de Comunió general amb cants. Mes de juny, durant la Santa Missa es practicaran els exercicis del mes del Sagrat Cor; divendres, dia 3, festivitat del Sagrat Cor, a les vuit: Missa de Comunió amb cants, exercicis del primer divendres.

Secció Permanent d'Economia i Proveiments. — Llista de la setmana: Dilluns, Ous a la Virginia; dimarts, Llobarro a la Marenge; dimecres, Costelles d'anyell a la Chevalier; dijous, Carxofes farcides a la Grega i patates Mont d'or; divendres, Petits espics de fiambre; dissabte, Centre a la Mascota. — Classes de les tardes: Dimecres, Barquetes de volaille a la Magenta i Moscovita a la Diplomàtica; dissabte, Llobarro a la Marinera i Tartaletes de cireres.

Menjador econòmic femení. Funciona a diari d'una a tres. Per un dinar-solt, 3 pessetes; per abonament (un mes de duració), 7 dinars, 2'50 pessetes; per abonament setmana anglesa i mensual, 2 pessetes.

El Saló de Perruqueria funciona a diari. S'hi presten serveis a preus sumament reduïts. Per les sòcies de l'Institut de Cultura hi ha establert una quota especial més econòmica. Es reserven hores sol·licitant-ho a l'evançada.

Secció Permanent d'Organització i Propaganda. — El dia primer de juny serà oberta la inscripció per a l'estada a la colònia d'estiu que l'Institut de Cultura ha establert, per a les seves assosiades, a l'Anex del Xalet de La Molina. A la Sercció de Pagaments informaran de les condicions que regiran.

Secció Permanent d'Esports i Excursions. — Diumenge, dia 29, excursió al Santuari de Nostra Dona de Núria.

FESTA A L'ATENEU EMPORDANES

L'Ateneu Empordanès celebra demà, diumenge, dia 29, a dos quarts d'onze de la vetlla, el tradicional ball de Maig Florit, dedicat a Miss Comerç 1932 i les seves dames d'honor.

La sala estarà convertida en un magnífic jardí. Tindrà cura del seu adornament l'Agrupació de Jardiners i Floricultors de Catalunya.

VISITA D'UNA AGRUPACIO CHORAL TORTOSINA

"La Tortosina", Agrupació choral obrera, en nom de 70, arribarà demà, diumenge, a les vuit del matí per l'estació de França.

Hom prega a la colònia comarcal tortosina vagi a rebre a tan significats compatriotes.

EL PATRONAT DE PROTECCIO A LA MODA

Dimarts vinent, dia 31, es reunirà al Govern civil, sota la presidència del senyor Moles, la delegació provincial del Patronat de Protecció a la Dona, per a donar compte de la tasca que ve realitzant a Barcelona en pro dels fins socials que li han estat encomanats.

PER LA CONSTITUCIO DEL "CASAL DE LES COMARQUES GIRONINES"

La Comissió organitzadora del "Casal de les Comarques Gironines", convida a totes les persones que fins a la data s'han adherit a les crides fetes per la dita Comissió per a la creació d'aquest Casal i en general a tots els simpatitzants per a la reunió que tindrà lloc el proper dimecres, dia 1 de juny, a le deu de la vetlla, en el que serà local social, carrer Consulat, 27 i 29, pral., (entrada per Portadoras, 6), per a constituir el "Casal de les Comarques Gironines".

Vida social

La nova legislació en els contractes de treball

A l'estatge de l'Associació de Comptables de Catalunya, el professor de l'Escola Social de Barcelona, senyor Mon i Pasqual ha donat la segona conferència de la sèrie organitzada amb la col·laboració de l'esmentada Escola.

Després d'unes eloqüents paraules del president de l'entitat, senyor Francitorra, el conferenciant exposà que, tractant-se d'una legislació nova, nascuda de les actuals modalitats econòmico-socials, no sempre encaixen els seus preceptes dintre els motllos de la tècnica jurídica civilista, però això no significa que hagin de mirar-se amb rezel aquestes aquestes normes quan siguin realment idònees, perquè en la gènesi del dret acostumen d'aparèixer primer les fórmules i després la seva interpretació.

Referint-se al pacte col·lectiu i a la fórmula subsidiària d'acord entre representacions patronals i obreres presidides per autoritat competent, creu el senyor Mon que d'elles neixen normes de treball obligatòries per a tots els elements patronals i obrers del ram, dintre el territori respectiu, encara que es tracti d'elements no compresos a les agrupacions o entitats professionals pactants.

Tractant de trobar una explicació a aquest principi obligatori normatiu que rocenix la llei del contracte de treball, i després d'exposar les diverses teories respecte d'aquest particular, sostè el conferenciant que més que d'una delegació del Poder es tracta de la promulgació d'un estat de consciencia col·lectiva nascuda de l'acabament d'un període de lluita o del mateix fet sindical, comparable a la força del costum jurídic en el dret civil.

Als que temen que la dita facultat podria ocasionar una perillosa diversitat de normes dintre l'Estat, contesta el conferenciant que, al seu judici; el dret social s'inspira en aquestes dues directrius: la uniformitat internacional, que ha de recollir la legislació de l'Estat com a base d'unitat i de protecció mínima als treballadors, i la facultat d'establir normes especials i autonòmiques, dintres les regions o territoris distints i a tenor dels matisos professionals i diversitats geogràfiques o industrials.

El conferenciant fou molt felicitat en acabar el seu interessant discurs.

Reunions

Unió de Viatjants i Corredors. Assemblea extraordinària per a parlar de la Cambra del Viatjant, Corredor i Representant. Demà, dia 29, a les deu del matí. Carrer del Pi, 11, pral.

Unió de Dependents del Comerç i de la Indústria de Catalunya. — L'assemblea general extraordinària anunciada per al dia 21 tindrà lloc demà, diumenge, a les onze del matí.

Tres detinguts

Ahir a la tarda foren portats a la Jefatura de Policia tres obrers, dos del ram de la metal·lúrgia i un del de la fusta, els quals es considerava complicats amb els fulls comunistes i altres efectes que foren trobats a l'estació, i que venien destinats al fill de l'alcalde i a dos estudiants més de la Facultat de Medicina.

La Fira del Dibuix

A la llista que donàvem l'altre dia dels autors dels dibuixos que presentaren les Galeries d'Art Syra a la Fira del Dibuix, hi hem de sumar avui els d'aquests escultors: Granyer, Canyes, Solanich, Angel Ferrant i Manolo Hugué. Aquests dibuixos estaran exposats a les sales d'aquestes Galeries, Diputació, 262, alguns dies abans, per tal que el públic es pugui fer càrrec del que serà aquesta Fira del Dibuix.

BARCELONA

Municipi

Declaracions del senyor Casanoves

La radiació de les sessions no costarà res

L'alcalde accidental, senyor Casanoves, cridà ahir els periodistes al seu despatx per donar-los les gràcies per la comunicació d'aquests en agraiment de la cessió del Saló de la Permanet a la Premsa.

Es parlà després de la installació de la ràdio al saló de sessions, i un periodista alludí al que es deia que la radiació d'aquestes costaria mil pessetes cada vegada, i que havent una de les emissores ofert gratis la radiació, havia estat concedida a la que ho feia pagant.

—No hi ha res de tot això— digué el senyor Casanoves—. La transmissió de les sessions no costarà ni un cèntim a la ciutat, i aquestes seran radiades per les dues emissores. Si hagués de costar el que dieu, valdria la pena de tenir emissora pròpia. Pel que fa a la sessió passada, no es radià perquè, degut a les disposicions del ministre de la Governació, calia esperar el permís.

—¿I si quan hi hagi el Parlament de la Generalitat aquest vol radiar també les sessions?

—Es mirarà que les dues emissores no interfereixin.

—El que hi ha és que aleshores segurament tot l'interès polític passarà a la Generalitat.

—Això depèn, perquè així també se'n farà de política.

—Bé s'haurà d'anar contra l'Estat que la Generalitat representarà—comentà un repòrter.

—L'Ajuntament de Barcelona ja en té una mica la tradició d'anar-hi.

—I com que la Generalitat serà el centralisme...

Penyores

En el judici de multes celebrat ahir a la Tinència d'Alcaldia del districte cinquè, el tinent d'alcalde senyor Puig Monner, imposà les següents multes:

Una de 150 pessetes a Joan Rovellat, per vendre llet aiguada; dues de 15 pessetes a Jaume Pla i Baptista Martí, i una de 25 pessetes a Francesc Agut, per vendre-la de qualitat inferior; quatre de 10 a 50 pessetes a conductors de vehicles, per haver infringit el Reglament de Circulació; dues més de 10 pessetes per portar pa pel carrer sense dur-lo tapat, i quinze de 5 a 50 pessetes a altres tants venedors ambulants que es dedicaven a vendre sense permís.

Els sous dels mestres

Es fa avinent als mestres del Municipi que els sous i tots els altres emoluments que corresponen a l'actual mes de maig els seran abonats en els dies i hores següents:

Dia 30, de dos quarts de deu del matí a la una de la tarda, es pagarà els professors les inicials dels cognoms dels quals estiguin compresos entre les inicials A a C, inclusivament.

El mateix dia, de cinc a set de la tarda, los que ho estiguin entre les lletres D fins a la LL.

Dia 31, de dos quarts de deu del matí a la una de la tarda, de les lletres M a la P.

Aquest mateix dia, de cinc a set de la tarda, de les lletres Q a la Z.

Concurs de cartells
de la fàbrica de
CINTES DE SEDA
G. BENET CAMPABADAL
Avui, dissabte, tindrà lloc a les **Galeries Laietanes: Corts, 613** la inauguració de l'Exposició de cartells rebuts per a aquest Concurs, els quals excedeixen de 500, i romandrà oberta al públic fins al dia 10 de juny. El fall es donarà a conèixer el dia 31 del corrent

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIO

	Ptes.
Barcelona, mes	3'50
Península Ibèrica, trimestre.	10'—
América llatina i Portugal trimestre.	12'—
Països conveni postal, íd.	12'—
Altres països, íd.	30'—

Servei Meteorològic de Catalunya

SITUACIO GENERAL ATMOSFERICA D'EUROPA A LES VUIT DEL DIA 27 DE MAIG DE 1932

Persisteix a gran part de l'occident d'Europa el règim de pressions baixes, la mínima de les quals es troba a Alemanya i a Holanda.

El temps és nuvolós i plujós a la Mediterrània, nord d'Espanya, Anglaterra i Alemanya.

La zona de bon temps amb cel serè comprèn únicament la meitat sud d'Espanya i la costa del Marroc occidental.

ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA A LES VUIT

A Lleida domina cel serè; en canvi al Pirineu i a la meitat costanera el temps és nuvolós i boirós, llevat d'a Girona, on hi ha pocs núvols.

A la vall d'Aran hi neva, amb 3 graus sota zero, i una mínima de 4 també sota zero.

El cabal del Segre a Camarasa és de 46 metres cúbics per segon, i el del Noguera a Tremp, de 48 metres cúbics.

Bloc del transeünt

Sr. Director:

Si la memòria no em falla, fa temps ja que l'Ajuntament de la nostra ciutat, va acordar canviar el fatídic nom de Milans del Bosc pel de Mistral en una de les nostres magnífiques avingudes. De moment, però, solament hi ha l'acord. Perquè tot que es veu no hi ha prou cabals, no ja per a posar les plaques amb el nom de Mistral, sinó que ni tan sols per a destruir les que resten encara amb aquell nom vergonyós per a tots els ciutadans barcelonins i més encara per als veïns d'aquella magnífica avinguda.

Aquesta anormalitat porta les seves confusions lamentables. Hi ha molts veins que, atenent-se a aquell acord municipal, creuen que viuen a l'Avinguda Mistral, però n'hi ha d'altres, com el d'una farmàcia que porta el nom d'un general, company del que la Dictadura honorà en donar-li el nom a aquella avinguda, que anuncia la seva botiga amb l'adreça de "Milans del Bosc". Per si això no fos prou l'esmentat anunci l'hem pogut llegir al cinema "Avenida", lloc distingit pels dictadors, i està exposat a la pantalla una bona estona més que no tots els altres anuncis. Serà coincidència, però el fet és que aquell anunci que fa mal d'ulls, l'espectador se l'ha d'empassar amb l'adreça d'un carrer que oficialment no existeix, ni en la ment dels bons catalans ha existit mai.

¿No fóra hora ja que l'Ajuntament posés un remei, per definir bé bé quin és el nom d'aquella avinguda i perseguir si cal els que s'entesten a no voler fer cos del que tot el poble ha reclamat?

J. G.

Els tribunals

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

Audiència Territorial

Sala primera. — Nul·litat de patent. Antoni Serra contra Miquel Simó.

Sala segona. — Incident. — Miquel Brulles contra Josefa Rovira.

Sala del Contenciós. — Arbitris. — Ajuntament de Barcelona contra l'Administració i S. A. Arnús-Garí.

Nomenament de metges. — Càndid Gómez contra l'Administració.

Audiència Provincial

Secció segona. — Dos incidents.

Secció tercera. — Llotja i Hospital. — Dos orals per estafa i furt, contra Joan Yufera i Frederic Meneses.

Secció quarta. — Universitat. Un oral per estafa, contra Antoni Pérez.

Generalitat

Un obsequi al President

El senyor Macià va rebre la visita del pintor filipí senyor Rafel Izquierdo, resident a la nostra ciutat, el qual va fer ofrena al president de la Generalitat d'una pintura simbolitzant el lema "Pau, Amor i Treball".

El senyor Macià agraí amb breus paraules la delicada ofrena.

El vot femení

A la Generalitat continuen rebent-se visites de Comissions femenines que van a demanar el vot de les dones en les primeres eleccions del Parlament català.

Ahir, entre altres, vam veure-hi la senyoreta Carme Karr, acompanyada d'un grup de senyoretes.

Residència Internacional de Senyoretes Estudiants

Dimarts passat, a honor dels professors i normalistes de Guadalajara que han vingut a Barcelona en viatge d'estudi, va celebrar-se a la Residència de Senyoretes Estudiants un sopar, en el qual, ultra les residents, fou present el president de la Diputació de Guadalajara, el regidor d'aquella ciutat senyor Bargalló, el conseller d'Instrucció Pública de la Generalitat, senyor Gassol; el doctor Xirau, doctor Balcells i el conservador del Palau de Pedralbes, senyor Otero.

Després de sopar, el doctor Balcells va pronunciar la seva darrera conferència d'aquest curs, sobre "Humanisme", i fou aprofitada aquella admirable ocasió, així com el que s'apleguessin tan illustres personalitats, per prendre possessió de les sales del primer pis del Palau cedides a la Residència per al millor descabdellament i intensitat de la tasca cultural i educadora que ha de realitzar prop les seves residents.

Vida religiosa

Sants d'avui. — Sant Agustí, bisbe de Cantorbery; Sant Just, confessor, fill de Vic; Sant Just, bisbe. La dedicació de la Catedral de Lleida.

Sants de demà.—Sant Eleuteri, confessor; Sant Maximí, bisbe i confessor; Santa Maria Magdalena de Pazzi, verge, i Tecdòsia, màrtir, marc de Sant Procopi.

Quaranta Hores.—Avui: Església de Nostra Senyora de l'Esperança (carrer de Bailén, xamfrà al del Consell de Cent).

Hores d'exposició.—Avui: De les sis del matí a dos quarts de vuit del vespre.

Demà: A la mateixa església, de dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit del vespre.

Comunió reparadora.—Avui: Església parroquial de la Concepció.

Demà: Església parroquial de Sant Cugat.

Cort de Maria.—Avui: Visita a la Mare de Déu de les Misericòrdies, o de l'Alegria, a la Catedral.

Demà: Visita a la Mare de Déu de Maig, a Santa Anna, o de la Pietat, al Palau.

Adoració Nocturna. — Avui: Torn de la Corona d'Espines.

Demà: Torn de la Muntanya del Calvari.

NOTA DE LA CANCELLERIA DEL BISBAT

Encara que demà apareixerà a la premsa local l'Exhortació Pastoral del senyor bisbe amb motiu del proper mes de juny, dedicat al Sagrat Cor de Jesús, no obstant, per a coneixement dels reverends rectors de la Diòcesi i altres encarregats d'esglésies, i perquè ells puguin avisar oportunament els fidels durant les misses del diumenge, la Secretaria de Cambra es complau a avançar la part dispositiva de la dita Exhortació, que és com segueix:

1.—Que el dia del Sagrat Cor de Jesús se celebrin misses de Comunió general a totes les esglésies de la nostra Diòcesi, i s'exposi solemnement el Santíssim Sagrament, durant el temps que els seus rectors creguessin convenient, i tindran cura que se succeeixin sense interrupció els torns d'adoració reparadora.

2.—Que tots els dies de la Capvuitada es faci algun exercici piadós, que pot ésser el propi del mes de juny o l'Hora Santa, davant el Santíssim exposat, si es possible començant pel Sant Rosari.

Referent a la nostra Santa Església Catedral, hem disposat, d'acord amb l'Excm. Capítol, la celebració d'un Triduum solemne que començarà el dia 3 de juny, festa del Sagrat Cor de Jesús, amb Missa de Comunió general; tots tres dies amb l'ajut de Déu, font una senzilla exposició de la darrera Encíclica "Caritate Christi compulsi".

LA PROCESSO DE CORPUS A L'HOSPITAL

Demà, diumenge, a les cinc de la tarda, a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, se celebrarà amb l'esplendor acostumat la solemne processó de Corpus, la qual recorrerà els jardins de l'establiment.

El penó està confiat al metge numerari doctor Jaume Noguer Morer.

FETS DIVERSOS

ES SORPRESA UNA PARTIDA DE JOC

La policia va sorprendre al bar del carrer Baix de Sant Pere, 80, una partida de joc formada per sis punts, i s'incautà de les pessetes que constituien la banca.

Fou detingut l'amo de l'establiment i els "punts" quedaren en llibertat després d'haver pagat una multa de 500 pessetes el primer i 100 cadascun dels altres.

UN ACLARIMENT

Ens comuniquen, amb relació al "fet divers" aparegut en una de les nostres edicions passades, en el qual es deia que Marcelli Grinyó havia estat ferit d'una perdigonada al braç esquerre per un individu amb el qual havia sostingut una discussió, que el fet, tal com passà, és que Grinyó es va ferir saltant la paret de la torre del carrer de Scipió, núm. 36, després d'haver-li cridat l'"alto" el masover. El ferit anava acompanyat d'un altre individu que l'ajudà a fugir mentre els veïns els perseguien.

ELS PETITS DRAMES DE L'AMOR

Ahir a la tarda, al Jutjat de guàrdia es presentà una noia de 18 anys, el seu promès i la mare d'ella.

Aquesta darrera manifestà que la seva filla i el jove que l'acompanyava havien fugit de llurs respectius domicilis, anant-se'n a viure junts. Aconsegui capturar-los i requerí l'auxili d'una parella de guàrdies perquè detingués els promesos.

Agregà la dona que el seu propòsit era que el jutge de guàrdia els casés civilment.

El jutge li féu veure la impossibilitat de poder complaure-la, puix per a efectuar-se el casament civil han d'omplir-se altres requisits.

De més a més, el jutge ordenà la detenció del promès com autor d'un delicte de rapte, i la promesa, en veure que en comptes de casar-los civilment li agafaven el promès, donà un escàndol formidable, al mateix temps que l'abraçava i el besava desconsoladament.

PER BAIXAR DEL TREN ESTANT EN MARXA

Davant l'estació de Sant Andreu, ahir intentà baixar d'un tren abans que parés Josep Gabriel Acevedo, de 56 anys, venedor ambulant.

Es produí una ferida contusa a la regió occipital, contusions diverses i magullament general, lesions que foren qualificades de pronòstic reservat al dispensari corresponent, des d'on, una vegada li fou practicada la cura d'urgència, se'l traslladà a l'Hospital Clínic.

ACCIDENT DEL TREBALL

A la fàbrica de filferro establerta al carrer de Melcior de Palau, 15, el seu propietari, Pasqual Guillamot Ferlandi, de 42 anys, manipulant una eina, es produí una lesió a la mà dreta, que fou qualificada de greu al dispensari corresponent.

Després de la cura d'urgència, se'l traslladà a l'Hospital Clínic.

ELS "VALENTS" DEL BARRI XINES :: UN FERIT GREU

A les cinc de la matinada d'ahir venien de donar un passeig per la muntanya de Montjuich Joaquim Ortega, la seva dona i un altre matrimoni amic d'ambdós.

En passar pel carrer de Migdia, dos individus que transitaven per l'esmentat carrer dirigiren paraules injurioses a les dues dones, i Joaquim Ortega sortí en llur defensa, i recriminà el procedir dels dos subjectes, els quals se li tiraren al damunt clavant-li dues ganivetades que li perforaren els intestins.

El ferit fou traslladat immediatament a la casa de socors, on fou assistit, diagnostican el metge de guàrdia la gravetat del seu estat, per la qual cosa ingressà a l'Hospital.

Els dos autors de l'agressió, anomenats Miquel Mayoral i Manuel Díaz Sànchez, foren detinguts, passant al jutjat de guàrdia, convictes i confessos de llur delicte, junt amb un dels ganivets amb què realitzaren l'agressió.

Per ordre del jutge del districte de l'Hospital, senyor Picó, passaren a la Cel·lular.

ANALISIS ESPECIFICS
FARMACIA DEL
DOCTOR GENOVE
Rambla de les Flors, 5

El Ventall del Poeta

Any VII -:- 1932

Demà, diumenge, 29 de maig, a les cinc de la tarda

PROGRAMA

I

Parlament de Prudenci Bertrana en elogi de la Festa del Ventall.

Recital de cançons per la cantadissa Mercè Plantada.

"Cançó de maig", Beethoven-Goethe.

"La Violeta", Mozart-Goethe.

"Secret", Schubert-Goethe.

Pianista, Pere Vallribera.

Lectura de la poesia d'ignasi Iglésies "Als nens de Sant Joan de Déu", pel poeta Angel Pons i Guitart.

Cançons franciscanes:

1.—Romanç de les mans obertes, Samper-Font.

2.—Cançó de l'aigua, idem.

3.—Cançó de les engrunes, idem.

Cançó de les oques, Samper-Fortesa.

Cançó de taverna, Samper-Sagarra.

Plors, Samper-M. A. Salvà.

Mercè Plantada, acompanyada per l'autor Baltasar Samper.

II

Rosa de maig, Apelles Mestres.

Recordant Garreta (estrena), Vilà-Palahí.

Profanació (estrena), Gibert Camins-Pons Guitart.

Cap-vespre (estrena), Salvat-Mercè Plantada.

Al serenil (estrena), R. Lamote-Suzarra.

La filadora, popular, Manén.

CASA RODÓ
FONTANELLA · 14
Secció de Sastreria a Mida
per a Senyor
Primer tallador: **J. Loshuertos**
Darreres novetats en
Franel·les, Estams
Meltons i Frescos
PER A LA PRESENT TEMPORADA

Govern Civil

Un artefacte a la caserna de la guàrdia civil de Badalona

Ahir a la nit, al voltant de les deu, en passar un transeünt davant la caserna de la guàrdia civil de Badalona s'adonà de l'existència en una de les finestres de l'edifici d'un objecte sospitós.

Advertida la força de l'expresada caserna, un guàrdia anà fins a la finestra, i en veure que es tractava d'una bomba amb la metxa encesa, apagà aquesta i seguidament recollí l'artefacte per tal de traslladar-lo al Camp de la Bota.

En rebre ahir al migdia el governador els periodistes els donà compte de l'ocorregut.

La força reprimirà enèrgicament qualsevol aldarull promogut pels extremistes

El cap superior de Policia manifestà ahir al matí que es té notícia exacta del que projecten els extremistes, i fa constar que si donen lloc a la intervenció de la força pública, aquesta actuarà de la manera més enèrgica per tal de reprimir qualsevol intent de pertorbació que es produeixi on sigui.

Els comunistes s'expansionen

Ahir al matí foren recollits uns pasquins enganxats a la paret del carrer de Ramon i Cajal, de Gràcia, i que eren titulats: "Carta oberta", i van signats per les Joventuts Comunistes.

La policia ha rebut ordre de recollir els dits pasquins.

Quatre extremistes sevillans detinguts

Els agents de la plantilla de Madrid que actualment són a Barcelona en comissió de servei, han practicat la detenció de quatre individus coneguts per llurs idees extremistes i que segons sembla havien arribat a Barcelona procedents de Sevilla fa quatre dies.

L'ordre de detenció procedia de la Direcció General de Madrid, i tots quatre han ingressat als calabossos de la Jefatura de Policia.

Una entrevista amb el senyor Anguera de Sojo

Ahir va ésser al Govern Civil el president de l'Audiència, que va entrevistar-se amb el senyor Moles.

Hom ignora de què tractaren.

Per l'arranjament d'un conflicte

El delegat del governador en les questions socials sostingué ahir, per separat, unes entrevistes amb els obrers i el patró Magí Quer, a la fàbrica del qual hi ha un conflicte.

Les impressions que el senyor Ugarte aconseguí de les entrevistes són tan favorables que ha citat ambdues parts a una reunió el vinent dilluns per tal de resoldre en definitiva aquest conflicte.

CURSOS I CONFERENCIES

El diumenge proppassat tingué lloc al Grup Escolar "La Farigola" un dels actes amb què commemora el desè aniversari de la seva fundació, i en el qual oferí a pares i alumnat un concert d'arpa i una conferència.

Interpretà música de Tedeschi, Weckerlim, Loukine, la concertista senyora Bosch i Pagès, la qual palesà el seu mestratge adquirit als conservatoris de Lausana, Ginebra i París i sabé trametre a l'auditori tot a la fina sensibilitat amb què copsa el seu art.

La senyora Bosch acompanyà amb el noble instrument la senyoreta Margarida Jaumandreu, la qual cantà afinadament i delicadament unes belles cançons franceses i presentà el seu deixeble Miquel Bosch, bon intèrpret de música de Schubert.

El senyor Díaz Plaja dissertà sobre el tema "Valor del cinema a l'Escola" i explicà la influència del cinema als infants i la necessitat de transformar-lo per selecció de films en mitjà educatiu. Les seves paraules foren aplaudides no sols per éser ben dites, sinó pel que expressaven de veritat i de bona orientació, demostratiu del que hauria d'ésser el cinema a l'Escola. Es projectaren: "Història del pèsol", "L'eriçó i la serp", "Paisatges catalans nevats" i "Belleses de la mar".

El senyor Argimon, de la Federació d'Agrupacions de Pares i Amics de l'Escola, clogué l'acte, tot ell d'un ambient selecte i agradabilíssim, amb unes encertades paraules de remerciament als artistes, conferenciant i nombrós auditori, i d'estímul per al grup escolar "La Farigola", el qual, amb la collaboració de la seva Agrupació, organitza tan bells i educatius actes.

— Avui, dissabte, a les deu de la vetlla, tindrà lloc a l'Ateneu Republicà de Gràcia (Sant Marc, 25) una interessant conferència, a càrrec del consoci doctor Isidre Tort, sobre el tema "El perill de la tuberculosi. Evitem-la".

Patiu de l'estómac i dels intestins? Preneu SERVETINAL GUMMÁ

Contínuament publiquem i seguirem publicant certificats de guariment que espontàniament ens trameten els malalts guarits amb el SERVETINAL

El senyor Felip Martínez, de 43 anys d'edat, guarda dels ferrocarrils de M. S. A. a l'estació de Puertollano (Ciudad Real), amb residència al carrer Atajo Alto, 13, Puertollano, ens escriu el que segueix:

"Puertollano, 23 de marzo de 1932.

Sr. D. A. Gummá, Ancha, 1. — Barcelona.

Muy señor mío: Con el debido respeto le expongo que encontrándome padeciendo del estómago hará unos 16 años, aburrido y fastidiado, por no encontrar remedio a mi enfermedad, es por lo que me place notificarle que debo al **SERVETINAL** mi curación completa.

Mi malestar era tan grande que no podía pasar un día sin que tuviese vómitos tres o cuatro veces por día y otras tantas durante la noche, con mucha acidez, agruras y fuerte estreñimiento.

Al leer varias veces el anuncio del **SERVETINAL** me decidí a mandar al recadero al Centro de Específicos Gayoso, de Madrid, empezándolo a tomar el domingo de Carnaval, día que pasé encantado al ver que desde la primera cucharada desaparecieron todas las molestias, incluso los fuertes ardores.

Debido a mi enfermedad estaba siempre de mal humor y todo me molestaba, hasta los juegos de mis hijos, y hoy, gracias al **SERVETINAL,** siempre los tengo encima y gozo en sus caricias.

A los amigos y a muchas personas conocidas también les ha llamado la atención el verme completamente restablecido, pues cuando empecé a tomar el primer frasco pesaba 47 kilogramos y hoy en la actualidad peso 56, y son muchos en este pueblo que al ver los efectos que en mi ha producido el **SERVETINAL** se han decidido a seguir mi ejemplo.

Sin más de particular, reciba con ésta el agradecimiento sincero de su affmo. s. s., q. e. s. m., **Felipe Martínez.**"

Exigiu el legítim SERVETINAL i no admeteu substitucions interessades d'escàs o nul resultat

Les visites que amb més plaer rebem són aquelles dels malalts escèptics, que amb la seva presència honoren la nostra Farmàcia i Laboratori, amb l'únic objecte de comprovar l'autenticitat dels fets que venim publicant.

Invitem tots els pacients i el públic en general, que encara dubtin, a què segueixin el mateix exemple, en la seguretat que a casa nostra seran rebuts amb el més amable acolliment, i els seran donades totes les explicacions i facilitats que exigeixin, per tal de portar-los al ferm convenciment que els casos que publiquem no són fills de la fantasia, sinó de la pura realitat.

PREU: 5'50 pessetes als Centres d'Específics i Farmàcies i carrer Ample, 1 - BARCELONA

OROMI (ANUNCIS)

ESPECTACLES

CARNET DE LA DANSA

Fa goig de veure com aquesta primavera es prodiguen les manifestacions de dansa en llurs diverses escoles. Hi ha un cert paral·lelisme entre el tràfic internacional dels dansarins espanyols rodamons i la mobilització de les "forces vives" de la dansa que hi ha a la nostra ciutat.

Per un cantó, Antònia Mercè (l'Argentina) ha marxat de Madrid cap a Amèrica sense passar per Barcelona... Llàstima!!! Teresina Boronat ha fet sentir les seves castanyoles a Xang-Hai i torna a París carregada d'èxits i atencions; dimecres va arribar d'Amèrica Carme Salazar, encisada de l'acollida que arreu li han donat i l'Escudero desembarcarà al nostre port a primers de juny per complir compromisos a la capital de França, després d'un viatge triomfal també per Amèrica, que li ha valgut l'anomenada de "diable del ritme".

Altrament, aquí Ferran i Mayoral comença la temporada amb una conferència il·lustrada a Vilafranca del Penedès, on Josefa Cirera va imposar-se en mig d'un públic heterogeni amb les seves danses de ritmica i plàstica; el festival flamenc de dijous passat a l'Olympia, on hi prengué part un quadro andalús magnífic de conjunt; l'èxit aconseguit per les alumnes de Mme. Ivonne Attenelle en una reunió aristocràtica celebrada a l'Urquinaona. Per a diumenge està anunciada al Centre Autonomista de Dependents una conferència d'Història de la dansa, a càrrec de Mr. Aimé Marquiè, que ha fet un estudi documentadíssim de la relació entre la música i la dansa i de l'estilització del gest, amb unes demostracions plàstiques pels Amics de la Rítmica, sota la direcció del mestre Pau Badia, prenent-hi part també Emília Garcia, Antònia Tarrida i Soledat Martínez aquesta darrera deixeble de Malkowski, i dimarts a la nit, a l'Urquinaona, una sessió de dansa per Joan Magrinyà, que serà per a molts un descobriment, però als qui l'hem vist ballar al Liceu altres temporades i sabem les possibilitats del seu art, volem veure l'estilització personal de la dansa clàssica, plasmada pel seu esperit modern. El pianista Juli Ponç i els pintors Grau Sala i Mora que collaboren en aquest espectacle de dansa, acaben de donar el to a aquest esdeveniment. — *A. P.*

Music-hall

POLIORAMA. — El nou programa d'atraccions

Si descomptem el mal gust que caracteritza el treball de Xalma, es pot dir que el nou programa d'atraccions cions del Teatre Poliorama és molt notable i ofereix, en conjunt, un espectacle que fa de bon veure.

L'orquestra Planes, amb els seus discos vivents, se'ns presenta més animada que mai: aquests músics de jazz, a part de llur reconeguda traça com a executors, cada dia milloren com a actors, com a excèntrics, condició indispensable per a "colorir" la música americana i fer-la més espectacular.

Mercè Serós, una de les darreres cupletistes que aguanten la tradició, fa, com sempre, una labor discreta i agradable.

—No ho sé! Sembles més fort, més jove, més àgil... Preno PILDORES MARAVILLA

CINEMA

LES ESTRENES

FANTASIO

"Estudiantes" — Ufa

Els editors d'aquest simpàtic film s'han proposat donar una visió de la vida de Heidelberg, la vella ciutat universitària alemanya, amb l'alegria dels seus estudiants, els seus amors, els seus duels, les seves cançons i, fonent-ho tot, una atmosfera sentimental, típicament germànica.

El film és molt agradable, encara que creiem que es podia treure més partit del tema, tan suggestiu, que tracta. "Estudiantes" és una "joventut de príncep" sense drama. La història que serveix per lligar les diverses escenes té molt poca importància si la comparem amb els trossos de les cançons dels estudiants i alguns *sketchos* còmics molt reeixits. La pellícula té, per damunt de tot, un valor documental; els estudiants que hi surten són autèntics, i el Heidelberg que veiem no és el Heidelberg de cartó que algunes vegades ens han servit al cinema. — *P.*

—Ditxós tu! Tot ho veus de color de rosa. Quin optimista! Preno PILDORES MARAVILLA

COLISEUM

"Haste rico pronto" — M. G. M.

Pel subtitol que porta el film "Noves aventures de Willingwood" sembla que sigui com si diguéssim la segona part d'un film d'èxit, i, contràriament a la dita, aquesta és bona. Aventures del tipus de Rafles o d'Arseni Lupin, sense que siguin ni una cosa ni l'altra, ens presenten els perills que corren — o corrien als Estats Units quan n'hi havia — els capitals que es llançaven a l'especulació, de trobar-se amb gent sense escrúpols disposada a tot. El protagonista (William Haynes) és un estafador que, associat amb dues altres pintes (Ernest Torrence i Jimmy Durante), sap sortir-se amb una gràcia extraordinària de tots els mals passos, i deixen constantment burlat un policia (l'admirable bandit que tant d'èxit tingué en "Els carrers de la ciutat").

Tot això seria francament immoral si no ens presentés els perills a què hom s'exposa deixant-se seduir per guanys massa fàcils, i, sobretot, si no donés als que van per mal camí una possibilitat de redempció, i aquesta se'ns presenta en forma de l'amor i Leila Hyams. Gràcies a aquests dos factors el protagonista renuncia a una enorme estafada, aquesta, per casualitat, es torna un bon negoci, i tot acaba de la manera més optimista possible. Un film entretingut, de ritme accelerat i de diàleg viu. Bona fotografia i bona direcció. — *A. F.*

UNA CURSA DE RIALLADES

amb el divertit xofer

GEORGES MILTON

EL REY DEL TAXI

vers el país del bon humor i de l'alegria desbordant

Una pel·lícula saturada del més fi humor parisenc

EXCLUSIVA HUET-GAUMONT

AVUI - AVUI - AVUI

FANTASIO

CARNET CINEMATOGRAFIC

Existeix expectació per a veure la pellícula titulada "Cómo nació la República española", la projecció de la qual s'anuncia per a avui, dissabte, i demà, diumenge, tarda i nit, al teatre Olympia, la qual, en ocasió d'una prova privada que fa poc s'oferí als periodistes i elements destacats de la capital, meresqué unànimes elogis i especials felicitacions als seus editors, per haver proporcionat l'ocasió de conèixer gràficament moments solemnes i episodis plens d'emoció en el curs dels esdeveniments que feren possible el canvi de règim.

* * *

Els compromisos contrets per la Cinès l'obliguen a l'exhibició, dins la temporada, dels films contractats i aquesta és la causa que pellícules d'èxit tan gran com "Himatschal" i "La calle", que formen el doble programa que actualment es projecta al Tívoli, hagin d'ésser retirades en ple èxit.

Per aquesta raó "Himatschal" i "La calle" s'exhibiran solament en les sessions d'avui, dissabte, i demà, diumenge, per tal de donar lloc a una gran estrena de John Barrymore.

—Oia, noi! Ja estan ben bons els de casa teva? —El Pronto "PILDORES MARAVILLA".

CARNET TEATRAL

El London Club ha organitzat per a avui, dissabte, a les deu de la nit, al teatre Parthenon, una festa sota el programa següent: Simfonia; la comèdia en espanyol de Vital Aza "El sueño dorado"; l'obra en anglès de Sir James Barrie "Half an hour". Aquestes obres seran presentades per la secció dramàtica del London Club.

* * *

L'Agrupació Artística de la "Colla Llibertat Gracienca" celebrarà avui, dissabte, a les deu de la nit, al local del carrer de Llibertat, 2 (Gràcia), la vetllada corresponent a aquest mes. Representarà l'obra d'Ignasi Iglésies "El cor del poble" i el sainet "L'agència d'informes comercials", sota la direcció d'En Salvador Bonavia, i interpretades per les senyoretes Cabrer i Teixidor i els senyors Bonavia, Ponç, Roca, Borrelles, Duaso, Soler, Aymamí, Bigues, Tomàs i Cot.

* * *

Està anunciat per a dimarts a la nit a l'Urquinaona un espectacle d'una qualitat artística que a Barcelona no abunda massa. Es tracta de la sessió de dansa a càrrec de l'ex-primer dansarí del Liceu Joan Magrinyà amb la collaboració del pianista Juli Ponç, que alternarà el programa interpretant diverses composicions de dansa.

Hi ha expectació entre la gent d'art per a conèixer l'orientació que pren el gran dansarí Magrinyà després d'abandonar el cos de ball de l'Òpera en un recital que ultra demostrar les seves aptituds tècniques en la dansa clàssica, crea amb el seu estil la coreografia inèdita de les obres modernes i dóna a la interpretació personal de totes les danses un aspecte de fragment de "ballet".

L'ordre del programa és el següent. —Primera part: "Gavota", Bach; "Vals", Brahms; "Polonesa", Chopin; "Gopak", Musiorski; "Masurca", Borodin; "Petrouchka" Strawinski. Segona part: "El port" Albeniz; "Bolero popular", dansa, Granados; "Dansa de la por", Falla; "Muñeira", Pons; "Jota aragonesa", Ponç; "Dansa del corregidor", Falla; "Dansa del moliner", Falla. Tercera part: "Cake-Walk", Debussy; "Polca de l'equilibrista", Blancafort; "Cançó i dansa", Mompou; "Dansa catalana", Pons; "Rag-Time", Hindemitch, i "Ritmes", de Labroca.

La cooperació dels pintors Grau Sala i Mora, que han dibuixat la major part dels figurins, i ha pintat el primer un decorat per a la "Polca de l'equilibrista", de Blancafort i uns acessoris decoratius per a altres danses, accentuen la importància, que deixarà un bon record en el públic intel·ligent.

EXPOSICIONS D'ART

SALA PARES
Exposició de Pintura Moderna
BENET - CAPMANY - CREIXAMS, DOMINGO - HUMBERT - LLIMONA, MOMPOU - SEXIS - SISQUELLES i TOGARES
APEL·LES FENOSA — Escultura
Inauguració avui

GALERIES LAIETANES
Concurs de cartells de la casa G. Benet Campabadal
M. SANS JORDI — Escultura
Inauguració avui, tarda
CARDONA — Pintura
MEIFREN — "

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA, 96
LAPORTA ASTORY — Pintura
Fins al 7 de juny vinent

SALA BARCINO
Exposició de pintura dels grans mestres dels segles XIX i XX
Inauguració avui, tarda

SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRACIA, 96
Mobles i objectes d'art, llàmpares i vidres de MURANO
CARME BERNADES — Aquarelles
BASSA RIBERA — Pintura

SYRA
DIPUTACIO, 282
Galeries d'Art
SOLEBOYLE — Pintura i dibuixos
Fins el 5 de juny

SALA GASPAR
CONSELL DE CENT, 323
(entre R. de Catalunya i Balmes)
Marcs, Gravats i Motllures
Pintura catalana moderna

SALA AVINYÓ
AVINYO, 44
Elements per a la decoració de la llar
Llibres - Marcs
J. PANISSA LAPORTA — Pintura
ORACIO JUAREZ — Escultura
LUIS WAIFMANN — Pintura
Fins el 5 de juny

MONTFALCON
Plaça Cucurulla, 1, i Boters, 4
Quadros, Relleus, Tapisos, Gravats, Marcs, Motllures

GALERIA EMPORIUM
Propera inauguració

BALNEARI DE CARDO
TARRAGONA

Temporada oficial: 15 juny al 24 setembre
L'estació climàtica més formosa
Aigües les més nitrogenades i arsenicals d'Espanya.
Fortament reconstituents
Asma. Bronquitis. Laringitis. Neurosis. Anèmies. Estats d'esgotament. Malalties de la pell. Dels infants. Diabetis. Intestins
Clima molt sec. Establiment voltat de boscos. Nova instal·lació de banys, dutxes, inhalacions i polvoritzacions
Tractament hidroteràpic al propi establiment de l'aigua de la deu de Sant Roc (Arsenical)
XALETS MOBLATS
Informes: **Samsó, Peixina, 3, pral.** (Rbla. Flors). **T. 18236**
Farmàcia Garreta - Mallorca, 247 - Telèfon 70741

La sardana

AL POBLE NOU

L'Avenç Sardanista del Poble Nou ha organitzat per a aquesta nit una ballada de sardanes, que tindrà lloc al carrer de Pujades, entre Passeig del Triomf i Marian Aguiló, a càrrec de la cobla La Principal Barcelonina", que executarà el programa següent:

"Carícies", Vicenta.
"Lluïsa", Font Palmarola.
"Marinada", Pérez Moya.
"Catarineta", Botei.
"Records de Borges Blanques", Font-Sabater.
"L'anell de prometatge", Bou.

AGRUPACIO SARDANISTA DE BARCELONA

Aquesta entitat ha organitzat per a aquesta nit una audició de sardanes davant del seu estatge, Paral·lel, número 101, a càrrec de la cobla Barcelona Albert Martí.

FESTIVAL SARDANISTA

Oganitzat per l'Agrupació Esportiva de Tramvies de Barcelona, al seu estatge social, Viladomat, 8, principal, tindrà lloc aquesta nit un gran festival sardanista a càrrec de la cobla Barcelona.

JOVENTUT SARDANISTA DE L'ORFEO DE SANS

La Joventut Sardanista de l'Orfeó de Sans ha organitzat una ballada de sardanes per a demà, diumenge, a la tarda, a càrrec de la cobla Popular, que executarà el següent programa:

"Gentilesa", Vallmajor.
"Il·lusió", Mercader.
"La noia alegre que no sap plorar", Serra (Joaquim).
"Bibiana", Font-Sabater.
"Cant de joia", Payàs.
"Cantant pel bosc", Bonaterra.

AGRUPACIO SARDANISTA DE SANT GERVASI

Demà, diumenge, a la nit, aquesta entitat inaugurarà les audicions d'estiu amb una ballada a la plaça de Bonanova, a càrrec de la cobla Empòrium, que interpretarà el programa següent:

"La gaia de Campdevànol, Serrat.
"Camperola", Toldrà.
"Repunteig de jovenalla", Massalleres.
"L'espill de l'agulla", Tarrides.
"Rialles d'amor", Vallmajor.
"Noies martinenques", Rimbau.

A Londres hi haurà teatre els diumenges

Londres, 27. — El projecte de llei relatiu a les funcions teatrals en diumenge, ha estat aprovat en segona lectura per 237 vots contra 61.— Fabra.

ORIENTEU-VOS

La necessitat actual que té tothom a Barcelona i àdhuc al més apartat racó de Catalunya, d'aprendre bé, de pressa i molt, imposa l'adopció de noua mètodes i material d'estudi:

Linguaphone per a idiomes, **Didacta,** per a comerç.

Si us voleu **assegurar l'esdevenidor,** si voleu **millorar de posició social i professional,** llegiu el famós **Llibre del Liceu Daimau,** que us orientarà positivament: **demaneu-lo tot seguit a la Direcció General dels Liceus Daimau: carrer de València, 245, Barcelona. — El Llibre del Liceu Daimau conpta** de més de cent pàgines, i conté estudis d'orientació dels autors més eminents del món modern. Adjunteu quatre segells de Correu, de trenta cèntims cu demanar el **Llibre del Liceu Daimau.**

Les Caixes d'Estalvis

Sessió d'obertura de la cinquena Assemblea de la Federació Espanyola de Caixes d'Estalvi Benèfiques

Madrid, 27.—Al ministeri del Treball tingué lloc la sessió d'obertura de la cinquena assemblea de la Federació Espanyola de Caixes d'Estalvis Benèfiques i de l'exposició que que les dites entitats han organitzat.

Sota la presidència del sotssecretari del Treball, senyor Fabra Ribas, prengueren seient a l'estrada presidencial els senyors Nigoya, president de la Federació Espanyola de Caixes d'Estalvi; Moragues i Alcaraz, vice-president i secretari, respectivament, del mateix organisme; Giménez (Innocenci), president de l'Institut Nacional de Previsió, i Filippo Rabizza, director de l'Institut Internacional d'Estalvis.

El senyor Nigoya, després d'explicar com s'arribà a formar la Confederació de Caixes d'Estalvis, abans escampades i sense cap llaç d'unió, agraeix l'atenció del Govern cedint el local per a celebrar l'acte, i aludeix l'exposició, que demostra l'activitat d'aquesta organització, expenent del petit estalvi, què ha contribuït a formar un nucli de riquesa en benefici del país.

Digué que l'estalvi significa pau per a l'esperit i disciplina de la voluntat.

El senyor Moragues elogià l'actuació de les Caixes d'Estalvi que tendeixen a formar l'economia collectiva, i fa una apologia de la de Milà per a acabar dient que es precís treballar per aconseguir la perfecció d'aquella.

El senyor Rabizza, després de lamentar no conèixer l'espanyol amb la perfecció necessària per tal de fer-se entendre de tots, explica els fins de l'exposició.

Per últim, el sots-secretari, senyor Fabra Rivas, donà la ben vinguda a tots, i digué que el ministeri del Treball assistia amb veritable devoció a aquesta assemblea, ja que l'estalvi, ultra tendir a la formació de l'economia collectiva, no condueix a l'atresorament, sinó que les Caixes augmenten la circulació de la riquesa.

Es—digué—l'organització òptima per a arribar a un rendiment bàsic de l'economia.

A Espanya hi ha un gran ambient per al mutualisme i la cooperació, i és necessari formar un personal apte per a aquesta organització.

Acabà declarant obert el Congrés.

Els oradors foren molt aplaudits.

Acabada la sessió d'obertura s'inaugurà l'exposició, que és molt interessant.

Figuren en ella nombroses fotografies i maquetes de barriades de cases barates construïdes gràcies a l'aportació econòmica de les Caixes d'Estalvis.

Es destaca sobremanera un stand en el qual figura, en grandària natural la representació d'un obrer realitzant treballs de llima, i dos més amb membres artificials de l'Institut per a la rehabilitació física dels mutilats, exposats per la Caixa de Pensions per a la Vellesa de Barcelona.

En un altre stand apareix l'obra maternal—també de Barcelona—i en ell hi figura un bressol i al seu costat una mare alletant els seus fills, en figures de grandària corrent.

També n'hi ha un altre de la Caixa d'Estalvis de Bilbao, amb nombroses guardioles i dos nens que s'hi acosten.

L'exposició fou visitada per nombrosíssimes persones.

EL DISCURS DEL SENYOR OSSORIO I GALLARDO

Comentari de "A B C"

Madrid, 27. — "A B C" comenta així el discurs pronunciat ahir pel senyor Ossorio i Gallardo:

"Los aplausos que la gran mayoría de la Cámara otorgaron al Sr. Ossorio i Gallardo en su discurso de tono atemperado de absoluta identificación con muchas de las aspiraciones catalanas demuestra lo que ayer adelantábamos, y es que las Cortes han prejuzgado ya en sentido afirmativo el otorgamiento de la autonomía político-administrativa a Cataluña y que sólo se ocuparán ya de la extensión y del número de las facultades que a aquella región se delegue.

Como dijo un sagaz político, ayer quedó aprobado el Estatuto de Cataluña.

El discurso del Sr. Ossorio alianó también el camino que hoy ha de recorrer el Sr. Azaña, porque seguramente muchos de los juicios expuestos son compartidos por el presidente del Consejo.

Si en el día de ayer se otorgaron de manera tan generosa los aplausos a un orador que tan pocas veces ha gustado de ellos, fácil es suponer el efecto que hoy logrará con su discurso el presidente del Consejo."

De "El Debate"

Madrid, 27. — "El Debate", després de fer constar l'èxit parlamentari del Sr. Ossorio i Gallardo, el discurs del qual unànimement elogiat va merèixer una llarga ovació de la Cambra, ho comenta així:

"Si este discurso lo hubiera pronunciado en Barcelona hace meses, nada ni nadie tendría nada que oponer, pero el tiempo y la coyuntura pasaron ya y la solución, por desgracia, no es la que apunta el Sr. Ossorio.

Estamos ante un Estatuto defendido por los catalanes con ansia de dominación, rechazado por multitudes españoles en la calle de modo expresivo.

Siempre serán oportunas las palabras de conciliación, pero la hora presente es de decidir en buena justicia inapelable."

Opinió de "El Socialista"

Madrdid, 27. — "El Socialista" diu que, encara que separats per tantes raons del senyor Ossorio i Gallardo, és just reconèixer que el senyor Ossorio pronuncià un bon discurs, essent l'únic dels polítics de l'antic règim que s'ha salvat del naufragi. I continua:

"Se nos antoja que en orden a la enseñanza el Sr. Ossorio y Gallardo enunció una posición interesante que es bien notorio que está compartida por muchos parlamentarios ilustres. Se contrae a conceder a los catalanes la facultad de enseñanza en su propio idioma, pero sin que por su parte el Estado renuncie a enseñar en el suyo.

Otro punto de subido interés abordado por el orador es el que hace referencia al órgano de comunicación entre la región autónoma y el Estado.

Y por fin, interesante es también las observacin en cuanto al orden público.

No dejaremos de acusar alguna discrepancia, pero si tomamos el discurso del señor Ossorio y Gallardo en su totalidad, nos será forzoso afirmar que es uno de los discursos que mejor centrado dejó el problema."

Opinions de parlamentaris

Madrid, 27. — El discurs del senyor Ossorio ha estat elogiadíssim. Solament ha estat criticat per les extremes dretes.

El senyor Lerroux referint-s'hi, ha dit que amb arguments no nous, havia fet un bon discurs ple de claredat, precisió i lògica.

El senyor Martínez Barrios l'ha qualificat de magnífic discurs per la seva claredat i sinceritat.

El senyor Carner digué que s'havia escoltat un gran discurs de doctrina, ple de cordialitat, pel qual ha prestat un gran servei a Espanya, a Catalunya, i a la República i el Govern.

El senyor Casares Quiroga també el va qualificar de gran discurs.

El senyor Aiguader digué que havia demostrat el senyor Ossorio conèixer a fons Catalunya i la situació actual. El sentit de la realitat amb què va exposar el problema, val més encara que el to de cordialitat amb què es va expressar.

El senyor Albornoz digué que va ésser un gran discurs i un gran acte polític, pel qual presta a Espanya i a la República un servei inestimable.

El senyor Abadal opinà que havia purificat l'ambient de miasmes i que havia prestat a la República un servei com ningú.

El senyor Nicolau també elogià el discurs i digué que aquest és el camí per on s'ha de cercar la solució.

El senyor Rahola manifestà que el senyor Ossorio havia tractat la qüestió en un terreny que permetés de resoldre-la de manera fàcil.

El senyor Hurtado digué que el gran discurs del senyor Ossorio havia prestat serveis inapreciables, situant el problema en termes de concòrdia. Destacà també la sensibilitat de la Cambra actual.

El senyor Maura va dir que fou un discurs que resol molts problemes.

El senyor Melquíades Alvarez el qualifica de magnífic, i afegeix que ha exposat una doctrina que no sap si se sabrà acceptar ni acoblar.

El senyor Bello va dir que el discurs li havia semblat molt bé, i que tots els qui el van escoltar s'hauran convençut del que és l'Estatut i que no hi ha motius per a tanta alarma.

El senyor Gil Robles digué que li semblava bé, puix sempre s'escolta el senyor Ossorio amb gust, però l'orador, seguint el seu costum, ha creat un problema català al seu gust, per donar-se la satisfacció de resoldre'l a la seva manera.

El senyor Royo Villanova manifestà que estava conforme amb el senyor Ossorio en la part referent a justícia i ensenyament, però no en el demés.

La presidència de l'Ateneu de Madrid

Madrid, 27. — Presenten candidatura per a la presidència vacant de l'Ateneu, els senyors Unamuno, Valle Inclan, actual president de la secció de literatura; Ricard Bartolomé Mas, catedràtic i president de la secció de Ciències Econòmiques; el doctor Medinabeitia, i el doctor García del Real, ambdós catedràtics de la Facultat de Medicina.

L'elecció es verificarà el dia 30.

ESPANYA

L'ESTATUT DAVANT LES CORTS CONSTITUENTS

El discurs del senyor Azaña

(Ve de la pàgina 1.)

dalús, i ls seus proectes respecte al dit assumpte.

El senyor ORTEGA I GASSET (Eduard) s'aixeca a defensar la seva proposició i diu que s'ha cregut en l'obligació de presentar-la davant les nombroses informacions rebudes donant compte dels maltractes que als obrers i pagesos hom els dóna en aquella regió.

Un DIPUTAT s'aieca i amb gran energia crida: —Això no és cert! No és cert en absolut!

El senyor BALBONTIN demana la paraula.

El PRESIDENT: —No hi ha paraula.

El senyor BALBONTIN: —Protesto.

El PRESIDENT: —Potprotestar tot el que vulgui S. S., però es tracta d'una proposició incidental que no té altre torn per parlar que el de qui la defensa.

El senyor ORTEGA I GASSET demana perdó a tots els diputats, que tenen perfecte dret a intervenir, per haver plantejat la qüestió en aquesta forma, però això és degut a la urgència del cas.

El ministre de la GOVERNACIO diu que va a contestar en breus paraules, puix que no vol dificultar la marxa d'un debat del qual està pendent tot Espanya.

El Govern t en compte que en aquest assumpte d'Andalusia cal defensar una collita avançada, i cal acabar amb l'ambient d'inquietud en què es vol posar a Espanya. (Molt bé! Molt bé!)

Afegeix que el senyor Ortega i Gasset pot explanar la seva interpel·lació quan aquest ambient d'inquietud s'hagi esvait, puix que si no resltaria que no hi hauria un Govern responsable, sinó una Cambra que s'inferiria constantment en les seves funcions de govern.

(Grans aplaudiment a tota la Cambra.)

El Sr. ORTEGA I GASSET rectifica i diu que ell s'ha cregut en el deure de posar a coneixement del Governs el que ha exposat.

Continua el debat sobre l'Estatut -- Discurs del basc senyor Aguirre

El senyor CRESPO intenta parlar i el president amb gran energia l'interromp, anunciant que continua la discussió del projecte d'Estatut de Catalunya.

El senyor AGUIRRE, en nom de la minoria bascongada, di que a aquesta i a la catalana els uneixen en aquests moments els mateixos ideals.

Afegeix que cal respectar les aspiracions ideològiques dels pobles endegant llurs autonomies, que significa l'expansió material i espiritual desabdellada durant segles a les distintes regions d'Espanya.

Adverteix que la Constitució concedeix uns drets a les regions i que cal reconèixer-los.

El Sr. Gómez Paratcha passa a ocupar la Presidència.)

El Sr. AGUIRRE acaba dient que els catalans tenen tota l'adhesió dels nacionalistes bascos en aquests moments en què presenten el seu Estatut davant les Corts d'una República, que és la qui per primera vegada ha obert la porta a les llibertats regionals.

(Aplaudiments dels basco-navarresos i dels catalans.)

El senyor Sànchez Roman rectifica

El Sr. SANCHEZ ROMAN s'aixeca per rectificar.

Diu que ja en el seu discurs va manifestar que el seu paper no era el de donar opinions polítiones, sinó evitar que en aquest assumpte, com en tots, es deixés de complir la Constitució.

El creu que contra l'anticonstitucionalitat de l'Estatut, s'han aixecat diverses òrdres d'arguments.

S'ha dit en primer terme que aquest era un problema d'habilitats i que s'havia de seguir la voluntat expressa de Catalunya.

S'ha dit també que el manifestat l'altre dia per ell, eren escrúpols de jurista i s'ha dit encara que el dictamen és constitucional; però cal tenir en compte que a l'obra de la reconstrucció d'un Estat, collaboraren els polítics i els juristes.

Creu que s'ha de buscar una sortida de l'Estat; això és fruit del tanteig, però que no s'han d'efegar les organitzacions intermèdies.

No li sembla que es pugui resoldre aquest problema com hi feia l'altre dia el Sr. Hurtado, parlant d'una deixa històrica que comença al segle XVI.

Aquesta és una manera molt simple de resoldre la qüestió, però s'ha de tenir en compte que aquest fenòmen d la història d'Espanya és un fenòmen a la història de tot Espanya.

Creu que si el centralisme de l'Estat Espanyol necessita rectificació, però aquesta rectificació no significa trencar amb la unitat política i tornar als regnes medievals, l'únic que s'ha de fer és arribar a un Estat descentralitzat, però exclusivament a això.

El que no pot ésser és tornar a les nacionalitats que un dia integraren una unitat nacional superior.

Això no es pot fer, entre altres coses, perquè la Constitució no ho permet.

Aquesta només parla d'autonomies, i adoptar el problema en un d'aquests termes era la seva intenció.

Ell no pot creure que els anhels catalanistes existeixin per a certs fins invocats; existeixen plenament per a complir amb una finalitat local, i res més.

El senyor BESTEIRO ocupa novament la Presidència.

(Entra el ministre de Justicia.)

Estima el senyor SANCHEZ ROMAN que les Corts no estan obligades a cedir les competències que autoritza la Constitució.

En això no hi ha qüestió, puix que així ho reconegué el senyor Hurtado referint-se a la vigilància i a la representació de l'Estat a Catalunya.

Aquest principi està reconegut en el dictamen, però és oblidat, puix que es fa recaure en la mateixa persona el representant de l'Estat i el representant de Catalunya.

Una altra cosa que no ha estat resolta ha estat la qüestió del rescat de les competències demanades.

El senyor Hurtado ha dit que una competència cedida a una regió no permet aquest rescat per a l'Estat, sinó en virtut d'una reforma constitucional.

Pregunta al senyor Hurtado si interpreta bé les seves paraules, i aquest assenteix.

—Llavors — diu — jo no estic conforme amb què això sigui una solució.

Quan l'Estat creu que una competència cedida no s'administra bé haurà de reformar la Constitució per a retirar-la?

I llavors què fer?

Les Corts no poden jutjar ara la necessitat política dels catalans, perquè si se'n cedeixen moltes sense saber com s'han d'aplicar, l'Estat ha de tenir el mitjà de regir les que una vegada cedides no s'usin bé, sense necessitat d'haver de reformar la Constitució.

Per què? ¿Per una qüestió de competència ha de reformar-se la Constitució?

No es pot invocar seriosament, com ho ha fet el senyor Hurtado, que l'Estatut formi part de l'ordenament jurídic de la nació, perquè el senyor Hurtado, illustre jurista, sap be que l'ordre constitucional està per damunt de l'ordre jurídic general.

Afegeix que el legislador de demà, si això es fa, se somriurà del legislador d'avui, que havia volgut hipotecar el futur de la sobirania d'un poble. (Aplaudiments en els radicals, en els conservadors i en els agraris.)

Creu que això seria un desprendiment de facultats superior al que fa l'Estat Central Federal a favor dels Estats lliures.

Invita a què es pensi en aquest extrem, i es deixi ben sentat que l'Estat espanyol no hipoteca facultats permanents.

No creu que sigui una aspiració purament teòrica aquesta de voler que l'Estat espanyol conservi totes les seves facultats plenes i no es trobi després amb què vulgui excitar la seva sobirania amb obstacles poc menys que insuperables.

Segons el senyor Hurtado deia, Catalunya ha vingut a demanar una autonomia que és el reconeixement dels seus drets, i els que s'hi oposen, si no són monàrquics portats en llurs fanes el monarquisme; i comparà els catalans com un vassall que va a demanar el reconeixement dels seus drets al rey; però li sembla absurd que s'hagi recorregut a aquesta imatge, puix que Catalunya davant la República espanyola no és com un vassall davant un rei absolut, i si Catalunya s'ha presentat així davant la República espanyola ha comès una injustícia, per la qual cosa el seu representant a Catalunya senyor Hurtado ha de demanar perdó.

Això no ho pot dir un regió que ha portat els seus ministres al banc blau i al Govern. (Molt bé!)

Aquestes són valles idees monàrquiques, i amb aquestes velles idees no pot parlar-se de pactes. (Aplaudiments.)

Per damunt de tot està la sobirania espanyola, aquesta sobirania que els catalans no volen reconèixer, perquè la volen per a ells. Afegeix que vingué a aquestes Corts i abans prengué part en altres empreses polítiques, portat dels seus impulsos revolucionaris, en part defraudats i defraudats ara davant el fet de Catalunla, que s'aixeca a tractar amb la República espanyola de Poder o Poder. (Molt bé! Molt bé!)

Acaba dient que la seva posició és la d'un Estat unitari amb descentralització, així com els alemanys deien que en la Constitució de Weimar no hi havien intervingut els Estats Lliures, tampoc en aquesha Constitució han intervingua las regions del Centre d'Espanya solament.

(Aplaudiments a diversos sectors de la Cambra.)

Discurs del senyor Azaña

Parla després el Cap del Govern. (Expectació.)

No necessita explicar-se la intervenció del President del Consell per a fixar la posició del Govern.

Havia alguns que esperaven a les Corts un espectacle que en justícia era il·lícit esperar d'elles. S'ha afirmat que el Govern volia esviaxar l'assumpte i guanyar temps. Que portar aquest problema a discussió era una imprudència perillosa.

Tots els problemes polítics tenen un punt de maduresa i avui està aquest problema en el seu grau de maduresa.

El primer aspecte d'aquest debat ha estat restablir la calma amb sorpresa d'alguns interessats en certes agitacions.

A ningú pot semblar-li mal que es produeixin aquestes manifestacions polítiques, que, en el fons, són salut; però estic segur que el 90

CRUCIFIXOS —— MARCS
RELLEUS — GRAVATS
AMIGÓ —— Petritxol, 10

per cent dels que protesten, no han llegit l'Estatut i crec, com el senyor Lerroux, que si l'haguessin llegit, tal vegada no protestarien.

En aquestes protestes hi ha el natural instint contra la novetat.

Demés, una gran part d'aquestes protestes s'ha produït en nom del patriotisme, i el patriotisme és una disposició d'ànim i ningú pot atribuir-se la representació d'un encert patriòtic.

Hi ha hagut també una mica de por política.

El pensament que el Govern anava a concentrar-se en un desfilader on sagetar-lo.

No ha estat així. Que hi farem, una altra vegada serà. (Rialles.)

El debat parlamentari ha obert un camí trist al problema. D'aquesta manera s'ha inaugurat l'assumpte i per primera vegada en un Parlament espanyol es planteja el problema dels particularismes autonomistes d'Espanya i això no com a derivació d'un esdeveniment ni d'un procediment polític, sinó davant un projecte.

El senyor Ortega Gasset, en el seu discurs, deia que el problema català és insoluble i que Espanya només pot aspirar a "conllevarlo".

Insoluble? Segon.

Si precisem bé els punts de vista, és possible que no estiguem tan distants com sembla.

Segons el senyor Ortega Gasset, Catalunya és un poble vinculat amb la seva autonomia, la qual cosa dóna certa acidesa a la seva personalitat.

No discuteixo aquesta actitud, però la trobo una mica exagerada, si se'm permet dir-ho.

Per altra part, si prenem un punt d'observació, es veurà que el conflicte d'avui és la solució de demà.

Al meu judici, el problema sentimental presenta uns altres aspectes. El fi autonomista i altres factors de la vida catalana en donen una impressió distinta de l'ànima catalana. Es veu satisfeta d'ella mateixa en un sentit essencial de la vida.

La vida de Catalunya en el seu problema exterior no sempre té un to tràgic. Per·íodes hi ha en què Catalunya calla perquè està satisfeta o per altres raons, com en d'altres vegades s'eixiriveig i planteja el problema propi del legislador.

A nosaltres ens ha correspost un període d'inquietud.

En el segle XIX per raons de diversa mena, Catalunya desbordà el seu sentiment particularista i el traslladà al del terreny literari i al terreny polític.

Davant d'aquest deure ens trobem.

Catalunya diu que vol viure d'altra manera i en lloc de regatejar-li el com, ha d'ésser la nostra obligació resoldre.

Hi ha un altre punt de vista que consisteix a creure resolt el problema quan hom l'aparta.

La solució va a ésser per a sempre? La paraula sempre no té sentit a la història.

Ja sé que les Corts no són el Sinaí. Tenim doncs presentat davant nostre un greu problema, però que no es plantela per primera vegada. Els més vells dels diputats aquí reunits són mes joves que aquest problema.

Ja les Bases de Manresa eren unes conclusions de la Unió Catalanista. Per cert, que convé llegir ara les Bases de Manresa per veure com ha evolucionat el sentit realista dels catalans des de l'any 1892.

Moment solemne fou el de la Solidaritat Catalana, moviment al front del qual es posà un gran patriota, Nicolau Salmerón, per cert, un xic abans del Pacte de Sant Sebastià.

(Rialles.)

Però arribà la dictadura i després arribem als temps actuals.

La consigna de la política monàrquica fou negar el problema català. Quan calgué reconèixer-lo, es va començar una lluita, no sempre amb gaire dignitat del poder públic.

Aquella política no va satisfer ni els uns ni els altres, entre altres raons perquè deixà la sensació que cap Corts ni cap Govern no eren qui per a resoldre.

L'equivocació més profunda fou considerar el problema com a una infecció local que havia d'aillar de la resta del país.

Aquesta falta d'encast, pogué evitar-se amb l'Assemblea de parlamentaris, coincident amb la vaga general, moviments ambdós semblants en el seu caràcter a la revolució de 1931, en el que tenien de petició de Corts Constituents i de moviments de la classe proletària contra el règim.

Amb aquells moviments coincidiren les Juntes de Defensa, quines conseqüències no hem ara d'examinar i des d'aleshores el règim anà caent.

Vingué després la Dictadura que tractà el sentiment català per la violència. Maltractà els autonomistes catalans i el liberalisme espanyol i ambdós ran patit sota la mateixa llosa.

¿Té res de particular que hagin renascut junts? La Dictadura provà als autonomistes i a tots els liberals, que sols en la República eren possibles les autonomies i les llibertats.

Aquesta és la nostra missió i així s'encasta el problema particular orgànic de Catalunya, amb el problema general orgànic d'Espanya.

I ara vaig a dedicar unes paraules al pacte de Sant Sebastià, encara que hagi estat definit ja per diversos diputats. Però el dit no basta. Professo la doctrina que en política no convé atribuir a l'adversari estupidesa total, però en això del Pacte de Sant Sebastià la presunció benèvola s'agota. (Rialles.)

S'ha suposat que en aquest Pacte, com si no tinguéssim cap idea política, haviem compromès l'autoritat del govern, que no saviem quina era, i d'unes Corts que havien de sortir del sufragi universal. ¿Hem invocat mai aquest Pacte per a demanar un vot?

Això de què busquem als catalans per a oferir-los accedir a totes les seves pretensions per tal que ens ajudessin per a portar la República, és una vilesa que pinta els procediments de conducta dels qui ens l'atribueixen.

El problem català no ens ha caigut casualment, existia ja, i aquesta era la raó que l'haguéssim d'escometre.

Confirmàrem als catalans que estàvem d'acord en les normes fonamentals que el problema català es presentés a les Corts, i aquest és el Pacte de Sant Sebastià.

La República va aprovar la Constitució, i d'ella es deriva el problema a resoldre.

Per a complir la Constitució, no n'hi ha prou amb canviar el sistema polític, sinó que cal canviar la política del sistema.

Pot succeir el cas que el nou regi mes trobi que és hereder dels problemes de l'antic.

En la revolució francesa es mostraren dues tendències: una unitària i una altra federal. Triomfà la primera, i amb això es donà el cas curiós que la revolució segu la política de Lluis XIV.

El senyor Sànchez Roman deia que aquest problema no és tan sols de realitat, però és evident que no es pot precindir de la realitat en el problema polític.

El sentiment del fet diferencial no pot ocultar-se i el Govern d'un país és la tradició conduïda per la raó.

Quan a Europa l'única llei era l'imperi de l'espasa, Espanya fou la primera que es constituí en Estat modern agrupant els seus estats.

El gran rei buròcrata de l'Escorial l'organitzà en consell, però cada Estat entenia en un assumpte.

Vingué Felip IV qui creà la Junta Central d'Estat que constituí un fracàs. Interpretava el Poder ascendent de la monarquia i no tractava de regular les relacions entre estats. Poder ascendent que és a la nostra història des de l'Edat Mitjana. (Aplaudiments.)

L'última regió que sucumbí a la política assimilista fou Catalunya i per això podeu dir els seus naturals que foren els últims a defensar les llibertats del poble espanyol.

Espanya no deu res a les dinasties estrangeres. Sols abjecció.

No tractaven més que del seu profit; però la veritable política assimilista s'inaugurà a Espanya en el segle XIX.

La nostra nació tingué una ocasió per a convertir-se en gran Estat nacional: la guerra de la independència. Mancaren estadistes.

El primer Parlament espanyol que es constituí no tenia forces; tenia conceptes, però li mancaven mitjans, i els liberals espanyols s'hagueren d'aliar amb la monarquia absorbent per tal de plantar cara a la tendència més absolutista.

Però la guerra carlina era una guerra d'assimilació de l'ordre legislatiu, i els liberals, en posar-se al costat de la monarquia, el que combaterem foren els furs, les llibertats de les regions espanyoles.

La corona mai no veié bé ni transigí amb les aspiracions autonomistes.

Un Parlament espanyol no volgué aprovar el projecte d'autonomia que redactà el senyor Maura, i els espanyols de llavors que defensaren aquest sistema, entre ells un illustre escriptor que té seient en aquesta Cambra, En Miquel Unamuno, foren qualificats de mals espanyols.

La Corona ha estat l'argolla dels pobles espanyols. Amb la revolució la trencàrem; no continuem ara la política unitària i absorbent. Això mai. (Aplaudiments.)

El problema de Catalunya és de rel espanyola, i l'hem de resoldre els espanyols.

Ja sé que a aquesta política s'hi oposen prejudicis. Ací i allí existen aquests prejudicis.

No pot admetres el concepte que Castella ha confiscat les llibertats de ningú. La Corona fou la que confiscà aquestes llibertats, no en

Consell de Gabinet

Els collaboradors del senyor Azaña aproven per unanimitat el seu discurs sobre la qüestió catalana

Madrid, 27. — A dos quarts de dotze del matí es reuní el Consell de ministres.

El senyor Albornoz desmentí categòricament la notícia publicada per un periòdic de la nit, que assegurava que havia presentat la dimissió la directora general de presons, senyoreta Kent.

A les dues de la tarda acabà la reunió.

El ministre d'Estat digué que el Consell s'havia dedicat especialment a l'Estatut de Catalunya, i que el senyor Azaña havia acabat d'exposar les línies generals del discurs que pronunciarà aquesta tarda a les Corts, en les quals estigué d'acord tot el Govern.

També digué el senyor Zulueta que havien tractat d'algunes qüestions relacionades amb els ministeris.

El ministre de la Governació digué que les noticies que li comunicava el governador de Sevilla acusaven una tranquillitat absoluta.

Interrogat sobre les bases de treball a la província de Toledo, contestà que ja s'havien redactat pel ministeri d'Agricultura.

El ministre d'Agricultura facilità la nota oficiosa.

Se li preguntà si la fórmula sobre ensenyança publicada per la premsa del matí és la que pensa exposar el cap del Govern en el seu discurs.

Era bastant aproximada — contestà el senyor Domingo.

—¿I hi ha absoluta unanimitat a apreciar les línies generals del discurs que pronunciarà aquesta tarda el senyor Azaña?

—Unanimitat absoluta — contestà el ministre.

—Es que sembla que el senyor Prieto ha sortit una mica disgustat del Consell.

—Sí, però és a causa d'un pantà.

Pel demés, com us dic, hi ha hagut unanimitat absoluta.

Referència oficiosa del Consell de ministres

El cap del Govern acabà l'exposició de les línies generalls del seu discurs, que foren aprovades per unanimitat.

Estat. — S'acordà autoritzar la presentació a les Corts de l'oportú projecte de llei, i s'aprovà el text del conveni per a la protecció de les obres literàries i artístiques signat en la conferència internacional de Roma.

Treball. — Projecte de llei del règim tributari i protecció oficial a favor de les societats cooperatives sotmeses a les disposicions vigents del 4 de juliol, 9 de setembre i 21 d'octubre de l'any 1931.

profit de la unitat nacional, sinó en profit propi, i per això és la primera víctima d'aquesta confiscació Castella, que fou també la primera que s'alçà contra ella.

Tinguí's en compte que foren les ciutats de Castella les que s'aixecaren contra el Cèsar estranger desconegut a Espanya, i aquelles ciutats se sublevaren presentant al rei una Constitució revolucionària, i emociona de pensar que es demanaven unes llibertats que s'ha trigat tants segles a reconèixer.

Quant al problema de la unitat nacional, la teoria dels que treuen a relluir una propensió a la cursilleria de les figures històriques que s'organitzen a l'Estat espanyol en temps dels Reis Catòlics... (E's diputats agraris: Molt bé, que s'organitzin.)

El CAP DEL GOVERN: Doncs llavors es veuria molts d'aquests que avui esmenten la unitat nacional espantats d'aquesta organització estatal.

A més, no diu que als Estatuts s'hi consigna tot el que la Constitució autoritza consignar, però encara que s'hi consignés tot, la unitat de l'Estat no en patiria gens.

Hi ha una altra cosa que autoritza la Constitució, que no es va a concedir.

Quant a la intervenció de les Corts en l'Estatut, és evident que les Corts a les quals la Constitució atorga la potestat legislativa, té facultat plena per resoldre.

No es pot parlar que les Corts no tenen llibertat, perquè una cosa és la llibertat i una altra la motivació.

Si un home té llibertat per llançar-se d'un balcó i no es vol llançar, perquè li queden encara motius per a no suicidar-se, no pot dir-se que aquest home no té llibertat per llançar-s'hi.

(Rialles.)

Catalunya ha expressat clarament la seva voluntat de romandre dintre de l'Estat espanyol, i és clar que en expressar aquesta voluntat ha volgut també sotmetre's a l'òrgan estatal suprem que són les Corts.

L'Estatut surt de la Constitució. Es resta que en molts aspectes el projecte català no es conforma a la Constitució, però cal tenir en compte que la Constitució no estava feta encara i que molts espanyols creien que seria una Constitució federal.

El que la Comissió parlamentària ha fet ha estat adoptar l'Estatut a la Constitució unitària que les Corts han votat.

Quant a la qüestió de la sobirania, crec que ha de quedar ben clar a l'Estatut per evitar les fantasmagòries que s'han aixecat entorn d'aquest assumpte, especialment amb allò que els espanyols residents en territori català tindrien els mateixos drets, com és absurd pensar en què el català no ha d'ésser considerat mai en territori estranger amb el qual s'hagi concertat la pau.

Cal donar-se compte que el territori de Catalunya és territori espanyol, i mentre no es comprengui això no es comprendrà l'autonomia.

(Aplaudiments generals i prolongts.)

Es dirigeix als catalans, i els diu que no es pensant en Catalunya ni en les seves exigències com es vota la seva autonomia, sinó pensant en Espanya.

S'informa cal pensar que la implantació de l'Estatut és una cosa de transició, i no com alguna gent creu que al cap d'un dia d'implantat l'Estatut entrarà ràpidament la guàrdia civil i els jutges i els magistrats i tots els funcionaris en una peregrinació sense fi. I en aquest règim transitori és quan s'estan demostrant les capacitats i les condicions de Catalunya per a exercir les facultats que se li reconeixin.

Quant a la qüestió d'Hisenda és natural que s'ha de deixar a les Hisendes autònomes uns ingressos suficients, els quals no poden ésser estrictament les despeses que l'Estat esmerça ara, en la regió, perquè llavors l'autonomia seria una burla.

No crec que pugui donar-se una fórmula fixa per a la viabilitat a què ha quedat subjecte. Cal tenir en compte que qualsevol sistema que s'adopti ha d'ésser susceptible de rectificació. Per a arribar a aquests mestrers és indispensable una qüestió: La claredat. Es pot fer el pressupost de la República en dues parts. La primera, consignació les despeses dels serveis generals de l'Estat i les despeses que ocasionaria la regió autònoma, i en la segona es consignarien els ingressos que la regió autònoma cediria a l'Estat Central.

En matèria d'ordre públic, el Govern s'inclina a què no pugui separar-se la funció del comandament, de la funció de govern. Es perillosíssim que algú a Catalunya pugui's en situació de poder provocar una situació que ell no tingués la responsabilitat per a solucionar. En cas d'una crida de la Generalitat, una vegada que l'Estatut asumis la responsabilitat de restablir l'ordre a Catalunya, no hi ha cap dubte que totes les facultats residirien en el comandament de les forces enviades pel govern.

Creu també que no pot admetre's la duplicitat de serveis. El que s'ha de fer és determinar en cada cas quan faci falta, quin ha d'ésser l'òrgan de valoració entre els òrgans autonòmics i l'Estat central.

Afegeix que no hi ha que pesar cura, perquè no existeixi a Catalunya un governador general ni res semblant, puix s'ha de partir del principi que els catalans tenen més interès que els madrilenys en què a Catalunya regni l'ordre, i que no s'ha de pensar que els catalans puguin usar de l'autonomia per començar a bombardejar la República espanyola, o per a crear conflictes al senyor Maura, si alguna vegada té la mala sort de tornar a ésser ministre de la Governació. (Rialles.)

Passa a parlar de la qüestió de legislació, i diu al senyor Maura que no se somrigui.

El Senyor MAURA: No somric, estic aterrat.

El CAP DEL GOVERN afegeix que en aquest punt de la legislació s'ha d'atenir-se al pacte constitucional. En matèria de justicia, el Govern té el criteri que a Catalunya funcionin els mateixos tribunals sostinguts per l'Estat, que a la resta d'Espanya.

Pel que fa a la qüestió de la llengua no creu que el castellà necessiti ajut oficial, perquè poca seria la influència de la llengua espanyola si hagués de protegir-la a la força. A més que una llengua imposada a la força deixa de parlar-se.

En parlar d'aquest punt diu que si els catalans, com els bascos o els gallecs deixen de parlar el castellà allà ells, perquè on aniran amb el seu idioma sol pel món?

Sobre l'ensenyança no creu el Govern que es pugui acceptar la doble Universitat, que acabaria per crear dos centres polítics, l'uitant l'un contra l'altre. I això no és una fantasia, perquè als països que s'ha resolt així el problema ha acabat d'aquesta manera, i per això es declara partidari de la Universitat bilingüe.

El senyor ROYO VILLANOVA: —I qui la pagarà?

El CAP DEL GOVERN: —Catalunya, no cal dir-ho.

El senyor ROYO VILLANOVA: —Aleshores no serà bilingüe.

El CAP DEL GOVERN afegeix que en el que fa a les escoles, aquestes tindran mestres de l'Estat, la Generalitat reemborsarà a l'Estat totes les despeses d'ensenyaça tingui Catalunya.

Per últim hi ha una cosa molt important de l'Estatut, que és la creació de l'autonomia, i aquest problema no pot quedar pendent del resultat d'unes eleccions ordinàries, perquè és un problema constitucional, perquè l'Estatut està unit a la Constitució de tal manera que si aquesta es reforma queda "ipso facto" reformat per aquesta l'Estatut.

Pel demés és ociós dir que les Corts ordinàries poden o no poden atorgar l'aptonomia. Es tracta d'un problema profundament polític, perquè unes Corts ordinàries no han de cometre la lleugeresa de reformar sense més ni més una qüestió de detall.

Es també difícil que en aquesta qüestió l'opinió dels republicans sigui unànime, però vull recordar concretament que el Sr. Lerroux per a justificar l'actitud que prengué en el seu discurs, no va tenir necessitat de reformar el seu programa i la seva posició, sinó pel contrari, recordar-ho. Fa constar com a conseqüència d'aquesta actitud, que si per un instant el Govern caigués, la continuïtat de la política estatutària de la República estaria assegurada. Afegeix que com s'ha parlat de contractació entre el Sr. Lerroux i ell, ho vol rectificar una vegada més. (El Sr. Lerroux assenteix), perquè se sàpiga que els polítics republicans no fan política com els de la monarquia. Expressa que aquesta majoria de la Cambra no és com majoria d'un senyor que estava el que diu el seu cap, sinó que pel contrari el que pensa el Govern és el que pensa la majoria, perquè d'ella ha sortit el Govern.

I si hi ha una altra majoria possible en aquesta Cambra que dissenteixi d'aquesta opinió, que ho digui, i el Govern desaparexerà per tal de deixar pas a un altre i que negoci si vol l'Estatut.

Es tracta ara de conservar valors molt respectables d'Espanya. No és una política d'arqueòlegs sinó d'homes moderns que volen donar a llur actuació un sentit espanyol. Un poble és una cosa viva, perdurable, que cada dia neix i mora una mica; per això no li interessa que se li doni una Constitució probablement la millor, sinó la que més li escaigui, la que més le pertany.

Creu que ningú no té dret a invocar ara l'honor i l'esperit castellà per a oposar-lo a l'esperit català. Això seria tant com oposar al regionalisme català un regionalisme castellà, que és la cosa més allunyada de l'esperit i de la missió històrica de Castella.

Els catalans, doncs, no han de témer res de l'esperit castellà.

La missió del castellà no és la de sortir al pas de les autonomies, sinó que és una missió d'universalitat que ha concretat en el nom d'Espanya. Afirma que és més difícil governar ara, que fa cinquanta anys, i que serà encara més difícil dintre de tres anys; però vol convocarà a tots els espanyols per ajudar-los a governar en aquests moments.

Acaba dient que el que fa falta no és guardar el foc de la llar espanyola, sinó fer que prengui l'antorxa: el que fa falta, republicans i socialistes, és navegar; però per a navegar fa falta, no solt portar el timó de la nau, sinó que cal traure el pit amb l'alè conscient dels homes forts per a donar el pit amb decisió a les vicissituds i dificultats que s'oposin al nostre pas.

Els diputats es posen en peu i aplaudeixen llargament al senyor Azaña.

En l'ovació i prenen part les tribunes.

Se suspèn el debat i s'aixeca la sessió a les deu de la nit.

El senyor Azaña ha estat parlant tres hores justes.

OPINIONS SOBRE EL DISCURS DEL SR. AZAÑA

El discurs serà imprès i escampat per tot Espanya

Madrid, 27.— Acabat el brillant discurs del president del Consell, de tres hores de duració i després dels aplaudiments tributats a la Cambra al senyor Azaña, es reproduiren les ovacions als passadissos i al Saló de Conferències, acompanyant-lo els diputats fins el mateix despatx de Ministres.

El senyor Companys abraçà efusivament al senyor Azaña i donà un visca a España, que fou contestat pel cap del Govern amb un visca Catalunya.

—No, no, visca Espanya — replicà el senyor Companys.

Tant els ministres com els diputats dels partits governamentals i la minoria catalana reflecticn l'emoció que els havia produit el discurs.

A requeriment dels periodistes, foren donant les següents opinions sobre el discurs i sobre la personalitat del Cap del Govern:

El senyor Zulueta:

Admirable, extraordinari, és un gran pensador, un gran politic i un gran espanyol.

Ha fet sentir el problema de les autonomies regionals com un problema nacional i ha format de la pedrera vella i perenne els fonaments d'una Espanya nova.

El senyor Giral, que acompanyava el ministre d'Estat, es limità a dir:

Jo subscric les paraules del senyor Zulueta.

Marcellí Domingo:

El Govern, després d'aquest discurs, està entusiasmat, i identificat amb el seu president.

Ha estat un discurs formidable, i d'un gran estadista.

Amb ésser molt la resistència que ha demostrat, ha estat molt més gran en el fons del discurs.

Albornoz:

Ha estat un discurs admirable, el millor que s'ha pronunciat en aquestes Corts.

A la mitja part del seu discurs, sobretot, ha demostrat els seus profunds coneixements de la història, i tots els més grans polítics foren sempre uns grans historiadors.

Largo Caballero:

Ja podeu suposar la meva opinió. Ha parlat per donar l'opinió del Govern, que, com és lògic, ja coneixiem. Per a mi és un llibre, i quant als altres, ja haureu pogut apreciar l'efecte produït, que està a la vista.

Casares Quiroga:

La República ha donat un home, que és Azaña.

Amb el seu discurs ha demostrat que quan es presenten els problemes amb la claredat que ho ha fet el president del Consell, sempre tenen una solució.

El senyor Carner: Un dia feliç — li digueren els periodistes.

I per a vosaltres també — respongué el ministre d'Hisenda.

Aquest sí que és un castellà — afegí el senyor Carner —. No s'ha dit mai de Castella el que ha dit aquesta tarda aquest home.

Nicolau d'Olwer:

Un gran estadista. Això és el que ha dut la República.

El senyor Rahola:

Un home d'elevació espiritual enorme, que ha tractat d'assumpte d'una manera moderna i ha fet una obra de reconstrucció.

El senyor Hurtado:

El senyor Hurtado no podia per l'emoció que li dominava contenir les llàgrimes.

El que m'omple de joia i d'emoció, digué, és l'esperit comprensiu d'aquestes Corts. Per nosaltres ja és el mateix que ens donin més o menys, el que importava era l'esperit.

El senyor Companys:

Aquest ha estat el discurs de més alt valor polític pronunciat a les Corts. No tan sols en aquestes, sinó en les anteriors. Un discurs formidable.

El senyor Ossorio i Gallado:

Molt bé el discurs. No coincideix amb mi en totes les solucions com es desprèn del meu discurs d'ahir, però aplaudeixo les seves orientacions. El senyor Azaña ha prestat avui un servei inestimable a la República.

El senyor Melquíades Alvarez:

Bé. I no estaran descontents els catalans, puix que els fa massa concessions.

El senyor Josep Salmeron:

Amb aquest discurs s'inicia una nova era per a Espanya.

Tot el que hi havia de política vella ha desaparegut.

El senyor Alexandre Lerroux es limità a dir que li havia semblat molt bé.

Els senyors Sànchez Roman, Maura i Ortega Gasset es negaren a donar llur opinió, allegant que la donarien al saló de sessions.

El senyor Cordero:

Un gran discurs, però, en assenyalar-se els detalls, s'hauran d'aclarir algunes coses, perquè ara el discurs no és clar, per exemple, en el relatiu a l'ordre públic.

El senyor Calderón:

Avui és un dia de tristesa històrica per a Castella i Espanya.

El senyor Martínez de Velasco:

Ha estat per a mi una veritable decepció.

La primera part, dedicada a estudiar una història desconeguda per a nosaltres, i la resta en el que es refereix a les facultats que han de concedir-se a Catalunya, ajustat al dictamen de la Comissió, i no mereixia la pena que durant tant de temps hagués mantingut viva una expectació avui defraudada.

El senyor Hurtado, davant un grup de diputats, s'expressava al Congrés, després de l'discurs del senyor Azaña, de la manera següent:

Ha començat per a Espanya una nova política i una nova era.

El dia d'avui entranyava un gran perill, no per a la República, però sí per a l'orientació dels espanyols, en problemes d'aquesta naturalesa.

El cap del Govern, en la seva meravellosa conferència política, ha posat, no les fites, sinó la major eficàcia perquè Espanya exili absolutament tot el vell.

El senyor Lluhí:

El millor de tots els discursos. Tindrà una gran transcendència històrica que es veurà en el transcurs dels anys.

Fabra Ribas:

El discurs del senyor Azaña demostra que es poden presentar assumptes més greus, però una papereta més difícil, no.

L'ha resolt amb habilitat d'home d'Estat.

El senyor Campalans:

El discurs més gran que s'ha pronunciat, i el de més interès polític que s'ha fet en aquest Parlament.

Els senyors Salmerón, Hurtado i Albornoz i altres diputats que coincidiren després del discurs del senyor Azaña al saló de conferències, acordaren imprimir el discurs del cap del Govern, i difondre'l profusament per tot Espanya. El mateix acord ha adoptat el grup d'Acció Republicana.

Es reuneix la minoria catalana i acorda mantenir el vot particular en forma d'esmenes

Madrid, 27. — Anit es reuní la minoria catalana amb assistència del ministre d'Hisenda.

El senyor Xirau donà compte de la reunió que havia celebrat el cap del Govern, amb els ministres socialistes i el d'Hisenda.

La minoria estudia el problema de l'ensenyança per a quan ja estigui atorgada l'autonomia.

La reunió acabà a dos quarts de tres del matí i el senyor Sbert facilità una nota oficiosa que diu, que es canviaren impressions, respecte a la forma de discutir l'articulat de l'Estatut i es distribuiren els diputats que han de formar les diverses ponències per als principals debats i objecte de discussió.

La minoria examinà també els punts de discrepància entre el dictamen de la Comissió i el vot particular dels senyors Xirau i Lluhí, i han acordat mantenir aquest en forma d'esmenes, que seran referides a cada un dels articles corresponents i defensades pels diputats als quals se'ls ha encarregat.

El senyor Sbert manifestà la seva creença que el discurs del cap del Govern, serà un estímul a grans línies del que el Govern estima que ha d'ésser l'Estatut.

Després vindran els detalls com conseqüència de les deliberacions de la Cambra.

Preguntat si el tractat seria conegut pel senyor Azaña per conducte del ministre d'Hisenda, contestà afirmativament.

L'ensenyament a Catalunya

Madrid, 27. — Sabem que la fórmula en què es pensa per a la qüestió d'ensenyança, dista bastant dels vots particulars dels senyors Xirau i Lluhí, i del president de la Comissió d'Estatuts senyor Bello.

Es deia que les escoles de castellans en territori català, estan regides per mestres de l'escalafó general del Magisteri, dependents del ministeri d'Instrucció Pública, sense perjudici que l'ensenyança en català es cultivi amb l'extensió que es desitgi.

Quan un nucli d'alumnes sol·liciti una escola en castellà, la Generalitat s'obligarà a establir-la.

Als altres graus de l'ensenyança, s'accepta el bilingüisme.

La minoria socialista pren acords sobre la qüestió de l'ensenyament

Madrid, 27. — La minoria socialista, en la sera reunió d'avui, tractà de l'Estatut de Catalunya.

El ministre d'Instrucció Pública donà compte als altres companys dels punts de vista que sobre el problema de l'ensenyança fixarà el cap del Govern en el seu discurs d'avui.

Tots són aproximadament coneguts ja: Universitat bilingüe, manteniment de la segona ensenyança en castellà i creació per l'Estat de totes les escoles que sol·licitin els veïns, a raó de quaranta alumnes per grau.

Reunió de la minoria radical

Madrid, 27. — A les onze del matí es reuní al domicili del Circol Radical la minoria del partit, sota la presidència de l'ex-ministre senyor Martínez Barrios.

La reunió acabà a dos quarts de dues de la tarda.

Els periodistes preguntaren al senyor Guerra del Río sobre el tractat a la reunió, i contestà que l'encarregat de facilitar la referència era el senyor Martínez Barrios.

Aquest s'expressà en els següents termes:

L'objecte de la reunió ha estat discutir la ponència encomanada a alguns companys de minoria sobre l'Estatut català.

Hem començat a discutir-la i arribat a un acord unànime, en relació amb els articles de què hem parlat.

—De quins articles s'ha tractat?

—En realitat de cap. Ha estat una discussió sobre les línies generals i no s'ha tractat d'Hisenda ni de Justícia, sinó de l'enfocament general del problema.

—¿Han acordat quelcom en relació amb el deixar o no en llibertat als diputats per a votar d'acord a un criteri individual?

—No tenim perquè deixar en llibertat als diputats, puix que hem coincidit en quant hem tractat.

Acabà dient el senyor Martínez Barrios, que tornarien a reunir-se dimecres a dos quarts d'onze del matí.

Els radicals només han examinat dotze articles

Madrid, 27.—

Preguntats els diputats radicals sobre si quedaven en llibertat els de la minoria per a emetre llur vot en els distints assumptes de l'Estatut de Catalunya, d'acord a les seves convicions, manifestaren que en la reunió d'aquest matí no s'ha arribat a fixar un criteri definitiu, i s'acordà que si sorgeixen discrepàncies, en anar estudiant els altres articles del dictamen de l'Estatut, llavors serà el moment d'adoptar els acords que sobre això s'estimin pertinents, però fins ara, en els dotze articles que han estat examinats per la minoria, no han sorgit discrepàncies fonamentals, sinó que tots els diputats demostren unanimitat de criteri, per la qual cosa no ohi hagut lloc al plantejament de la qüestió.

El senyor Maura tracta d'allargar la discussió

Madrid, 27. — Aquesta tarda el senyor Maura demanarà a la Cambra que, amb l'objecte que no quedi sense continuar la discussió de la totalitat de l'Estatut de Catalunya, des d'avui, divendres, fins al dijous de la setmana entrant, perquè el discurs del senyor Azaña, siguni els que siguin els seus termes, les normes que l'inspiren sera nde grans transcendència, és convenient que continuï la discussió de la totalitat el dimarts i dimecres vinents.

Per això sol·licitarà de la Cambra que introduexi en el règim dels debats la modificació necessària per a la setmana entrant solament.

Del viatge del cap superior de Policia a Barcelona

Madrid, 27. — El director general de Seguretat no ha rebut avui els periodistes. En el seu lloc han estat rebuts pel cap superior de Policia, que acabava d'arribar de Barcelona, en viatge de caràcter purament particular.

Ha dit que havia aprofitat la seva estada a la Ciutat Comtal per fer un interrogatori a un individu complicat en el fracassat complot monàrquic. Aquest individu ratificà totes les seves declaracions anteriors i digué que en el moment oportú no tindrà inconvenient en declarar i presentar documents comprometedors per als ecartats en l'afer.

Respecte al projectat moviment revolucionari de diumenge, ha dit el cap superior que s'havien pres les precaucions convenients, però creu que a Barcelona no succeirà gran cosa, car se sap que la C. N. T. i la F. A. I. estaven dividits i que únicament els elements d'aquesta darrera organització i alguns comunistes serien els que agredirien en tot cas la força pública, buscant motius per armar aldarulls.

El senyor Maura tracta d'allargar la discussió

Madrid, 27. — Aquesta tarda el senyor Maura demanarà a la Cambra que, amb l'objecte que no quedi sense continuar la discussió de la totalitat de l'Estatut de Catalunya, des d'avui, divendres, fins al dijous de la setmana entrant, perquè el discurs del senyor Azaña, siguni els que siguin els seus termes, les normes que l'inspiren sera nde grans transcendència, és convenient que continuï la discussió de la totalitat el dimarts i dimecres vinents.

Per això sol·licitarà de la Cambra que introduexi en el règim dels debats la modificació necessària per a la setmana entrant solament.

El President de la República anirà al seu poble

Madrid, 27.—Es probable que l'anunciat viatge del cap de l'Estat a Priego, on passarà una curta temporada, no es realitzi fins a mitjans de la setmana entrant.

En aquesta data, no precisada encara, sortirà el cap de l'Estat cap a Priego.

El viatge té caàcter particular. El seguici del senyor Alcalà Zamora serà, per tant, molt reduit.

El Califa se'n va a Còrdova

Madrid, 2. — Aquest matí, a les 9'50, en el ràpid d'Andalusia ha emprès el viatge cap a Còrdova el Jalifa, acompanyat de los persones del seu seguici.

A l'estació li ha retut honors una companyia del regiment d'infanteria número 6, amb bandera i música.

Han acomiadat el Jalifa els ministres d'Estat i Instrucció Pública, i el secretari general de la Presidència de la República, senyor Sánchez Guerra.

S. A. ha expressat a tots la satisfacció que li ha produit la seva estada a Madrid i la gratitud per les atencions que se li han prodigat.

L'AGITACIÓ EXTREMISTA

El senyor Casares Quiroga diu que té moltes coses per dir sobre Andalusia

Madrid, 27. — El ministre de la Governació s'ha lamentat als passadissos de la Cambra que proposicions com la presentada pel senyor Ortega i Gasset (Eduard) obtinguin el nombre necessari de firmes per ésser llegides.

Un diputat que es trobava en el mateix grup que parlava el senyor Casares Quiroga li ha dit:

—No tingueu por d'acceptar la interpellació, perquè nosaltres tenim moltes coses a dir per descobrir diversos vividors de la política, que aprofiten la situació d'Andalusia per imposar llurs mires polítiques, i això s'ha d'acabar.

El senyor Casares Quiroga ha exclamat:

—Jo que he de tenir por! També jo tinc moltes coses per dir.

Les vagues de Sevilla

Sevilla, 27. — Avuitampoc entraren al treball els barbers, paletes i altres gremis de la C.N.T. S'han fet coaccions als funcionaris de la neteja pública. L'escombriaire Rafael Escobar resultà ferit d'un cop de pedra. A l'hospital ha etat operat, i li han amputat el braç dret. Alfins Giménez, al qual se li trobaren bombes a Montellano.

La vaga de Dos Hermanas revesteix alguna gravetat. La majoria dels obrers olivarers es van situar a la porta dels magatzems per evitar que entressin al treball els qui ho volien fer.

La guàrdia civil dissolgué els grups. Els vaguistes llançaren pedres sobre els magatzems i insultaren els esquirols i resultaren dues obreres ferides. De matinada ha arribat una secció de guàrdies d'assalt, amb motiu dels incidents relatats. Els ànims estan excitadíssims.

El governador ha manifestat que la vaga als pobles de provincia no té ambient. Ha afegit que a mesura que s'intensifiquen els treballs de la sega, és major el nombre d'obrers que acudeixen al treball, esperant-se que dintre de poc no quedi cap segador parat a la provincia. A aquest objecte, als pobles on existeixen molts segadors els autoritza per a treballar al limitrofes.

Empresonaments per coaccions

Moron, 27. — Avui han sortit a treballar al camp la totalitat dels obrers temporers. La vaga continua estacionària. Els vaguistes es mantenen en actitud pacífica. Les forces d'assalt no hi han intervingut. Han estat empresonats 13 pagesos que coaccionaven els que acudien al treball.

Lladres d'explosius

Huelva, 27. — Havent tingut coneixement la guàrdia civil del poble de erva que existia una federació d'anarquistes, els elements de la qual es dedicaven a robar explosius del departament de la compañia de Rio Tinto per tal de trametre'ls després a diversos indrets, s'efectuà un escorcoll en una casa del carrer de Rosa Luxemburg.

En aquest escorcoll s'incautà la guàrdia civil d'una pistola, un cartutx de dinamita, 35 metres de metxa i set detonadors, ou detingut el propietari de la casa, anomenat Modesto Prada.

Atur ajornat

Cartagena, 27. — Per coincidir l'atur general indefinit com a protesta per la desatenció del Govern sobre els problemes de la ciutat amb la data del moviment revolucionari, ha estat ajornat el referit atur general fins al dia 6 de juny.

Troballa de bombes a Saragossa

Saragossa, 27 — La policia continua efectuant escorcolls, amb l'objecte de trobar explosius que suposa hi ha amagats a Saragossa.

A la matinada la brigada de policia, acompanyada de la guàrdia de seguretat, prop del barri anomenat Camí del Gas, trobà sota una escala i amagada en una xarpellera, una gran maleta amb bombes de grans dimensions amb metxa i quatre cartutxos de dinamita, així com també quatre pistoles i 80 càpsules, amb diversos ingredients per a la confecció dels explosius. Ha estat detingut el vei Josep Luque Cuadrado i els germans Lluís i Manuel Castañeda, que vivien a la mateixa casa. També fou detingut un individu anomenat Ramon Andrés Crespo, secretari de diverses entitats llibertàries i conegut agitador anarquista. A aquestes detencions se'ls concedeix molta importancia.

La policia continua les gestions a fi de completar el servei.

Previsions per a diumenge

Bilbao, 27. — La policia continua realitzant treballs per a fer fracassar el moviment revolucionari anunciat per a diumenge, i dirigit des de Sevilla, el comissari de policia conferencià amb el governador, i se suposa que la conferència està relacionada amb els treballs que ha de realitzar la policia a tota la conca minera. A Portugalete s'efectuà un escorcoll al domicili del conegut sindicalista Santiago Cortés, incautant-se la policia de diverses armes.

Centre clausurat a Vitòria

Vitòria, 27. — El governador, en tornar de Madrid, ha facilitat una nota lamentant-se que sempre que empren un viatge ha de prohibir la tornada pel desordres que es produeixen unes vegades per individus de l'extrema dreta i altres per elements de l'extrema esquerra.

Referint-se als tres fets per un advocat tradicionalista, ha dit que hi havia sectors els elements dels quals empren una tàctica equivocada per combatre el Règim. Ha afegit que això l'obliga a clausurar el Centre que entre els dirigents hi ha personalitats d'esquerra, encara que reconeix nes de bona fe. Ha agregat que ha negat els permisos per a la celebració d'actes el dia 29 i que es proposa actuar enèrgicament per evitar que es reprodueixin aldarulls de cap mena. Per últim ha negat el governador els rumors circulats prop de la seva dimissió.

Disposicions de la "Gaceta"

El senyor Fontseré, catedràtic de Geografia a Barcelona

Madrid, 27. — La "Gaceta" publica una ordre creant una càtedra de Geografia a la Facultat de Ciències de la Universitat de Barcelona, i designant per a exercir aquesta el catedràtic N'Eduard Fontseré Lariba.

Decrets disposant que el moresc exòtic que es declari per al consum devengui per drets d'importació la quantitat de set pessetes or per quintar mètric, en lloc de les cinc pessetes or, fixades pel decret de primer d'abril de l'any actual.

Un altre autoritzant la importació de cent mil tones de blat per a la Península i illes Balears.

Ordres disposant que els alumnes d'ensenyament oficial de la carrera de Comerç, que aprovin les assignatures de l'any complet en l'actual convocatòria, poden examinar-se per sensenyament lliure en la de setembre, de les assignatures que tinguin per conveni, sempre que per als exàmens guardin el degut ordre de prelació.

Una altra disposant que l'ordre de 26 d'abril darrer, relativa a què no es convalidin assignatures per a la carrera d'aparelladors, comenci a surtir els seus efectes des de primer d'octubre vinent.

ESTRANGER

A ALEMANYA

La pressió de les dretes - Sembla imminent la renúncia de Brunning a la Cancelleria - Hom cerca per a Governació "un home de puny fort" i un home de palla per al Ministeri de la Guerra

La Cancelleria de Bruning en perill

Berlín, 27. — El secretari d'Estat a la presidència del Reich, senyor Otto Meissner, ha tornat a Berlín, després d'haver examinat extensament amb el president Hindenburg, a Neudeck, la situació política. Hom creu que demà o diumenge també tornarà a Berlín el president del Reich, el qual tindrà de seguida una entrevista amb el canceller Brunning, la qual entrevista es considera decisiva respecte a la continuació d'aquell en la cancelleria.

Fins ara tot semblava indicar que Hindenburg mantindria la seva confiança en Brunning, però la campanya de determinants elements, molt en contacte amb les persones que volten a Hindenburg, ha anat minant aquesta confiança, i seria molt possible que al canceller del Reich li fossin posades determinades condicions que Brunning cregui millor no acceptar, renunciant a continuar al Govern.

Els elements de dreta fan una extraordinària campanya contra el manteniment de Groener al ministeri, ni com a titular de la cartera de l'Interior, que estimen que s'ha de donar a un "home de puny fort". Per a la cartera de la Reichswehr es voldria un home de segona fila, que obrés sota la inspiració del triumvirat Schleicher-Hammerstein-Raeder, caps de l'Exèrcit.

Per bé que són molts els que creuen que fins a després de celebrada la Conferència de Lausana, no es plantejarà la crisi ministerial, és evident que els sectors de la dreta han guanyat molt terreny i que el seu govern és sols qüestió d'un termini més o menys llarg. — Fabra.

Atemptats i collisions a tot el país

Berlín, 27. — Els atemptats i collisions polítiques continuen registrant-se a tot Alemanya.

A Chemnitz, el vice-president de la Dieta de Sajònia ha estat agredit brutalment per uns individus que fugiren.

A Stettin els obrers sense feina han trencat els aparadors de nombroses botigues i han realitzat diversos saqueigs. Hagué d'intervenir la policia per dissoldre'ls.

A Magdeburg els comunistes atacaren un grup d'hitlerians. Resultaren dos d'aquests darrers ferits a ganivetades.

També resultà ferit un policia.

Per últim a Reimscheid (Westfàlia) es creuaren nombrosos trets entre obrers parats i policies. — Fabra.

A IUOSLAVIA

Una manifestació contra el règim polític

Belgrad, 27. — A Split (Dalmàcia) se celebrà una manifestació per a protestar contra el règim polític actual. Es practicaren deu detencions. — Fabra.

L'AVIACIO

El raid de l'aviador espanyol Rein

Hongkong, 27. — L'aviador espanyol Rein Loring ha arribat en aquesta ciutat procedent de Madrid, havent efectuat el raid a bord de la seva avioneta. Ha declarat que així que el temps sigui favorable reprendrà la marxa cap a Filipines.

Degut a una avaria als dipòsits de benzina hagué de retardar un poc la sortida de l'India, per bé que ha puntualitzat que ha fet el viatge sol per plaer i sense cap idea comercial ni amb intent de rècord. — Fabra.

EL NAUFRAGI DEL "GEORGES PHILIPAR"

Sense notícies d'un avió que portava dos nàufrags

Marsella, 27. — Manquen notícies d'un avió que sortí ahir a les dues de la tarda de la base de Berry cap a Marignane, i que tripulaven Goulette i Moureau, els quals portaven a bord, des de Port Said, dos nàufrags salvats de la catàstrofe del "Philippar". — Fabra.

Recerques inútils

Roma, 27. — El Govern italià ha fet saber a la Companyia des Messageries Maritimes que totes les exploracions que s'han fet a la Somàlia italiana per a veure de descobrir si hi havia nàufrags procedents del "Philippar" han donat un resultat negatiu. — Fabra.

Un vaixell que porta tretze nàufrags

Marsella, 27. — Ha arribat el paquebot anglès "Comorin", que porta a bord tretze nàufrags, salvats del sinistre del "Philippar". Degut a haver-se presentat a bord algun cas de verola, ha estat prohibit l'accés a bord del vaixell. — Fabra.

La situacGió financiera al Marroc

Casablanca, 7. — Ha arribat el senyor Messimy, ex-ministre, en viatge d'estudis, per a redactar l'informe respecte a la situació financiera del Marroc. — Fabra.

A ITALIA

Les relacions italo-turques

Roma, 27. — El senyor Mussolini donà un banquet a honor d'Ismet Baixà i Tewfik Bei, president del Consell i ministre de Negocis Extrangers de Turquia.

Pronuncià un discurs posant de relleu l'amistat italo-turca, que constitueix una de les principals bases per al sostenimént de la política a la Mediterrània oriental.

Li contestà el senyor Ismet Baixà, i es felicità que Itàlia concedeixi la mateixa importància a aquesta amistat, que Turquia considera sempre en primer pla. — Fabra.

El poble natal de Gorgulov

Moscou, 27. — El periòdic "Pravda" publica un document certificat oficialment, segons el qual, els habitants del petit llogarret de Lubinskiain han reconegut Gorgulov com un dels seus conciutadans. — Fabra.

A XINA

El ministre d'Afers Estrangers

Xang-Hai, 27.—De l'Agència Indo Pacífic.

Es confirmen les notícies segons les quals el senyor Kouo Tai Chi serà nomenat ministre de Negocis Estrangers en substitució del senyor Lo Ouen Kan. — Fabra.

Naufragi d'un vaixell al Riu Blau

Xang-Hai, 27.—De l'Agència Indo Pacífic.

Comuniquen de i Txang que s'ha enfonsat un vaixell nord-americà que navegava pel Yang Tsé.

A XILE

Una fórmula especial de monopoli d'Estat

Valparaiso, 27. — El Govern xilè es proposa efectuar la distribució de petroli en el país com si fos un monopoli d'Estat, però es creu que l'operació de distribució serà efectuada per les companyies associades Shel i Standard Oil.—Fabra.

LA CONFERENCIA DEL DESARMAMENT

La Comissió Naval

Ginebra, 27. — La Comissió Naval de la Conferència del Desarmament ha aprovat un projecte d'informació relatiu als armaments qualitatius.

En aquest informe es recorden les diferents teories sostingudes per les Delegacions i llur anotació implica únicament l'acceptació de les manifestacions fetes pels delegats dels països interessats. — Fabra.

ALS ESTATS UNITS

Un projecte de llei d'augment de tarifes

Washington, 27.—El Comitè corresponent de la Cambra de Representants ha rebut el projecte de llei Hauley, encaminat a augmentar la taxa de les tarifes aplicables als països de moneda depreciada. — Fabra.

AL BRASIL

La Secretaria d'Hisenda de Sao Paulo

Rio de Janeiro, 27. — Havent-se negat el senyor Salas Oliveira a acceptar la secretaria d'Hisenda de Sao Paulo, ha acceptat el càrrec el senyor Polo Moraes Barros. — Fabra.

Personalitats de l'antic règim detingudes

Río Janeiro, 27. — Han quedat detingudes diverses personalitats de l'anterior règim.

A AUSTRIA

La declaració ministerial de Dollfuss

Viena, 27. — A la sessió del Consell Nacional el senyor Dollfuss ha donat lectura a la declaració ministerial.

En ella, el Govern proclama el desig de viure en pau i amistat amb tots els Estats d'Europa i del món.

La declaració insisteix sobre la fermesa de la política fiduciària i sobre l'equilibri del pressupost i comercial i sobre la necessitat d'una ajuda financiera a Austria.

Els socialistes han presentat una moció de desconfiança. — Fabra.

Manquen 45 persones de les que anaven a bord. S'ha salvat el capità del vaixell. — Fabra.

La llei marcial a Nantao

Xang-Hai, 27.—De l'Agència Indo Pacífic.

Ha estat proclamada la llei marcial a la ciutadella xinesa de Nantao, a conseqüència de l'estat d'hostilitat que hi ha entre la policia i els soldats desmobilitzats del 19 Cos d'Exèrcit. — Fabra.

LA QUESTIO DELS DEUTES

Una conversa entre MacDonald i Stimson

Nova York, 27. — El "New-York Times" diu saber que en la conversa telefònica celebrada anit entre MacDonald i Stimson no es parlà dels deutes internacionals. Per consegüent, el tema de la dita conversa continua en el major secret.

A GRECIA

Declaracions del cap del Govern

Atenes, 27. — En la seva declaració, el nou govern del senyor Papanastasiu declara que s'adoptarà les mesures necessàries per a treure el país de la tràgica situació actual, i afegí que en política exterior el gabinet seguirà les mateixes orientacions que l'anterior. Finalment, la declaració es mostra fervent partidària de la inteHigència balcànica. — Fabra.

TERRATREMOLS I TEMPORALS

Seismes a Austràlia

Sydney (Austràlia), 27. — L'Observatori ha registrat una violenta sotregada sísmica a una distància aproximada de 1.500 milles. Se suposa que el fenomen haurà estat a Nova Guinea. — Fabra.

A FRANÇA

Com a protesta de reconèixer igualtat de drets als herbolaris com als farmacèutics, els estudiants de Farmàcia es declaren en vaga - Probablement diumenge quedarà constituït el nou Govern

Vaga d'estudiants de Farmàcia

París, 27. — Els estudiants de les Facultats de Farmàcia de Lió, Monpeller i Lille s'han sumat a l'actitud dels de París, de fer una vaga de 48 hores, com a protesta al projecte de reconèixer igualtat de drets al títol d'herborista com al de farmacèutic. — Fabra.

Una manifestació

París, 27. — La vaga d'estudiants de Farmàcia es descabdella sense incidents.

Els estudiants han celebrat aquest matí una petita manifestació davant les portes de la Facultat. Han acordat adreçar al Senat una petició pregant-li que sigui refusada la proposició que ha donat lloc a la vaga. — Fabra.

El Campionat Internacional de Tennis

París, 27. — Campionat Internacional de Tennis.

Proves simples de dames. Primera volta:

La senyoreta Couquerque (Holanda) ha vençut la senyora Pons (Espanya), per 6-2 i 6-2.

Proves dobles per a dames. Semifinal:

La senyora Moody Wills i la senyoreta Ryan (Nord-Amèrica) han vençut la senyoreta Alvarez (Espanya) i Sigart (Bèlgica), per 6-4, 1-6 i 4-4. — Fabra.

Topada de vaixells

Nova York, 27. — El vaixell "City of Chattanooga" ha topat amb el "Grecian", davant la illa Block (a la illa de Rhode), a causa de l'espessa boira.

El "Grecian" se n'ha anat a fons en poca estona. A pesar dels esforços de la tripulació del "City of Birmingham" per a salvar totes les víctimes, falten tres tripulants del "Grecian", que s'hauran ofegat a causa de la mar, que era tempestuosa. — Fabra.

El aspirador
Ultra
GARANTIZADO
El més econòmic
Casa Rosich
Ronda de Sant Pere, 7
Avinguda del Portal de l'Angel, 21
Tapineria, 33
DEMOSTRACIONS GRATIS A DOMICILI
Telefons: 19923 i 19013

Darrera hora

Una nota del Govern Civil

LA SUSPENSIO DELS MITINGS ANARCO-SINDICALISTES DE DIUMENGE

S'ha donat l'ordre de reprimir amb energia qualsevol intent de desordre - S'invita el públic a apartar-se dels grups

Denegat per ordre superior, i amb caràcter general, el permís sol·licitat per diverses entitats afectades a la Confederació del Treball i al comunisme llibertari per a celebrar actes i manifestacions públiques el dia de demà, i amb pretextos diversos, han circulat ordres els seus organitzadors perquè s'intenti celebrar-les a pesar de la prohibició, a la capital i a diverses poblacions de la província.

Amb tot i saber els pertorbadors de l'ordre, amb qualsevol pretext, que les autoritats tenen adoptades les mesures necessàries per a frustrar llurs intents, sembla que persisteixen en llurs propòsits, potser per a justificar el que és injustificable, de produir alarma i donar lloc a què s'ocasionin víctimes, aprofitant després moments sentimentals, gràcies als quals puguin recobrar de la classe obrera una adhesió que han perdut, gràcies al bon sentit d'aquesta.

Els agents de l'autoritat de tota mena té ordres de reprimir amb tota rapidesa i energia qualsevol intent de manifestació o acte de desordre en el moment que s'iniciï, per la qual cosa s'invita el públic que procuri apartar-se dels llocs on es cregui que poden sorgir els fets indicats, en evitació de les conseqüències a què donessin lloc.

Carnet de l'excursionista

CAMPADORS ANGLESOS

Procedents d'Anglaterra, i després d'un sojorn d'una setmana a la Costa Brava, demà, diumenge, a les 15'25 tenen anunciada l'arribada a la nostra ciutat (estació de França) un grup de campadors del "Camping Club of Great Britain and Ireland", els quals passaran uns dies entre nosaltres.

Les visites que periòdicament cada any vénen efectuant a Barcelona els campadors d'aquest important Club anglès palesen d'una manera ben evident el molt que els plau la nostra ciutat i el molt satisfets que estan de l'acolliment i companyonia que sempre han trobat entre els campadors catalans.

Preguem a tots els excursionistes, i especialment els campadors, que siguin a l'estació a rebre'ls, i els que puguin fer-ho que posin llurs tendes a Can Busquets, a la Floresta Pearson, lloc destinat per acampar durant llur estada aci.

EXCURSIO A SANT MIQUEL DEL FAI

Havent-se omplert les places del primer auto especial per a l'excursió a Sant Miquel del Fai, es passà a la formació d'un segon cotxe, del qual gesten poques places disponibles.

Per inscripcions, al Club Excursionista de Gràcia, carrer de Sant Marc, 16, primer, de set a nou del vespre.

Programa de sortides per a demà

L'Agrupació Excursionista Puigmal efectuarà una sortida a Tagamanent, per Figaró, Tagamanent i Aiguafreda. Vocal, Josep Torres. Reunió, a dos quarts de set del matí a l'estació del Nord.

I una altra a La Rierada, per Les Planes, La Rierada i La Floresta. Vocal, Joan Vilamitjana. Reunió, a les sis, a l'estació de Gràcia.

—L'Agrupació Excursionista Icària efectuarà una excursió collectiva a Molins de Rei, Pallejà i Font Amable. Sortida: Estació M. S. A. a les 7'21.

— El Grup Folleto, del Casal "Icària" farà una sortida a la Torre d'En Baró i Font Mogueral. Sortida del Casal a les set del matí.

—La Societat Esperantista "Nova Sento" efectuarà una excursió per tot el dia, sota el següent itinerari: Horta, Font de la Llet, Tibidabo i Font del Rabassalet. Pressupost, 0'50 ptes. Sortida de l'estatge a les sis. Guia, N. Gil.

— Agrupació Excursionista Muntanya efectuarà avui i demà una excursió en autocar "Pullman" a Tossa, Sant Feliu de Guíxols, Palamós (nit), el Far de Sant Sebastià, runes d'Empúries, Roses, Figueres, Flassá, Girona, Sils, Hostalrich, Granollers i Sant Andreu.

Sortida, avui, a les tres de la tarda, de l'estatge social.

— El C. E. Montnegre efectuarà una excursió, junt amb l'Agrupació Excursionista de Granollers, a Sant Llorenç de Munt, amb el següent itinerari: Terrassa, Cavall Bernat, Can Roble, La Mola, Cova del Llop, Els Obits, Turó Monteau, Cova Simanya, Font del Llort, Sant Feliu del Recó, Castellar i Sabadell. Reunió: a tres quarts de sis del matí a l'estació de Gràcia (F. C. de Catalunya).

— El Club Excursionista de Gràcia efectuarà les següents excursions: Al Montseny. Itinerari: Riells, Santa Fe, Campins i Sant Celoni. Sortida per l'estació de França a dos quarts de sis del matí.

Fotogràfica a Sant Pons. Itinerari: Molins de Rei, Corbera de Dalt, església de Sant Pons, Font de l'Era, Pont del Lladoner i Vallirana. Sortida, pel baixador del Passeig de Gràcia, a les set del matí.

— La Secció de Fotografia del Club Excursionista de Gràcia, junt amb la Secció dels Alumnes i exalumnes de l'Abat Oliva, ha organitzat una excursió fotogràfica al Monestir de Santes Creus.

El viatge s'efectuarà amb autocar i s'aprofitaran tots els paisatges i llocs típics a fi de poder impressionar alguns clixés variats, amb mires que els senyors que portin aparells tinguin ocasió de poder concórrer al Concurs Popular Català.

Per inscripcions, a la secretaria del Club (Sant Marc, 16, primer, teléfon 75346).

— La Unió Excursionista de Barcelona-Centre efectuarà una visita a la fàbrica de conserves "La Suissa", Renyé, S. A. Lloc de reunió: Balmes, cantonada a Diagonal, a les deu del mat.

— El Centre Excursionista Minerva efectuarà una excursió a l'Alt Vallès, sota el següent itinerari: Olesa (Nord), Font del Roure, Sant Pere Sacama, Sant Salvador de les Espases, El Cairat, Cova del Patracó, Martorell. Reunió: A tres quarts de sis del matí.

— El G. E. Joventut Catalana farà una excursió a Malgrat, Castell de Palafolls, Tordera i Hostalric. Reunió, a les 4'40 a l'estació de França.

— La Comissió d'Esports i Excursions de la Joventut Nacionalista Radical "Pàtria Nova" efectuarà una excursió a Sant Llorenç de Munt, anant per Terrassa i tornant per Sabadell.

Hora i lloc de sortida: A les 5'45 de l'estació de Gràcia dels F. C. de Catalunya.

— L'Agrupació Excursionista Catalunya efectuarà una sortida familiar a Can Donadeu. Lloc de reunió: Estació del Nord, per sortir al tren de les 6'40.

— Excursions anunciades pel Club Excursionista de Gràcia:

Avui i demà: Camping a la cala Canyelles (Costa Brva), per anar a rebre els campadors anglesos.

Avui: Excursió fotogràfica a Sant Pons. Itinerari: Molins de Rei, Corbera de Dalt, església de Sant Pons, font de l'Era, pont del Lladoner, Vallirana. Sortida pel baixador del Passeig de Gràcia a les set del matí.

Excursió al Montseny. Itinerari: Riells, Santa Fe, Campins, Sant Celoni. Sortida per l'estació de França a dos quarts de sis del matí.

Excursió a Montserrat. Sortida a les sis del matí pels Ferrocarrils Catalans.

Noticiari de la Protectora

IX Festa d'Infants i Flors. — La Comissió de Foment de la nostra Associació, amb la collaboració de les principals entitats catalanistes de Barcelona, ha començat els treballs d'organització d'aquestra tradicional Festa, la data de celebració de la qual ha estat assenyalada per al dia 12 del mes de juny vinent.

* Colònies Escolars. — Sota la presidència del senyor Albert Bastardes ha quedat constituida la Comissió organitzadora de les Colònies Escolars d'enguany, la qual ha començat a planejar els primers treballs de recaptació dels cabals necessaris.

* Comissió Delegada de Molins de Rei. — Aquesta Comissió Delegada de la nostra Associació, recentment constituida, inaugurà les seves activitats el 17 del mes que som al Foment Agrícola Industrial i Comercial d'aquella vila.

"La Veu de Sant Martí" celebra el seu dotzè aniversari

La popular revista martinenca celebrarà les festes del seu aniversari amb un sopar amical que tindrà lloc avui, dissabte, a les deu del vespre, a l'Hotel Lloret (Rambla de Canaletes, núm. 5), per al qual es rebran inscripcions fins avui al migdia, a la Redacció (telèfon número 50165) i al mateix Hotel.

Per a demà, diumenge, a la tarda, ha organitzat una interessant sessió artística al teatre de l'Orfeó Martinenc (Meridià, 97) composta de l'estrena del drama de teatre eclèctic, original de Gumersind Oleart, "El cas del doctor Passus"; l'estrena de la comèdia en un acte, de Miquel Guinart, "Un gran client"; un recital, a càrrec de la notable liederista Maria Teresa Borràs de Serrat, i un concert a càrrec del virtuós violinista Melcior Borràs.

L'elenc és dirigit pel popular actor Pere Casals, i en forma part la eminent actriu Emília Baró.

Moviment marítim

VAIXELLS ENTRATS

Vapor espanyol "Cabo Villano", amb càrrega general, de Villagarcía.

Vapor danès "Inge-Maerks", en last, de Sant Carles de la Ràpita.

Vapor espanyol "Gobeo", amb petroli, de Constança.

Vapor anglès "Pinto", amb càrrega general, de Liverpool.

Vapor espanyol "Sabina", amb carbó, de Leith.

Vapor americà "Cody", amb càrrega general, de Savannath.

Vapor espanyol "Cabo Tortosa", amb càrrega general, de Gènova.

Vapor espanyol "Ciudad de Palma", amb càrrega geenral i 138 passatgers, de Palma.

Vapor espanyol "Rey Jaime II", amb càrrega general i 35 passatgers, de Maó.

Vapor noruec "Sevilla", amb càrrega general, d'Oslo.

Vapor espanyol "Cervera", amb mineral, de Huelva.

Vapor espanyol "Jaime B", amb càrrega geenral, de Marsella.

Vapor alemany "Capry", amb càrrega general, de Hamburg.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor espanyol "Sac 3", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol "Cabo Tortosa", amb càrrega general, cap a Nova York.

Vapor iugoslau "Drgu Dalmatsuski", amb càrrega general, cap a València.

Vapor alemany "Menes", amb càrrega general, cap a l'Havre.

Vapor espanyol "Ciudad de Mahón", amb càrrega general, cap a Maó.

Vapor espanyol "Ciudad de Palma", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol "Torres y Bages", amb càrrega general, cap a Gijón.

Vapor espanyol "Ciudad de Sevilla", amb càrrega general, cap a Las Palmas.

ENVIEU LES NOTES EN CATALA

A LLEIDA

NEU I AIGUA :-: DETINGUT PER COACCIONS

Des d'abans d'ahir neva amb gran intensitat al port de la Bonaigua. El fret és molt intens.

El pas per l'esmentat punt ha tornat a quedar interromput.

Ahir, a primeres hores de la tarda, va descarregar sobre Lleida una forta tempesta amb gran quantitat de pluja.

—La guàrdia civil de Ponç ha detingut i posat a disposició del Jutjat, a Joan Valls, autor de coaccions, amb altres individus, a Querol (Solsona), on amb ocasió de la passada vaga de transportistes tractaren d'impedir la circulació d'una camions punxant els neumàtics.

TELEFONEMA AL Sr. AZAÑA

El Casino de Sans, adherit al Partit Catalanista Republicà, ha dirigit al cap del Govern el següent telefonema:

"Excm. Sr. President Consell Ministres.

Entusiasmats per l'extracte del vostre discurs magistral i d'irrefutable patriotisme escoltat per la Ràdio Barcelona, us felicitem efusivament. — Casino de Sans."

UN INCENDI

Ahir, a les vuit del vespre, es declarà un violent incendi a la casa número 77 del carrer de les Carretes, on hi ha instal·lades diverses fàbriques.

El foc prengué gran increment i es propagà ràpidament. Destruí la major part d'existències, sense que, sortosament, s'hagin de plànyer desgràcies personals.

Els bombers treballaren amb gran coratge i valor, i van poder sufocar l'incendi una hora després d'haver-se iniciat.

Hom creu que la causa de l'incendi fou un curtcircuit.

DETENCIO D'UN LLADREGOT

A la Plaça del Clot fou detingut Francesc Lagez Suàrez, que s'havia apoderat del portamonedes d'una velleta, després de far-la caure.

Els guàrdies que van detenir el lladre es veieren precisats a protegir-lo, perquè el públic el volia linchar.

Llegiu LA PUBLICITAT - Propagueu-la

PUGILISME

PAULINO UZCUDUN FOU BATUT PER MICKEY WALKER

Paulino Uzcudun ha estat batut per Mickey Walker. El lector trobarà més avall més detalls del combat.

El resultat, ja previst, es presta poc al comentari; deixa Paulino Uzcudun en el mateix segon pla en què es troba situat de temps. Pot dir-se únicament a favor seu que manté amb tenacitat el seu lloc; Mickey Walker no ha obtingut damunt seu una victòria més contundent ni demostrativa que la que obtingueren l'ara ja important sèrie de pugilistes que han batut Paulino. Val a dir que les possibilitats de Walker, en el sentit d'aconseguir aquest objectiu, no eren gaire nombroses. Walker és un excellent pugilista, però el fet de passar de la trentena d'anys i la circumstància de pesar deu quilos menys que el basc, no feia esperar gaire cosa més que el que ha realitzat.

Mickey Walker, que fou anys enrera campió del món dels pesos welter; que passà més tard a usdefruitar el títol mundial dels pesos mitjans; que féu una curta estada entre els pesos mig forts per a debutar després com a pes fort, no és gaire probable que arribi a emular Bob. Fitzsimmons, el qual essent un pes mitjà va conquerir i conservar durant molt de temps el Campionat del món dels pesos forts. Mickey Walker compta entre les darreres anotacions del seu rècord amb un match nul amb Jack Sharkey, que l'assenyala sens dubte com a un possible challenger al Campionat; però creiem que en el combat que acaba de disputar amb Paulino li calia vèncer més de pressa, amb més esclat, perquè hom pogués fixar-se en ell i considerar-lo com a una positiva esperança.

EL COMBAT

Nova York, 27. — Anit se celebrà l'anunciat combat entre els pesos forts Paulino Uzcudun i Mickey Walker, a deu represes.

La báscula donà 169 lliures per a l'espanyol i 146 lliures per a l'americà.

Des dels primers rounds l'encontre fou d'una gran duresa, i ambdós pugils començaren a vessar sang a conseqüència dels cops rebuts. No obstant, a pesar del coratge posat per ambdós no pogué trobar-se el knock-out.

La victòria fou adjudicada per punts a Mickey Walker, tot i que a parer de molts un match nul era el que procedia en justicia.

Mickey Walker s'acararà pel setembre contra Sharkey, i el vencedor lluitarà pel juliol de 1933 contra el campió del món, Max Schmeling. — Fabra.

AQUESTA NIT AL LUNA PARK

Avui, a les deu, al Luna Park, tindrà lloc una vetllada mixta d'amateurs i professionals.

El programa: quatre combats d'amateurs Guilera - Mayor, dos mitjans que peguen el seu i els dels professionals Portell - Cartes i Busquets - Artigues, aquest darrer un boxador que com Cartes és altament espectacular i combatiu.

Portell i Busquets, dos boxadors intelligents i científics, tindran molt a fer per alliberar-se amb bé de les escomeses d'aquests dos batalladors.

Resumint: una bona vetllada, que per força ha de complaure.

LA VETLLADA D'AQUESTA NIT A L'IRIS PARK

La reunió pugilística d'aquesta nit a les 10'15 a l'Iris Park que tant ha agradat a l'afició, serà compost dels següents combats:

A quatre rounds, hi haurà dos combats, el primer entre els lleuger Ruíz i Miró i el segon entre els welter Calvo i Gómez.

Després i en combat a la distància olímpica, Bailera lluitarà contra el francès Lliter.

A vuit rounds hi haurà dos combats que cridaran l'atenció per la classe de pugils que lluitaran.

Montllor l'ex-campió mig fort de Catalunya, serà acarat al madrileny Torrado.

El darrer combat serà entre Martínez de Sabadell contra Las Heras.

LA PROXIMA GRAN VETLLADA A L'OLYMPIA

Demà arribarà de França Felix Sportiello, adversari d'Ara, per tal de fer diversos entrenaments abans del seu cimbat de dimecres.

Sportiello és un boxador de gran rècord, i per tant serà l'adversari de més categoria que fins ara ha trobat Ignasi Ara després de la seva tornada d'Amèrica.

A la mateixa reunió: Micó - Wuillamy. I Martínez Fort, contra el romanès Schoenfeld.

ESPORTS

De Friedrichshafen a Pernambuco a bord del "Graf Zeppelin"

Dins d'aquest mes, els barcelonins ha pogut admirar per dues vegades consecutives el pas per damunt de han pogut admirar per dues vegades "Comte Zeppelin", en viatge de tornada d'Amèrica del Sud. Es indiscutible que els viatges d'aquest aparell han contribuit d'una manera especialment eficaç a demostrar la seguretat normalissima de la navegació aèria i a reconciliar els aeròfils amb les màquines més lleugeres que l'aire. El "Graf Zeppelin" té en l'actualitat quatre anys de vida intensa, que es pot resumir així: 241 viatges, entre ells una volta completa al món i diruit travessies de l'Atlàntic, representant cada una d'elles un viatge de més de 8.000 quilòmetres sense escala, i en total ha recorregut fins avui una distància de 420.000 quilòmetres en un conjunt de 4.058 hores de vol. Ha transportat 6.802 passatgers, sense comptar els homes de la tripulació. L'aparell és perfectament nou i en condicions de donar un rendiment superior a l'obtingut fins ara.

Els vols intercontinentals del dirigible alemany tenen diversos objectius, dels quals no és el menor l'efectuar una propaganda convincent i efectiva de l'esperit alemany als ulls del món civilitzat. Però la finalitat immediata d'aquestes travessies és d'experimentar l'aplicació de màquines d'aquell tipus en el servei de transport intercontinental amb Amèrica. Els resultats d'aquests assaigs són definitivament concloents, car fins ara el "Graf Zeppelin" és l'únic enginy que repetidament i sense incidents ha transportat passatgers i mercaderies entre Europa i Amèrica. I això amb la regularitat i normalitat volgudes i previstes, en les quals, per ara, l'aviació pesada amb prou feines si pot començar a somniar. Per a donar una idea de com els viatges amb aquest dirigible encaixen amb les característiques que han de posseir els sistemes de transport no esportius, a continuació traduim alguns fragments del diari d'a bord d'un passatger francès, Raimond Sirretta, que utilitzà el "Graf Zeppelin" per al viatge Alemanya-Brasil de primers del mes corrent.

"El matí del 2 de maig ocupava el meu lloc a Friedrichshafen; cap a les cinc, en una matinada plujosa i freda, a la cabina número 2 del "Graf Zeppelin". I, ràpidament, en el temps de dir adéu als amics, s'executa la maniobra de sortida. Els sacs de llast dels llocs d'amarrada cauen a terra. Cinquanta mans s'aferren a la barana de maniobra, que corre al llarg de la cabina. En un trepig ràpid, el dirigible és tret fora de l'hangar. Un instant les mans el deixen anar per tornar a agafar-lo tot seguit. Es el moment en què el comandant Lehman "pesa" l'aparell, com un comandant de submarí pesa el seu vaixell abans de començar a enfonsar-se.

Un esforç: els homes han reprès la barana de maniobra i han portat el dirigible arran de terra: un cop d'espatlla i el llancen literalment enlaire com una enorme pilota. I, simultàniament, mentre que una tona d'aigua s'aboca de la proa del "Graf Zeppelin" sobre dos imprudents massa atansats, els motors es posen en marxa i sortim.

El comandant m'ensenya el nou hangar amb els voltants molt aclarits, que estarà aviat en servei. Els hangars actuals estan tancats entre un petit bosc, els tallers Maybach i... un cementiri. Un dels oficials em diu: "Preferim allunyars-nos-en. Hi ha passatgers que això els impressiona".

De seguida, i malgrat el cementiri, impressió de seguretat, és a dir, absència total d'impressions. Som deu passatgers que fem per primera vegada el viatge a Amèrica en dirigible. Sobre els deu crec ésser l'únic que correntment utilitzi l'avió. Però en la cara dels meus companys no hi ha altra cosa que el que és habitual en la sortida d'un vaixell i la perspectiva d'una llarga separació amb les persones volgudes.

I de seguida, els darrers mocadors agitats per les finestretes, la vida s'organitza com en un paquebot. Cadascú se'n va a la cabina a posar ordre als equipatges, treure els accessoris de toaleta, etc. Les cabines són tan grans i força més confortables que en molts dels transatlàntics moderns. Quant a les sales de lavabos, són netament més grans i més ben arranjades.

El menjador permet, en sis taules, installar molt amplament vint-i-quatre convidats. En aquesta travessia només serem tretze a taula: deu passatgers i tres oficials. Amples finestres il·luminen i aireguen la sala. Malgrat de la velocitat de cent quilòmetres per hora aproximadament, es podrà durant tota la travessia, que s'efectua de tres-cents a cinc-cents metres d'alçària, abocar-nos a fora quan convingui, per treure fotos de paisatges o vaixells.

El que sorprèn aviat és l'absència quasi completa de vaivé i caboteig. A la fi de la travessia un viatger em declarà que no utilitzaria cap altre sistema de transport, car em deia: "l'anar del Brasil a Alemanya em representa vint dies d'agonia i de mareig, mentre que a bord del "Graf Zeppelin" són tres dies de repòs i diversió".

A bord, és la vida d'un transatlàntic. Quatre "menús" diaris, cuina excellent, llit confortable. Converses, bridge, correspondència, sopar, sesta i deu hores d'un dormir profund són suficient per a omplir el dia.

Estalviaré d'explicar la tradicional visita en detall de l'admirable aeronau, dels petits incidents d'a bord, la troballa de vaixells, etc. Sobrevolem Las Palmas, l'esplèndida, i el comandant, molt amablement, en fa dues vegades la volta. Aparells fotogràfics en doina. I penso amb un cert menyspreu divertit, amb els passatgers dels paquebots de línia que creuen conèixer Las Palmas, perquè s'hi han aturat vint-i-quatre hores. Però nosaltres coneixem tota la illa, en 30 minuts de sobrevolarla, potser millor que qualsevol dels seus habitants.

I de nou, l'Atlàntic i la vida de repòs i distreta d'a bord que continua.

Cap al migdia, una catàstrofe sobtada ens omple d'angoixa i fa comprendre que, de totes maneres, aquesta invenció no està encara a punt. El majordom ens fa saber que la cervesa s'ha acabat i que per beure no tindrem altra cosa que aigua mineral! Molt sortosament no ens queda més que un dinar a bord, sort d'això, perquè sinó em penso que una revolta no trigaria a fer justicia al desprevingut majordom.

Cap a la una del migdia, el darrer dia, volem damunt l'illot de Sant Pau i podem —circumstància rarissima— fotografiar-lo des de cinc-cents metres d'alçària."

M. FOYE

CICLISME

V CAMPIONAT SOCIAL DE LA PENYA CICLISTA BONAVISTA

Aquest campionat, que data de l'any 1928, ha estat cada vegada més disputat.

En el campionat han figurat:

1928: Pere Sant, a Manresa, Súria, Balsareny, Manresa, 50 quilòmetres.

1929: Pere Sant, en el circuit de Sampedor, quatre voltes, 70 quilòmetres.

1930: Joan Selarich, a Manresa, Olesa, Terrassa, collada d'Estenalles, Talamanca, Navarcles, Manresa, vuitanta-quatre quilòmetres.

1931: Josep Orpella, a Manresa, Avinyó, L'Estany, Moyà, Caldera, Manresa, vuitanta quilòmetres amb sortides separades.

Fins a la data han guanyat els campionats els sabadellencs. ¿Tornaran a guanyar-lo una altra vegada? Incògnita que han de desxifrar Borràs, Jubert, Mesas, Colom i altres, que tan bones perfomances han fet en el darrer I Trofeu Masferrer.

EL V CIRCUIT DEL PENEDÈS BREU HISTORIAL

Pere Sant vencé en el I Circuit del Penedès l'any 1924. L'èxit animà a la Unió Esportiva de Sans, que, en el mes de febrer de 1925, repetí la prova, arrengleraat quaranta-un corredors, seleccionà de les categories segona i tercera.

Vicente Bachero es destacà netament a les costes de Garraf després d'una lluita tenaç amb Vicents Gelabert.

La classificació fou la següent:

1. Vicents Bachero, 138 quilòmetres, 4 h., 45 m.

El 23 de maig de 1926 se celebrà el III Circuit sobre un trajecte de 145 quilòmetres.

La prova es decidí a l'escalafia dels Casots, dura cursa que s'aixecà a Sant Sadurní d'Anoia. Canyardo aconseguí escapar-se sostenint una lluita aferrissada amb Manuel Martínez Ratera. Magdalena i Vich, que, pel descens de l'Ordal i plans de Molins de Rei, el perseguiren tenaçment, però sense aconseguir subjectar-lo.

1. Marian Canyardo, 145 quilòmetres, en cinc hores i 4 minuts.

* * *

Els nous inscrits per al V Circuit del Penedès són:

3. Manuel Jarque, de Barcelona, principiant, France Espagne Volber, U. E. Sans.

4. Jaume Llorenç, de Barcelona, principiant, A. C. Montjuic.

5. Juli Borràs, de Cornellà, primera categoria, A. C. Montjuic.

6. Jaume Pagès, de Granollers, segona categoria, Hernández-Welber.

La cursa, com venim dient, ha de disputar-se el dia 5 del mes entrant.

LA XX FESTA DEL PEDAL

Totes les entitats ciclistes de Barcelona coincidiran demà a Martorell, amb motiu d'aquesta tradicional solemnitat del ciclisme ensems que donaran una prova de sentiments caritatius, aportant un important donatiu als menesterosos de l'esmentada vila. A Martorell hi ha molt d'entusiasme per tal de rebre tots els ciclistes que hi acudiran.

Sabem que de Vic, Terrassa, Manresa, Sabadell, Badalona, Granollers, Monistrol, Esparraguera, Capellades, Gelida, Vilafranca, Molins de Rei, Prat, etc., etc. acudiran a la vila d'Anoia fortes representacions ciclistes.

Respecte a l'adjudicació de les dos bicicletes adquirides cal afegir que, en celebrar-se el concurs de caritat, s'indicarà l'ordre d'adjudicació. Són escassos els bitllets de caritat que li queden al Comité organitzador.

FUTBOL

INAUGURACIO DEL NOU TERRENY C. D. EUROPA

Acabades les obres que s'han efectuat a l'objecte de deixar en les degudes condicions el nou terreny de joc del C. D. Europa, demà, diumenge, tindrà lloc la inauguració, a l'acte de la qual han estat invitats els regidors del districte.

Plau-nos remarcar la gesta veramente esportiva del F. C. Barcelona, i especialment del seu President, senyor Coma, posant a la nostra disposició un equip del Club a l'objecte que, junt amb el primer equip del C. D. Europa, integrat en la seva majoria per joves jugadors pletòrics d'entusiasme, disputin el partit inaugural.

En el dit partit es disputaran la "Copa Fullola", donatiu d'un entusiasta esportiu, que vol amagar el seu nom, en un gest d'excessiva modestia.

Es d'esperar que els bons aficionats que en temps no llunyans alentaven el Club gracienc, no mancaran a aquest esdeveniment, que marcarà la primera fita per l'enlairament del Club que tanta glòria va donar al futbol català.

HOMENATGE AL JUGADOR BERTRAN, A SABADELL

Demà el Centre d'Esports de Sabadell celebrarà el seu homenatge al jugador Bertran, amb un partit entre el primer equip del Sabadell i una forta selecció catalana.

El futbol amateur

EL F. C. TEATRE CATALA ROMEA

Per a demà, a les onze del matí, el F. C. Teatre Català Romea ha organitzat un encontre que tindrà lloc a l'ex-camp de l'Europa, del Guinardó, entre el seu equip i el de la Ferroviària Pujol.

El futbol a les comarques

A FIGUERES

Diumenge vinent, a les tres de la tarda tindrà lloc al camp de la Unió Esportiva de Figueres un partit de seleccions comarcals, per tal de designar l'equip representatiu de Girona, que haurà de jugar contra una selecció barcelonina en una data pròxima, però encara no assenyalada, a profit de la Mutual Esportiva de Catalunya.

Els equips designats són:

Equip A. — Plany (Farnés); Sidon, Ben (Cassà); Medina, Bosch, Madern (Figueres); Jordà (Figueres), Carbó (Mongrí), Girona, Fernàndez, Pagès (Cassà).

Equip B. — Torrent (Cassà); Hugues (Mongrí), Llenes (La Bisbal); Vilalta (Montgrí), X. (Armentera), Dabau (Palamós); Traiter (Olot), Masvidal (Farnés), Campuzano (Palamós), Sàez (Olot), Ribas (Palamós).

Suplents: Vernet, Gunbernat i Feliu (Figueres).

Es d'esperar que l'afició esportiva de Girona correspondrà als esforços dels organitzadors, el CoRegi d'Arbitres Amateurs de Girona, acudin en gran nombre a presenciar aquest partit, ajudant amb el seu òbol a bastir la gran obra que representa la Mutual Esportiva de Catalunya.

NATACIO

AL C. N. BARCELONA

LA JORNADA FINAL DEL CONCURS FEMENI "COPES MARTINI & ROSSI"

Demà, diumenge, a la piscina del C. C. Barcelona, es disputarà la jornada final del Concurs femení "Copes Martini & Rossi", la qual ha vingut merescent l'atenció màxima dels aficionats a la natació, al justificat interès dels quals han sabut correspondre les decidides i excellents medadores amb què compta avui dia la secció femenina de l'esmentat club.

La llarga de demà que ultra fornos coneixer els noms de les medadores que pels emocionants exercicis passaran als llocs d'honor del Concurs, enjudicant-se per aquesta preeminència les formoses copes Martini & Rossi ha de constatar una vegada més la valor esportiva de la nostra natació femenina.

Aquesta matinal, per la seva alta significació esportiva, apiegarà sens dubte a la piscina del moll Nou el gran nombre d'aficionats que amb simpatia vénen seguint tota manifestació natatòria on participen totes les entusiàstiques medadores del Club de Natació Barcelona.

III FESTIVAL INFANTIL INTERCLUB I ESCOLAR A LA PISCINA DE MONTJUIC

Cursat el corresponent permís sollicitant que puguin participar els escolars al III Festival Infantil, que organitza el Club de Natació Athletic, a la piscina de Montjuic, el dia 12 de juny, la Federació Catalana de Natació Amateur, amb el bon desig que es propagui arreu la natació, on ha escatimat les facilitats autoritzant-lo per tal de poder donar el millor lluïment a aquesta festa per infantils.

PILOTA BASCA

CAMPIONAT SOCIAL DEL C. N. BARCELONA DE PILOTA A MA

Per l'intendent del frontó d'aquest club han estat senyalats per a disputar demà, diumenge, corresponents a aquest Campionat Social, els següents partits:

A les nou del matí: Vidal-Fernànrez contra Facund Demetri.

A dos quarts de deu: Bori-Artal contra Alcàntara-Ornat.

A les deu: Alvarez-Casasses contra Albert-Vilardell.

A dos quarts d'onze: Bundó-Paredes contra Sergi-Mayo.

A les onze: Pons-Albereda contra Arola-Fàbregues.

A dos quarts de dotze: Draper-Fernández contra Bundó-Cros.

A les dotze: Germans Nadal contra Rovira-Ferrerons.

A dos quarts d'una: Peris-Yebra contra Saës-Rossich.

A la una: Vidal-Sans contra Grau-Anglada.

ATLETISME

EL SEGON FESTIVAL DE L'A. E. TAGAMANENT COPA DOCTOR ANDREU

Arriben a terme els treballs d'organització d'aquest festival, que porta a efecte l'A. E. Tagamanent, que se celebrarà demà, diumenge, a l'Estadi de Montjuic, amb motiu de les festes del XII aniversari d'aquesta entitat.

L'èxit del festival està assegurat amb la participació, ja que essent el nombre de participants limitat en cada prova, passen de 200 els atletes inscrits dels clubs més destarats de la provincia, que junt amb el R. A. C. Esportiu de Reus es presenten a la lluita per a poder conquerir la copa doctor Andreu, oferta al club que es classifiqui amb el màximum de punts.

L'ordre de proves serà el següent:

100 metres llisos, eliminatòries.
3.000 metres marxa.
Llançament del disc.
100 metres llisos, final.
400 metres llisos, eliminatòries.
3.000 metres steeple-chase.
1.500 metres llisos.
400 metres llisos, final.
Salts de llargària.
5.000 metres llisos.
Relleus olímpics 800 x 400 x 200 x 100.

El festival començarà a dos quarts de deu en punt del matí, havent d'estar presents els atletes a dos quarts de nou, per recollir els dorsals. Es recomana als atletes que no siguin cridats que s'abstinguin de circular per la pista.

L'entitat organitzadora, d'acord amb el Comitè Provincial de Barcelona, ha nomenat els següents càrrecs tècnics:

Jutge àrbitre, Ignasi Manyes.
Adjunt, Daniel Estivill.
Cronometradors, Carles Valdés, Joan Carbonell, Isidre Mestre.
Jutges d'arribada: Josep Pérez, Bernat Olaya, Miquel Pérez.
Secretari general, Antoni Freixa.
Jutge de marxa, Lluís Meléndez.
Speaker, Fausti Sánchez.
Starter, Lluís Meléndez.
L'entrada a l'Estadi serà lliure.

El que costa mantenir una organització burocràtica esportiva

Una nota oficiosa facilitada pel "Comité Olimpico Español" en la qual contesta la demanda de comptes que li ha fet la Confederació d'Atletisme, sabem el que costa mantenir un d'aquests organismes burocràtics esportius que no respon a res de pràctic i que convindria tallar d'una vegada:

Cobrat de l'Estat per a les Olimpiades de Paris i Amsterdam, pessetes 652.557'34

Despes per idem, ptes. 612.358'12.

(Cal tenir en compte que les despeses de "preparació" foren per a cada olimpiada d'unes 130 mil pessetes.).

Cobrat de l'Estat en 1929 i 1930, pessetes 98.700'—.

Balanç que presenta el C. O. E., en 30 abril d'enguany, pessetes 118.172'07.

I ara ve l'edificant que són les despeses:

Despesa mensual de Secretaria en 25 mesos, pessetes 33.183'50, (o sigui a raó de pessetes 1.327 cada mes).

Lloguer de pis per a les oficines, pessetes 5.400'— (o sigui a pessetes 225 per mes).

Telèfon i despeses de Secretaria, pessetes 11.286'80.

Despeses en viatges, pessetes 13.69.05.

I tot això qui ho paga...?

Doncs, ho paga el contribuent.

I ens sembla que és arribada l'hora que el contribuent obri l'ull i interessi del Govern de la República la supressió de subvencions que en definitiva no serveixen més que per a presenciar l'enguiy dels qui — no ho neguem pas — mostren excellents disposicions per a viure de panxa al sol.

ESCACS

Campionat de Catalunya per equips de primera categoria — 1932

EL CLUB D'ESCACS BARCELONA CAMPIÓ

Ha mort el Dr. Montaner

HA MORT EL DR. MUNTANER

Estem sota la penosa impressió de la mort d'un bon amic, admirat i volgut a la vegada per tots els que tinguérem la sort de conèixer-lo. Ens arriba la trista nova quan, encara que sabedors de la seva malaltia, estàvem creguts qu estava molt millorat. La realitat, doncs, ens ha vingut a treure del nostre error amb el que té de brutal en aquests casos.

Fa vuit o deu dies que es deixà veure al Club Barcelona, i ara quan hi arribà la noticia ningú es volia creure que fos certa la seva modt. Toats els qu l'hm congut plorm a la vegada l'amic i l'escaquista. De tracte agradable, d'una pulcritud i delicadesa exemplar, d'una agudesa gens vulgar, no és d'estranyar que tinguéssiu com a un honor la seva amistat. El seu esperit no pot estar lluny de tots els que tinguessin com ell un culte per a la modèstia, l'amistat i l'honorabilitat. Escaquista entusiasta i estudiós era molt conegut dels aficionats per la participació en diversos torneigs, per la seva collaboració a les revistes d'escacs i per ésser un escaquista que començà llur actuació a la penya de la famosa Sala Imperi, nucli promotor de l'actual generació escaquista. Descansi en pau el bon amic, que serem molts els que no l'oblidarem, puix que tindrem la seva conducta com a exemple i guardarem del seu nom un bell record.

* * *

Un bon xic tranquillitzats després d'aquesta expansió a la memòria del Dr. Montaner, hem de donar la noticia que el Club d'Escacs Barcelona és el nou campió de Catalunya per equips de primera categoria. Després de l'empat registrat en el primer lloc amb el Club Ruy López Tivoli, s'acordà efectuar el desempat a dos matchs, i per tal d'evitar un possible empat s'arribà a l'avinentesa que es faria per punts-average, o sigui que decidiria el títol la suma total dels punts guanyats entre els dos matchs. No ha estat necessari, per quan el primer match va ésser guanyat pel Club Barcelona per 7 a 3 i el segon per 6 1-2 a 3 1-2, amb un total a favor del Club Barcelona de 13 1-2 per 6 1-2 el Ruy López Tivoli. Les partides es descomponen de la següent manera: 10 guanyades, set taules i tres perdudes.

El segon match, del qual ja teuen una breu referència els nostres lectors per la darrera hora publicada el dijous, constitui un franc èxit pels nous campions, per quant al final de la sessió del dimarts ja s'havien acabat vuit partides amb el resultat de 5 1-2 a 2 1-2, i restaven dues partides que s'acordà donar per taules.

Els resultats del match van ésser els següents:

Vilardebó, 1 - Cases, 0.
Valvé 1-2 - Roca, 1-2.
Ribera, 1 - Solà, 0.
Calvo, 1 - Mayol, 0.
Castellà, 1 - Montanyà, 0.
Casanoves, 0. - Garcia, 1.
Lloreng, 1 - Martin, 0.
Sunyer, 0 - Calduch, 1.
Vilarnau, 1-2 - Torner 1-2.
De Rafael, 1-2 - Simón, 1-2.

No cal dir que el club degà s'ha adjudicat un campionat amb una claredat suficient perquè el més petit dubte pugui entelar la seva magnífica victòria, tant més important quan ha estat el Club Ruy López Tivoli, la potencialitat i disciplina del qual no és cap secret per a ningú, el que ha devalidat el títol de campió.

Aquest campionat ha estat un torneig de resistència en què tots els equipiers sense distinció han posat de llur banda tot l'esforç que ha requerit una prova tan llarga i han deixat de costat tot interès personal per defensar el bon nom del club. I per sobre de tot cal remarcar que ha estat una prova totalment desinteressada el que palesa el gran d'esportivitat de tots els que hi han pres part.

Tot això que estem dient és aplicable a tots els clubs, ja que cadascun dintre la seva potencialitat ha fet tot el que ha pogut per classificar-se el millor possible, lluitant sempre amb la correcció més acurada.

Pot estar satisfet el Club Barcelona de la consecució del títol de campió i dels equipiers que han assolit la victòria, però no volem deixar passar l'ocasió sense almenys assenyalar que bon tros de la glòria obtinguda és degut a l'esforç de la Junta directiva, que ha estat a tothora a l'alçària de les circumstàncies, i particularment el senyor Cabrer, ànima de l'equip.

* * *

El Club Barcelona ens envia la següent nota, que reproduim gustosament:

"La Junta directiva, interpretant el sentit d'un gran nombre d'escaquistes catalans, ha organitzat per al dia 2 de juny una representació teatral en merescut himenatge dels seus equipiers, que tan desinteressadament han lluitat per la conquesta del campionat de Catalunya per equips de primera categoria. Per a aquest acte, que tindrà lloc al teatre Barcelona a la nit, són moltes les comandes de seients que es reben; per tant, el Club Barcelona prega a tots els que ho desitgin que se serveixin fer la reserva de seients, mentrestant es trameten les invitacions que rebran totes les entitats escaquistes de Barcelona, adreçant-se a la secretaria del Club d'Escacs Barcelona.

A. VILARNAU

C. A. D. C. I.

Prosseguiesen amb gran activitat els treballs que la Secció d'Escacs té empresos per a l'organització del pròxim Torneigs de Classificacions, augmentant cada dia més el proporcions insospitades el nombre de jugadors que volen prendre-hi part.

L'acte inaugural d'aquest Torneig serà el primer de juny, a les deu del vespre.

Festival a benefici de l'Asil de l'Hospital de Déu

Amb motiu de la inauguració oficial del Camp d'Esports de la Penya d'Esquerra Republicana, amb assistència del seu president honorari, senyor Francesc Macià i autoritats invitades a l'acte, se celebrarà demà, a les deu en punt del matí:

Primer. — Partit de futbol entre els primers equips de la Penya Fènix reforçada, contra la Penya d'Esquerra Republicana. Es disputaran una valuosa i artística copa donatiu del president honorari senyor Francesc Macià.

Segon. — En el descans una secció d'Atletisme de la Telefònica i de l'Escola Industrial faran una cursa per batre diversos records.

Tercer. — El Club Femení i d'Esports hi prendrà part amb la seva secció d'Atletisme.

Quart. — Fi del partit de futbol i fi de festa.

Queden invitades a aquest acte tots els clubs i penyes esportives al Camp d'Esports del carrer de Calàbria, 280 (xamfrà a Lourdes).

TENNIS

XV CONCURS SOCIAL DEL TURO

Ahir varen jugar-se els següents partits corresponents a aquest Concurs:

Clarassó vencé Bas per 2-6, 6-1, 6-2.

Clarassó-Joan Mir a Valls-Collado per 6-1, 6-3.

Seyoretes Jover-Puig a senyoretes Riba-Miquel per 6-0, 6-2.

Ordre de joc per a avui:

A les 8: J. Carles contra Rubio.

A les 2'30: Arnús-Miquel contra Topacio-Rubio.

A les 4: Vencedor Tobler-Sangrà contra vencedor Carles-Rubio. Final Campionat Classe B.

A les 5: R. Puigmartí contra Garriga. Final Campionat.

Senyora Duran contra Mir, Freixa contra Tobler.

A les 5'30: Coll contra Rubio.

L. T. CLUB SANT GERVASI

Seguint els partits corresponents al XV Concurs Social, s'ha fixat el següent ordre de joc per a avui i demà:

Dissabte

A les 4: Lanzaco c. Ruiz (H.), Bel c. Surinyac (H.).

A les 5: Such c. Grau (C.).

Diumenge

A les 9: Vencedor de Bel-Surinyac c. Castanyer.

A les 10: Bosch-Comes c. Casals-Grau, Monteys-Bel c. Riudor-Lanzaco.

A les 11: Bel c. Lanzaco (C.)

A les 12: Rifé c. Lacambra (final)

A les 4: Manyer-Gili c. Cases-Lanzaco. Surinyac-Castanyer c. Badosa-Serra.

NO OBLIDEU

Els que aneu a Paris

que trobareu

LA PUBLICITAT

a tots els quioscos dels Grans Boulevards, de la Place de la Republique i la Madeleine

A la Place de la Bastilla.
A la Place de Saint Michel (costat Metropolità)

Al Boulevard Saint Michel.
Al Boulevard Sebastopol.
I a tots els grans quioscos de Paris

Preguem als nostres comunicants que ens trametin redactades en català les notes que desitgin veure publicades en el nostre periodic

MOVIMENT BURSATIL

MERCAT LLIURE

Les sessions d'avui de negoci a termini han presentat un caire força encoratjador, i s'ha realitzat un bon nombre de contractacions.

Els canvis han mostrat molta fermesa i llevat d'alguns moments que semblava que es tornava a la baixa, la millora ha assolit la major part dels valors.

Com es veu en el detall que donem a continuació les tanques corresponents a aquesta sessió queden gairebé totes per sobre de l'anterior.

Tanca fixada pel Mercat Lliure de Valors en la sessió de Borsa d'avui:

Valors	Dia 27	Tanca anterior	Alça o baixa
Nords	53'70	53'—	+ 0'70
Alacants	35'—	33'70	+ 1'30
Andalusos	16'35	17'75	— 1'40
Transversal	29'—	27'75	+ 1'25
M. Rif	54'50	54'—	+ 0'50
Hulleres	59'—	63'—	— 4'—
Explosius	133'—	130'75	+ 2'25
Colonial	50'35	50'—	+ 0'35
Aigües	151'50	151'—	+ 0'50
Tramvies	44'—	39'50	+ 4'50
Montserrat	26'50	26'25	+ 0'25
Petroli	5'70	5'65	+ 0'05
Bons or	188'50	188'—	+ 0'50
Ford	165'—	167'—	— 2'—

La tanca anterior dels Andalusos és del dia 17 d'aquest mes.

BORSA AL COMPTAT

Força animació s'ha vist avui en els rotlles d'obligacions, però no tots els sectors han mostrat activitat efectiva. Com més avall diem, en el seu lloc corresponent han fet força negoci les Alacants, i més se n'hauria fet si els tenedors de paper haguessin volgut vendre, però no ho fan, creient poder cedir a canvis més alts. Els altres sectors més aviat s'ha notat sobrant de paper, com ve succeint aquests darrers temps.

Els deutes de l'Estat continuen fent un negoci regular i mantenint canvis. Els Bons or avui varien sense importància, la sèrie A queda a 188'50 (—0'50), i la sèrie B, 188'75 (+0'25).

Els Ajuntaments, poc actius, i queden lleugerament fluixos, varien més els 1913, 57 (—1), els 1918, 57 (—1), 1920, 57 (—2) i 1925, ampliació, 69'25 (+1).

Les cèdules Banc Hipotecari i Crèdit Local, poc operades, i quelcom irregulars en cotitzacions. De les primeres les 6 per 100 queden a 77 (—1'25) i les Interprovincial 6 per 100, 85 (+1).

Les obligacions carrileres fan, en general, bastant negoci. Les Nords la major part sostenen canvis, millorant més les Almanses adherides, 59'25 (+2'25) i Alsàsues, 67 (+2). Les Alacants han fet una reacció poc vegades vista, degut a què s'han hagut de comprar obligacions a borsa, per no haver-se cobert la quantitat fixada en els plecs apareguts a la subhasta. Aquesta circumstància ha fet remuntar tot seguit les sèries més sollicitades, i alguna ha arribat a millorar d'onze enters. A continuació donem les que més han pujat, i que són gairebé totes les contractades. Les segona hipoteca queden a 71 (+1), Arizes, 72 (+2), sèrie B, 58'50 (+1'50); sèrie D, 60'50 (+2'25), sèrie E, 74 (+10), sèrie F, 80 (+11), sèrie G, 79 (+3), sèrie I, 79 (+2), sèrie J, 66'50 (+3'50), les 1864, 50 (+1), i Ciudad Real, 72'50 (+4'50).

Les Andalusos, emissió 1928 queden a 20 (—1) i 1920, 26 (—1'50). Carrils de Catalunya 6 per 100, 46 (+1), Metropolità, 1922, 62 (+1), Transversal, 29'75 (+2'75), les Tramvies, emissió octubre 1925, 76 (+1), les Transatlàntiques 1926 especials fan 75 (—1'50).

Les obligacions industrials encalmades en negici repetint cotització, la major part varien quelcom només les Aigües sèrie B, 61'50 (+1), i Asland, 1916, 93 (+2).

Les accions, poc operades, varien més les Transversal, 28 (+3), Tramvies ordinàries, 41'50 (+2'50) i preferents 7 per 100, 57'50 (+2'50).

Les Aigües ordinàries, 151'50 (—1'50).

La pesseta es manté al matetx canvi.
La lliura es fixa avui a 44'75.
I el dòlar, 12'16.

MERCAT LLIURE DE VALORS

Borsí matí:

Nord: 53'20, 53'30, 53'25; Colonial: 50'50; Explosius: 131'25, 132'50, 132; Hulleres: 62'50, 61'00; Plates: 18'50; Montserrat: 26'15; Bons Or: 189'00, 188'25; Ford: 167, 166; Transversal: 28'50, 19500; Tramvies: 40'00.

Borsa tarda:

Nord: 53'45, 53'35, 54'00, 53'70; Alacant: 35'40, 35'50, 35'00; Andalús: 16'35; Aigües: 151'50; Colonial: 50'35; Transversal: 28'75, 28'50, 29'50, 29'00; Bons Or: 187'50, 188'50; Ford: 165; Tramvies: 40'50, 44'00; Hulleres: 60'00, 59'00; Explosius: 132'50, 133'00; Montserrat: 26'25, 26'50; Rif: 54'50; Petrolets: 5'70.

DIVISES ESTRANGERES

Lliures: 44'75; Francs suïssos: 237'80; Dòlars: 12'16; Marcs: 2'87; Belgues: 170'40; Francs francesos: 48'00; Lires: 62'50.

BORSA OFICIAL

Nord: 53'50, 54'00; Andalús: 16'25, 16'35; Transversal: 29'00; Gas E: 92'00; Chade: 390; Chade D: 78'00 paritat; Chade E: 70'80 paritat; Filipines: 245'00 paritat; Explosius: 133'25, 133'00; Sucres O: 37'50; Petrolets: 5'70; Ford: 165.

INVERSIONS EN VALORS DE RENDA FIXA I VARIABLE
Servei d'informació gratuit sobre tota mena de valors
L. GOMIS CORREDOR DE CANVI I BORSA FONTANELLA 15

OBLIGACIONS
Deutes de l'Estat

Interior 4 % A	64'00
» » B	64'00
» » C	63'50
» » D	63'50
» » E	63'65*
» » F	63'65*
» » G H	62'00*
Exterior 4 % A	76'50
» » B	76'25
» » C	75'50
» » D	74'85
» » E	74'35*
» » F	74'60
» » G H	77'00*
Amortitz. 5 % 1920 A	85'25
» » » B	85'25*
» » » C	85'25*
» » » D	85'15
» » » E	85'50*
» » » F	85'50*
Amortitz. 5 % 1917 A	81'25*
» » » B	81'25*
» » » C	81'00*
» » » D	81'25*
» » » E	81'25*
» » » F	82'00*
Amortitz. 5 % 1927 A	76'75
» » » B	76'75
» » » C	76'35
» » » D	76'50*
» » » E	76'65*
» » » F	76'50*
(amb impostos)	
Amortitz. 5 % 1927 A	92'00
» » » B	91'50
» » » C	91'50
» » » D	91'00*
» » » E	91'00*
» » » F	90'85*
Amortitz. 5 % 1929 A	91'50
» » » B	90'65
» » » C	90'50
(sense impostos)	
Amortitz. 3 % 1928 A	66'25
» » » B	66'00
» » » C	66'25
Amortitz. 4 % 1928 A	76'75*
Bons a Tresoreria A	188'50
Deute Ferroviari 5 %	86'50
» » 4 1/2 %	78'50*

Diversos

Port Barcelona 1905	97'00*
Melilla	102'50*
Sevilla	97'00*

CENTRE COTONER DE BARCELONA

LIVERPOOL	Disp.	G.	M.	M.	J.	O.	D.
Tanca anterior					4.21		
Obertura		4.27	4.33	Nom.	4.19	4.20	4.23
Segon telegrama		4.23	4.30	4.29	4.13	4.18	Nom.
Tanca	4.45	4.23	4.29	4.21	4.15	4.17	4.20
Alça	1	4	3	6	5	4	4
Baixa							

NOVA YORK	Disp.	G.	M.	M.	J.	O.	D.
Tanca anterior							
Obertura		6.06	6.23		5.62	5.58	6.00
Segon telegrama		6.07	6.24		5.60	5.56	5.98
Tanca	5.60	5.99	6.14		5.52	5.78	5.91
Alça							
Baixa	5	8	9		8	8	8

NOVA ORLEANS	Disp.	G.	M.	M.	J.	O.	D.
Tanca anterior							
Obertura		Nom.			5.66	5.86	Nom.
Segon telegrama							
Tanca	5.59	5.95	6.08		5.54	5.73	5.87
Alça							
Baixa	9	8	10		9	10	11

EGIPTE (Liverpool)	Upper Gener	Sakellar Gener	Upper Gener	Sakellar Gener
Tanca anterior				
Obertura				
Segon telegrama				
Tanca	5.15	5.19	5.73	5.81
Alça	5	5	2	2
Baixa				

Alexandria, Tanques del dia — DISPONIBLE EN PLAÇA

	A.	M.	O.	G.
Ashmouni	8.69	9.15	9.39	
	D.	M.	A.	
	10.64	11.59	11.94	

Good Middling (Standard Universal) Texas Orleans Aço Port

(Base tanca anterior)
Import del Comitè: 5'20 ptes.

Arribades als E.U. en una setmana: 97.000 any anterior — 3.000 b/s contra
Arribades als E.U. des de 1r agost: 9.729.000 — 8.745.000

Càdiz	97'00*
Marroc 5 %	83'50*
Banc Hipotecari 5 %	86'25
» » 6 %	101'75*
Caixa d'Emissions	75'00*
» Crèdit Local 6 %	77'00
» » » 5 1/2 %	70'75
» » » interprov.	72'50
» » » 6 %	85'00
Cèdules Argentines	2'75*
Bons Exposició Internac.	80'25*

Ajuntaments i Diputacions

Badalona	75'00*
Ajunt. Barcelona 1903	57'00*
» » 1906 B.	59'00*
» » 1906 C.	59'50*
» » 1907 D.	58'50*
» » 1912 B.	58'00*
» » 1912 E.	51'00*
» » 1910 D.	48'00*
» » 1912 F.	50'00*
» » 1913 B.	57'00
Ampliació B	57'00
» 1921 B	71'00*
» 1925 Balmes	69'50
» 1928 Port Franc.	69'35
» 1922 6 % Exposi.	89'25*
» 1928 5 % Exposi.	60'50
Eixampla 1907	83'75*
» 1927	69'25
» 1913	67'00*
Bons Reforma	62'50*
Ajunt. València 6 %	68'50*
» Sevilla Exposició.	68'00*
» Màlaga	63'00*
Diputacions velles	69'50*
Mancomunitat 1920	59'00*
C. Crèdit Comunal	56'00*
Diputació Barcelona 6 %.	80'00*

Ferrocarrils i Tramvies

Nord 1.ª hipoteca 3 %	51'25
» 2.ª » »	50'50
» 3.ª » »	49'75*
» 4.ª sèrie	50'00*
» 5.ª hipoteca 3 %	50'25*
Pamplona	51'50*
Prioritat	54'00*
Lleida a Reus	55'75*
Astúries 1.ª	47'75*
» 2.ª	47'25*
» 3.ª »	46'75*
Segòvia 3 %	48'00*
Almansa 4 %	60'00
» Adherits	50'25
Sant Joan 3 %	62'50*
Alsàsua 4 1/2 %	67'00
Osca 4 %	62'00*
Nord 6 %	85'35
Valencianes 5 1/2 %	82'00*
Alacant 1.ª 3 %	44'25
» 2.ª 3 %	71'00
» 3.ª 3 %	64'00*
M. S. A. A 5 %	72'00
» B 1/2 %	58'50
» C 4 %	54'00
» D 4 %	60'50
» E 4 1/2 %	74'00
» F 5 %	80'00
» G 6 %	76'00*
» H 5 /2 %	67'50
» I 6 %	79'00
» J 5 %	66'50
Francès 2 1/2 %	50'00
» 2 1/4 %	36'00*
Directes 2 1/4 %	47'00*
Badajoz 5 %	72'50
Orense primitiva	31'75*
» prioritat 3 %	41'00*
Andalús 1.ª fix 3 %	19'00*
» 1.ª variable	10'00*
» 2.ª fix 3 %	18'25*
» 2.ª variable	10'00*
» 1907	20'00*
» Bobadilla 4 1/2	20'00
» 6 %	26'00
Groc fix	17'00*
» variable	6'00*
Gris fix	14'00*
» variable	8'00*
Secundària 4 %	23'00*
Manresa - Berga 5 %	89'00*
Sarrià a Barcelona 6 %	80'00*
F. C. Catalunya 5 %	38'00*
» » 6 %	46'00
» Catalans vells	
» » nous	
Tànger a Fez 6 %	93'75
Cremallera 6 %	15'00*
Gran Metro 6 % 1922	62'00
Transversal 6 %	29'75
C.ª de Tramvies 4 %	67'00*
» » 5 %	65'00*
Tramvies B. E. G. 4 %	70'00*
» » 5 %	08'00*
» St. Andreu 4 %	78'00*
» Barcelona 6 %.	76'00
» Sevilla 6 %.	91'00*
» Granada 6 %.	79'50*

Aigües, Gas i Electricitat

Aigües Huelva	45'00*
» València	94'50*
» Barcelona 5 %.	87'00*
» » 6 %.	98'00*
Barcelonesa E 4 %	94'00*
» » 5 %	83'00*
» » 6 %	98'00*
Catalana Gas E. 4 1/2	77'50*
» » » 6 %	99'15
» Bons 6 %	92'00*
Chade 6 %	102'50*
» Bons 6 %	115'00*
Energ. Elèct. Cat. 5 %	88'00*
» » 6 %	93'00*
» Bons 6 %	96'00*
Forces Motrius 6 %	76'00*
» Bons 7 %	88'25*
Coop. Fluit Elèct. 6 %	46'50*
Gas Lebon 6 %	94'50*
Unió Elèct. Cat. 6 %	90'00
Elèct. Cinca 6 %	91'75*
Sevillana Elèct. 6 %	91'00*
Gral. Recs 6 %	75'00*
Recs Llevant 6 %	101'50*
» » Bons	92'00*

Indústries diverses

Forn Andalusia 5 %	100'00*
Asland 5 %	81'00*
» 6 %	93'00
» 7 %	94'50*
» hip. 6 %	92'00*
Colònia Güell 6 %	92'00*
Cons. i Pavim. 6 %	72'00*
Cros 6 %	100'00
Elèct. M. Ebre 6 %	95'00*
E. Ind. Aragó 6 %	72'00*
Carbus Metal 6 %	64'50*
Mines Rif 6 %	99'25*
Colorants Exp. 6 %	100'75*
Foment Obres 4 1/2 %	86'00*
» » 5 %	72'00*
» » 6 %	88'00*
Sucrera Espanyola 6 %	100'25*
Hullera Espanyola 6 %	77'00*
Maquinista T. M. 6 %	72'00*
Potassa Súria 7 %	93'50*
National Pirelli 6 %	97'00*
Teneria Moderna 7 %	70'00*
Unió Cotonera 6 %	51'00*
» Salinera 6 %	98'00*
» Vidriera 6 %	79'00*

Navilers i Companyies navals

E. Cons. Naval 6 %	94'50*
Transatlàntica 6 %	25'00*
» 6 %	29'00*
» 5 1/2 %	70'00
Especial 6 %	75'00
Transatl. Esp.ª 5 %	65'00*
Naval Llevant 6 %	70'00*

ACCIONS

Banc d'Espanya	505'00*
Banc de Catalunya	5'50*
Canal Ebre	45'00*
Petrolis	103'00*
Petroletes	5'60
Catalana Gas D	80'00*
» E	90'50*
» F pref. 6 %	89'25
C.ª Transatlàntica O	00'00*
» Transmediterrània	129'00*
Espanya Industrial	122'00*
Hispano-Suïssa	141'00*
Ford	171'00
Hulleres	63'00
Indústries Agrícoles	170'00*
» pref. 2 %	104'00*
Telefònica ordinària	101'50
Funicular Montjuic ord.	19'00*
Grans Pendents M.-Núria	16'00*
Tramvies Barcelona ord.	41'50
» » 7 %	47'50
» » 6 %	70'00*
Cros	165'00

Borses estrangeres

	Paris	anteri.
Londres		
Nova York	36837	9356
Holanda	90825	25323
França	9325	1028
Bèlgica	9630	
Itàlia	7180	35430
Alemanya	1335	18010
Suïssa	188150	
Espanya	4478	496
Dinamarca	1828	20830
Suècia	1946	
Noruega	200730	483
Lisboa	9875	
Praga	13078	
Àustria	3248	7810
Argentina	3806	
Río Janeiro	487	
Montevideo	2950	
Kio	3603	

ECONOMIA

Les repatriacions de capitals

per METRIOS

Sembla que el millorament ocorregut darrerament en el canvi de la pesseta ha estat degut, de manera gairebé exclusiva, a les repatriacions de capitals que s'havien evadit en els primers temps de la República espantats indegudament pel canvi de règim. Aquesta explicació és la més racional perquè, donada la situació dels mercats internacionals, sembla que no hi hagi cap grup financier que s'arrisqui encara a patrocinar moviments d'alça quan el mecanisme general de l'especulació està encara orientat vers la baixa. D'altra banda, tot i que la cotització de la pesseta estigués gairebé sempre durant els darrers dos anys per sota la paritat teòrica, el desgavell del comerç internacional i les contínues restriccions imposades a gairebé tots els països a les importacions de mercaderies, no permetrien d'actuar els mecanismes de reequilibració, que en aquest cas havien de fer-ho principalment per mitjà de les exportacions. Es a dir, que, en ésser la depreciació de la pesseta massa exagerada, hauria hagut de constituir una mena de prima a les exportacions, i un augment de drets per les importacions, les quals coses, en millorar la nostra balança comercial, portessin també un millorament del canvi. Com que això no s'ha produït amb les degudes proporcions, i els altres factors actius de la balança de pagaments no sofrien millora, sinó que havien empitjorat notablement, sobretot les trameses dels emigrants, el remei per assolir un millorament immediat del canvi només podia venir per dos camins: La restricció forçada de les importacions o la repatriació d'interessos o de capitals de la important suma que molts espanyols han ajudat a expatriar, i que ha estat valuada en alguns milers de milions de pessetes, perquè aquest procés d'emigració de capitals no és nou d'ara, sinó que fa molts anys que dura, deturant-se quan la situació econòmica i monetària del país millora, i tornant a actuar quan la pesseta torna a fluixejar o hi ha temences sobre l'esdevenidor politico-social del país. Aquesta vegada hauran tornat cap a casa, escarmentats, molts dels capitals que varen fugir a correcuita, i no van trobar una bona inversió, sobretot, en produir-se la baixa de la lliura esterlina, però no és de creure ni de desitjar que la repatriació de capitals adquireixi grans proporcions, i en dir grans proporcions ens referim a què es repatriïn tres o quatre mil milions de pessetes. I diem que no és de desitjar perquè una repatriació d'aquesta quantia ens posaria en nius d'un compromís. En primer lloc podria ocasionar una puja massa forta del canvi, que no pogués aguantar-se després, però que durés el temps suficient per perjudicar les nostres exportacions, i també perquè una massa tan gran de capitals inactius portaria també una puja artificial a Borsa o en el preu de la propietat urbana, i en tots els casos significaria un abaratiment anormal del preu del diner. Quant a la puja sobtada del canvi es desprèn que les declaracions del president del Consell, en dir que la pesseta no pujava més perquè no l'aguantaven els peus, i del ministre de Finances en afirmar que el Centre Interventor havia pogut liquidar les demandes de lliures i formar una massa de maniobra important, signifiquen que el Govern s'ha adonat dels perjudicis que podia portar una puja massa forta sobretot quan hauria d'anar seguida o d'una forta baixa de preus o d'una altra davallada en el mateix canvi. Però si és possible de manejar bé una entrada de centenars de milions ja no ho fóra d'aturar l'embranzida de miliards.

Es de desitjar, per tant, que no tots els espanyols que exportaren capitals s'hagin convertit tot d'una, els vells i els nous, en optimistes sobre les possibilitats de la nostra economia, i més val que aquesta convicció es vagi apoderant poc a poc dels seus ànims, i es decideixin a anar reintegrant de mica en mica llurs capitals a mesura que la República els necessiti per a les noves iniciatives de caràcter econòmic que s'aniran produint. Ja és hora que Espanya deixi d'ésser com Grècia, Turquia, Portugal i altres països de vida inestable, un lloc on manquin els capitals per a les obres més urgents, i en canvi vagin a engruixir els comptes de la banca estrangera.

Institut Català de Sociologia

Aquest Institut, que va inaugurar el seu curs sobre "Precedents teòrics de la Reforma Agrària" en la sessió de Tarragona, ha invitat a prendre-hi part el doctor A. Heller, catedràtic d'Economia Política de la Universitat de Buenos Aires, el qual es troba a Espanya comissionat pel seu Govern per fer estudis d'economia agrària.

El doctor Heller ha acceptat la invitació, i el vinent dissabte, a les set de la tarda, donarà una conferència al saló d'actes de l'Ateneu Barcelonés, sobre "Los problemas agrarios del mundo desde el asrecto económico especial", exposant les principals iniciatives dels diferents països per a resoldre'ls i, particularment les de la República Argentina.

L'acte serà públic per als membres de la colònia argentina i per a les persones interessades en aquest ordre d'estudis.

ANUNCIS MERCANTILS

COMPANYIA ESPANYOLA D'ELECTRICITAT I GAS LEBON

En el sorteig efectuat avui per al reemborsament de 280 obligacions 6 %, emissió 1927, han estat amortitzats els següents títols:

961	a	970	1061	a	1070
1721	»	1730	1731	»	1740
2031	»	2040	2351	»	2360
4051	»	4060	6171	»	6180
7031	»	7040	7551	»	7560
9061	»	9070	9611	»	9620
10301	»	10310	12681	»	12690
14031	»	14040	15071	»	15080
15481	»	15490	15611	»	15630
16821	»	16830	17001	»	17010
17511	»	17520	18141	»	18150
18531	»	18540	18851	»	18860
21641	»	21650	23271	»	23280
23631	»	23640	23931	»	23940

El reemborsament es verificarà a partir del 30 de juny vinent, pels Bancs següents: Societat Anònima Arnús-Garí, Banca Arnús, Sindicat de Banquers, Banc Urquijo Català, Banca Marsans, de Barcelona; Banc Internacional d'Indústria i Comerç, de Madrid, i per la casa Josep Ferrero Sanmartín, de València, contra lliurament dels títols, portant adherit el cupó número 22 i següents.

Barcelona, 27 de maig de 1932.—El sots-director, **G. Gomand.**

NOTES D'ECONOMIA

INFORMACIONS D'AMERICA

EL COST DE LA PRODUCCIO DE MORESC A L'ARGENTINA. —Per dades facilitades per l'Institut d'Economia Americana, segons un informe de la Direcció General d'Economia Rural i Estadística del ministeri d'Agricultura del dit país, el cost de producció del moresc, en promedi general, durant la passada collta fou de 4.22 pesos els 100 quilos a estació d'embarcament, i de 5.10 a ports, és a dir, un cop agregats els moviments d'estació i el nòlit ferroviari. Comparat aquest resultat amb el cost de l'any agrícola anterior, s'observa una rebaixa aproximada d'un 25 per 100, la qual cosa s'explica tenint en compte que la recolecció d'aquest producte exigeix gran quantitat de personal assalariat, sobre els quals jornals s'ha operat una reducció que arriba d'un 30 a un 50 per 100, i també perquè en el cultiu del moresc els agricultors realitzaren amb llur família tasques que altres anys s'efectuaven amb peons. A més, en la resta dels factors que concorren al cost, la rebaixa ha estat general, assenyalant-se particularment els preus d'arrendaments, sacs, acarreigs i batre. Cal destacar també que el moresc de certes zones ha estat beneficiat en el seu transport amb una rebaixa del nòlit ferroviari, a diferència dels altres grans per als quals aquesta no regí.

LA HISENDA PUBLICA DEL CANADA EN 1931-32.—El ministre d'Hisenda del Canadà, en un informe donat recentment, expressa que les despeses ordinàries en l'any econòmic que acabà el 31 de març darrer pujaren a 378 milions de dòlars, o sigui 19 menys del consignat en el pressupost, mentre les despeses ordinàries foren de 327, amb un dèficit de 51 milions. Les despeses extraordinàries ascendiren a 58 milions, dels quals 55 corresponen al subsidi als parats i als agricultors i 3 a préstecs a corporacions subsidiàries. El deute ha augmentat, per tant, en 109 milions. Per a l'any 1932-33 es calcula que les despeses ordinàries pujaran a 369 milions i els ingressos, amb els impostos existents, a 319, i es proposa la implantació de noves exaccions, les quals produirien 55, la qual cosa suposaria un superàvit de 5 milions.

LA PRIMA A L'EXPORTACIO DEL CAFE COLOMBIA.—Recentment ha estat promulgat un decret de l'Executiu colombià, que reglamenta l'emissió de bons a favor dels exportadors de café. Els referits bons constituiexen una prima a favor de l'exportació del dit gra, la qual es pagarà sobre el deu per cent de tota lletra que es giri sobre café exportat a la par de la lletra. L'emissió de quatre milions de pesos en els bons esmentats fou lliurada per la Tresoreria General de la Nació al Banc de la República en les denominacions de 25, 50 i 100 pesos. Els bons devengaran un interès de 6 per 100 anual, pagador per semestres vençuts, i que serà servit pel Banc de la República, quedant aquest autoritzat per prendre els fons necessaris a aquest servei, dels dividends que corresponen a les accions que la nació té al mateix Banc. L'amortització començarà a fer-se un any després de la data d'emissió i s'efectuarà per mitjà del rebut a la par del dit bon al dos percent de tots els impostos nacionals. Els bons entraran al mercat i podran comprar-se i vendre en mercat obert.

EL DEUTE PUBLIC D'HONDURAS EN 1931. — D'acord amb informes publicats pel ministeri d'Hisenda i Crèdit Públic del dia país, el deute públic a fi de l'any proppassat s'elevaba a 29.202.976 pesos or, corresponent-ne 17.004.310 al deute intern i 12.198.666 a l'extern. El primer comprenia les partides següents: Bons del deute intern, 9.460.300; Bitllets Duaners, 1.944.298; Constàncies de crèdit, 134.686; Canal Bank & Trust, Aguan Valley Co. i d'altres, 5.464.826 pesos or. El segon comprenia les dues partides següents: Deute extern refós segons el conveni del Govern d'Honduras amb els tenedors de bons, aprovat pel Congrés Nacional el 9 de març de 1926, 8.523.876; Valor dels bons no inscrits, 3.674.789 pesos or.

LA REFORMA ARANZELARIA A PANAMA. — El decret de 26 de desembre darrer que establií nous drets d'introducció per a certs articles ha estat reformat per un altre de 23 de març de l'any en curs, que estableix que a partir de l'1 d'abril els articles de mobleria pagaran el 30 per 100 "ad valorem"; el calçat, de 0'20 a 1.50 balboas el parell, segons les classes; els capells de pita, 0'40 per peça; l'oli d'oliva, 0.06 el quilo brut; el vinagre de vi i de fruites, 0.10 el quilo brut; el vinagre químic, 1.00 el quilo brut; les galetes i malindros, 0.10 el quilo brut; la farina de blat, 0.01 el quilo brut; la farina de blat de moro, ordi, tapioca i arròs, 0.02 el quilo brut; els fideus, tallarines i macarrons, 0.05 el quilo brut; les pastilles, confits i caramels fins, 0.10 per quilo brut; els cacaus i xocolates, 0.05 el quilo brut; les fruites preparades en almibar, 0.10 quilo en brut; les aigües gasoses i elixirs, 0.05 el quilo brut; les locions i aigua de colònia ordinària, 1.80 per litre; els perfums que vinguin en flascons d'1/4 d'unça, 0.25 per flascó; els perfums que vinguin en flascó de mitja unça, 0.40 per flascó; els perfums que vinguin en flascons d'una unça, 0.75 balboas per flascó.

EL CONTROL DELS VINS I BEGUDES ALCOHOLIQUES AL PERU.—Per decret recent del Govern peruà s'ha creat a la Direcció d'Agricultura i Ramaderia del ministeri de Foment una secció tècnica de vins i begudes alcohòliques, de la qual dependran el servei de *repressió* de fraus en les begudes alcohòliques, els laboratoris oficials i el control de productes enològics i substàncies químiques que s'empren en aquestes indústries. Tota persona o entitat que es dediqui a algun dels rams dependents d'aquesta secció necessitarà per poder exercir-lo, ultra la llicència municipal corresponent, una autorització especial estesa per la secció. Tot vi o beguda alcohòlica, abans d'ésser posat al consum haurà d'ésser sotmesa a l'aprovació de la secció, la qual solament permetrà la seva venda quan el nor i contingut de l'etiqueta estigui en relació amb el producte.

LES RENDES RECAPTADES PER LES DUANES DE L'URUGUAY en 1930-31.—La Direcció General d'Estadística del dit país ha donat a la publicitat el detall de les rendes recaptades per les Duanes de la República en l'exercici econòmic 1930-31, els quals ascendiren a 33.772.552 pesos (contra 39.014.947 en l'anterior). D'aquest total correspon 13.506.278 a drets d'importació, 7.489.530 a impostos interns, 2.100.400 a impostos de vialitat, 2.078.554 a patent addicional 3 per 100 importació, 1.959.465 a patent extraordinària 5 per 100, 1.483.036 a drets d'exportació, 1.170.000 a impost sobre la canya, 982.502 a estiba i emmagatzematge, 511.574 al servei ràdio-elèctric, 485.224 a l'impost sobre el sucre, 436.672 a l'impost escolar, 422.328 a l'impost militar, 417.542 a l'impost de mobilització de bultos, 381.818 a patent addicional 1 per 100 exportació, 347.185 a patent consolar, 269.938 a impost estadística sobre importació, i 1.739.408 pesos a altres diversos impostos.

COMPANYIA DELS FERROCARRILS DE MADRID A SARAGOSSA I A ALACANT

QUILOMETRES EN EXPLOTACIO, 3.070

PRODUCTES DEL TRAFEC

ANYS	De l'1 al 10 de maig — Pessetes	Cts.	De l'1 de gener al 10 maig — Pessetes	Cts.
1929	7.963.743	55	107.259.542	50
1930	7.643.164	18	110.416.861	66
1931	6.820.273	84	100.939.645	43
1932	6.624.121	03	96.720.470	52

Barcelona, 25 de maig de 1932.
El Secretari del Comitè de Barcelona,
PAU CAVESTANY

SOLER i TORRA Germans
BANQUERS
Rambla dels Estudis, 11 i 13, i Bon-Succés, 1 i 3

NEGOCIEM ELS CUPONS VENCIMENT PRIMER DE JUNY

Cambra cuirassada — Caixes de lloguer per a guardar valors, documents, joies i altres objectes de valor
Compartiments des de 22 pessetes anuals
Pot visitar-se tots els dies feiners, de 9 a 1 i de 3'30 a 6

SOLER I TORRA GERMANS

BANQUERS

Rambla dels Estudis, 11 i 13, i Bonsuccés, 1 i 3

Telèfon 11551 (5 línies) — **Apartat de Correus 535**

MADRID: Alcalà, número 32

Sucursals: SANT SEBASTIA: Av. de la Libertad, núm. 20

VIC: Plaça de la Constitució, 43

Direcció telegràfica i telefònica "Solertorra"

Preu líquid a què negociem els cupons venciment 1 de juny 1932

	Líquid per cupó Pessetes	Canvi Dia 15 Maig	Rendiment Net
OBLIGACIONS			
Illuminat de Poblacions, 6 %, sèrie K	7.015	—	—
Ajuntament de Castelló, 5 %	6.218	95.—	5.23
Barcelona Traction L. & P. C. L., 6 %	6.616	83.—	6.37
Barcelona Traction L. & P. C. L., 5 1/2 %	12.445	—	—
Bons Sucrera d'Espanya, 6 % (Tresoreria)	13.095	94.—	5.57
Carburs Metàllics, 6 %	6.444	94.—	5.48
Catalana Gas i Electricitat, 6 %, sèrie G	7.17	99.—	5.79
Colònia Güell, 6 %	7.312	92.—	6.35
Electrometal·lúrgica de l'Ebre, 6 %	7.128	95.50	5.97
Emprèstit Extern Argentí, 6 %	6.75	91.25	5.91
Grans Magatzems "El Siglo", S. A., 6 %	6.412	94.—	5.45
Hidroelèctrica Ibèrica, 5 %	5.738	81.—	5.66
Renault, S. A., 6 %	7.237	75.—	7.71
ACCIONS			
Aigües de Barcelona, cupó número 27	24.591	150.—	5.93
Hullera Espanyola, cupó número 39	27.18	—	—

Revisem curosament les amortitzacions

PRINCIPALS OPERACIONS:

Compra i venda de valors - Negociació de cupons i títols amortitzats - Agregació de noves fulles de Cupons, estampillatges i permutes - Canvi de monedes i billets Cartes de Crèdit i Girs sobre Espanya i Estranger - Ordres de Borsa - Comptes corrents - Préstecs sobre valors - Subscripcions a emprèstits - Facilitem or per a pagaments a Duanes

ADMETEM DIPOSITS DE VALORS EN CUSTODIA

DRETS DE CUSTODIA	A L'ANY
Per cada títol de 500 ptes. nominals o fracció.	10 cts.
Per cada resguard . . . . . minimum	1'00 ptes.

Cambra cuirassada — **Caixes de lloguer**

per a guardar valors, documents, joies i altres objectes de valor

Compartiments des de 22 pessetes anuals

Pot visitar-se tots els dies feiners, de les 9 a la 1 i de dos quarts de 4 a les 6

COMPRA VENDA I ADMINISTRACIO DE FINQUES

AGENTS DE PRESTECS PER AL BANC HIPOTECARI D'ESPANYA

MERCAT DE LLOTJA

Bastant animat fou el mercat d'ahir i les transaccions regulars.

BLATS. — El vaixell arribat ahir de Marsella, el qual registrem a les arribades, n'és portador d'unes tres mil tones de blat argentí, la classe del qual no hem vist encara, però tan aviat com tinguem mostres, direm el que calgui. Segons noves, és a punt d'arribar el blat procedent d'Austràlia.

MORESC. — Poc animada la venda, per manca de compradors i consum; això fa que els preus continuïn sense variació, de moment i amb tendència fluixa.

ORDIS I CIVADES. — Els preus per als de la novella collita es reben una mica més baixos que aquests darrers dies. La manca de compradors pot influir quelcom en això, però creiem que hi pot fer més les noves d'éser la collita molt bona arreu de la Península.

Els preus que regeixen avui són per als ordis d'Alacant a 34 pessetes bord aquell port i la civada d'Extremadura a 31 pessetes damunt vagó origen.

Els altres gèneres seguiexen per ara sostinguts als preus que registrem

CEREALS

Aragó, segons classe	
Navarra, segons classe	
Castella superior	
Castella corrent	
Castella empedrats	
Extremadura crucber	
Extr. corrent	
Urgell	
Penedès i comarca	

(Preus en pessetes els 100 quilos sense sac damunt vagó origen)

MORESC, ORDI I CIVADA

Moresc Plata disp	39 3/4 a 40 1/2
Ordi nou	41 1/2 a 42
Civada Extremadura	46 1/2 a 47
Civada roja	
Escanda país s. c.	78 a 80
Escanda estranger	

ARROS

Bomba Calasparra	120 a 125
Bomba	110 a 115
Granja	69 a 70
Fioret	62 a 63
Matisat segons classe	50 a 61
Selecte	61 a 62
Bonlloc O.	58 a 59
Trencat	49 a 50
Farina d'arròs	52 a 54

LLEGUMS

Faves estranger s. c.	63 a 64
Faves Extrm. c. And.	
Faes maoneses	
Faves Llobregat	
Favons Extr. o And.	62 a 63
Favons estrangers s. c.	54 a 58
Veces Andalusia s. c.	58 a 59
Veces estranger	57 a 58
Erps estrangers	48 1/2 a 49
Titus	
Guixes	

MONGETES

Astúries s. c.	85 a 90
Gallegues	60 a 80
Castella tipus Barco	137 a 137
Castella corrent	195 a 196
Estrangeres, s. classe	75 a 100
Mallorca	106 a 110
València, segons cl.	100 a 105
Urgell i Comarca	100 a 105
Prat	104 a 106

CIGRONS

Sanc	185 a 200
Mexicans segons classe	140 a 200
Marroc segons classe	90 a 95
Andalusia 44/46	160 a 161
" 48/50	148 a 150
" 52/54	145 a 148
" 54/56	132 a 135
" 58/60	120 a 121
" 60/65	112 a 114
Pelons	95 a 105

(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

Pèsols estr. s. c.	102 a 110
Llenties Salamanca	115 a 125
Llenties Andalusia	90 a 95

(Preus en pessetes els 100 quilos damunt carro Barcelona)

FARINES

Força	75 a 80
Extra local	71 a 72
Corrent local	67
Extra de Castella	71 a 72
Corrent de Castella	67 a 68
Italia	

(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

DESPULLES

Número 3	31 a 32
Número 4	30 a 31
Segones	25 a 26
Terceres	23 a 24
Quartes	22 a 22 1/2

(Preus en pessetes els 60 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

Nepit (pelms)	22 a 22 1-2
Segunel	22 a 22 1-2
Sego	19 a 20

(Preus en rals la quartera de 70 litres damunt carro fàbrica)

ALTRES GENERES

GARROFES

Negra Vinaroç	48 a 48 1/2
Negra Castelló	46 a 46 1/2
Negra Matarraña	47 a 47 1/2
Roja	46 a 46 1/2
Eivissa	a 44
Mallorca	a 44

(Preus en rals els 69 quilos sense sac damunt carro Barcelona)

Polpa remolatxa país	29 a 30
Turró de coco	39 a 40
Farina de llinosa	37 a 38

(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

Alfals primera	10 a 10 1/2
Alfals segona	9 a 9 1/2
Palla d'Urgell	3 1/2 a 4
Palla curta	4 1/2 a 5

(Preus en pessetes els 4 Oquilos damunt carro Barcelona)

ARRIBADES

Per M. S. A. - Vagons: 11 farina.

Tel moll. - Vaixell "Trelissier", amb unes 3.000 tones de blat argentí, procedent de Marsella.

DADES FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

VANQUES

Dies	Preced.	D'ara	Alça	Baixa
Sucre Nova York				
Jl.	0.61	0.61		
S.	0.68	0.69	1	
D.	0.70	0.70		
Café Nova York				
Jl.	6.70	6.60		10
S.	6.60	6.48		12
D.	6.30	6.38		12

L A T. S. F.

Noticiari de Ràdio

LA RADIO A BELGICA

Per tal de donar una idea de la rapidesa amb què s'ha fet popular la ràdio a Bèlgica, anem a donar els números d'aficionats inscrits i les dates respectives:

Fi de desembre de 1930: 81.150.
Fi de març de 1931: 85.000.
Juny de 1931: 120.000.
Setembre de 1931: 167.000.
Octubre de 1931: 174.000.
Novembre de 1931: 189.000.
Fi de desembre de 1931: 200.531.

En el darrer total van compreses 2.753 llicències gratuites.

LA RED DE LA RADIODIFUSIO ALEMANYA

La potent emissora de Breslau (75 kilovats) està quasi acabada i es creu que podrà començar a prestar servei a començaments d'abril. De moment s'emprarà una antena ordinària, però després se n'instal·larà una altra de vertical, per a evitar els desagradables fenòmens del desenvaïment. La longitud de les antenes és exactament la meitat de la longitud d'onda.

Sembla que l'emissora de Berlín (75 kilovats) començarà a funcionar per juny o juliol. Es creu que al final de l'any estarà acabada l'estació de Munic (75 kilovats), i molt probablement també la de Fracfort, que tindrà 25 kilovats.

REBAIXES EN LAMPARES

Europees o Americanes, obtindreu des del 30 per 100 fins al 75 per 100, comprant-les a PERE PEREZ RAMBLA DE LES FLORS, 16

Notes de la Ràdio-Barcelona

CICLE DE CONFERENCIES SOBRE TEMES DE DIVULGACIO RADIOTECNICA

Seguint el curs d'aquest cicle, avui, dissabte, a les 19'00, Ràdio Barcelona retransmetrà, des de Madrid, la conferència a càrrec del senyor Emili Novoa Gonzàlez, enginyer de telecomunicació i advocat, el qual descabdellarà el tema: "Els drets del radioient".

CANVI DE PROGRAMA

El concert anunciat per a avui, dissabte, a càrrec de l'Orfeó Gracienc, queda ajornat per al dissabte, dia 18 de juny.

En el seu lloc es radiarà la selecció d'una sarsuela.

Emissions Nacionals

Programes per a avui

RADIO ASSOCIACIO EAJ - 15 (251 m.)

12: Senyals horaris pel carillon. Primera informació de canvis. Tanca de valors de la sessió del Borsí del matí.

Diari femení

12'05: Emissió núm. 208 del Diari femení. Calendari. Sant del dia. Indicacions astronòmiques. Full del dia. Conversa femenina. Curs de cuina pràctica: el plat de demà. Receptes de bellesa. Recomanacions pràctiques per a la llar. Informació d'entitats femenines. Consultes. Grafologia. Borsa femenina de Treball. Radiobeneficència femenina. Radiació de discos sol·licitats.

Concert de sobretaula

12'30: Concert pel quintet de Ràdio Associació, alternant amb discos. Informació d'espectacles barcelonins. — 14: Hora exacta. Segona informació de canvis. Tanca de valors de la sessió del Borsí del matí. Continuació del concert pel quintet. Radiobeneficència: llistes de donatius. Informació de l'obra benèfica de Ràdio Associació. continuació del concert. — 14'30: Fi del concert de sobretaula.

Emissió de tarda

17: Senyals horaris pel carillon. Primera informació de valors i moneda. Canvis de tanca de la sessió de la tarda a la Borsa Oficial de Barcelona. Curs radiat de Gramàtica francesa, a càrrec del professor nadiu M. Robert Michelet, de l'Acadèmi Hispano-Francesa. Sessió de música variada en discos. Seleccions d'òperes, operetes, sarsueles i música simfònica.

Cant i música sacres

18: Hora exacta. Retransmissió des de la Basílica de Nostra Dona de la Mercè, de la Salve i Goigs. — 18'30: Continuació de la música en discos.

Emissió infantil

18'45: Un quart d'hora diari dedicat als infants. Lliçons de coses, lectures d'infants, contes, rondalles, poesies, curiositats, endevinalles. Concursos infantils de Ràdio Associació. Lectura de novel·letes i fragments episòdics de la Història de Catalunya. — 19: Fi de l'emissió.

Emissió de nit

20: Senyals horaris pel carillon. Segona informació de valors i monedes estrangeres. Canvis de tanca de la Borsa Oficial de Barcelona i darrers canvis de la de Madrid. Breu comentari de les sessions de Borsa del dia. — 20'10: Concert per l'orquestra de Ràdio Associació. — 20'45: Música selecta en discos. — 21: Reportatge microfònic i notícies de premsa, a càrrec del periodista J. Navarro Costabella. Canvis de darrera hora de café, sucre, cacau, moresc, cautxú, cotó. — 21'15: Continuació del concert.—22: Hora exacta. — 22'30: Retransmissió de la sessió de ballables del Maricel Park de Montjuïc, a càrrec de la Banda Bonanova. — 23: Programa per a demà. Fi de l'emissió.

RADIO BARCELONA EAJ-1 (349 m.)

7'15: Sessió de Cultura Física, per ràdio. — 7'30 a 8: Primera edició de "La Palabra" (diari parlat de Ràdio Barcelona). — 8: Sessió de Cultura Física, per ràdio. — 8'15 a 8'45: Segona edició de "La Palabra". Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps al NE. d'Espanya, a la mar i a les rutes aèries. Nota meteorològica radiotelegràfica per a les línies aèries. Transmissió telefotogràfica diària de la carta del temps.

Sobretaula

13: Sessió de música lleugera, en discos. — 13'30: Concert pel Sextet de Ràdio Barcelona. — 14: Informació teatral. Audició de discos selectes. Secció cinematogràfica. — 14'20: Continuació del concert. — 14'30: Borsa del Treball d'EAJ-1. 15: Sessió radiobenèfica, organitzada exclusivament en obsequi de les institucions benèfiques, asils, hospitals i cases penitenciàries d'Espanya, amb discos escollits. — 15'30: El micròfon per a tots (secció dedicada als susbcriptors que amb aficions literàries, musicals o de recitació, vulguin actuar davant el micròfon de Ràdio Barcelona. — 16: Fi de l'emissió.

Tarda

18: Secció infantil. Sessió amb assistència de nens i nenes a la Sala Mozart, els quals actuaran davant el micròfon, recitant poesies i treballs en prosa, interpretant peces teatrals, cantant, tocant instruments, ecètera. El senyor Toresky tindrà al seu càrrec alguns números còmics. Concert pel Trio de Ràdio Barcelona, i projecció de pel·lícules còmiques. — 19'30: Cotitzacions de monedes. Retransmissió des de Madrid de la conferència que sobre "Els drets del ràdio-oients" donarà davant el micròfon d'Unió Ràdio el senyor Novoa Gonzàlez, enginyer de Telecomunicació i advocat. Programa del ràdio-oients (discos a petició dels senyors subscriptors de Ràdio Barcelona). Notícies de premsa.

Nit

21: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps al NE. d'Espanya, a la mar i a les rutes aèries. Cotitzacions de mercaderies, valors i cotons. — 21'05: L'Orquestra de Ràdio Barcelona interpretarà diverses composicions. — 22: Transmissió des de la sala de concerts de l'Orfeó Gracienc d'un concert, a càrrec de l'Orfeó Gracienc. Director, mestre Joan Balcells.

RADIO VALENCIA

Sobretaula

13'30: Obertura de l'estació. Concert pel Trio. — 14'30: Crònica teatral, per Sullivan. — 15: Tancament de l'estació.

Tarda

18: Obertura de l'estació. Tancament de moneda i canvis. — 18'05: "Voz de Mujer" (revista femenina radiada). — 18'30: Audició variada. 19: Tancament de l'estació.

Nit

21: Obertura de l'estació. Notícies bursàtils. Mercats agrícoles i fruiters. — 21'05: Audició variada. 21'30: Festival d'exaltació alcoiana. Retransmissió des dels salons del Círcol Industrial d'Alcoi. Primera parte: Paraules de l'alcalde d'Alcoi. Descripció d'Alcoi, pel senyor Alfons Carbonell. Actuació de la Banda Nova de l'Iris, dirigida pel mestre Josep Carbonell. "La alegría del Moro", pas doble (J. Carbonell); "Ball de Velles" i "La Trilla", fragments de la "Suite Llevantina", del mestre Barratxina. Alcoi fabril, pel senyor Gregori Ridaura. Segona part: Alcoi i la poesia, pel senyor Enric Abat, pare: "Minué" i "Zarabanda", del mestre Barratxina, executat per un quartet d'instruments de corda. Alcoi i la música, pel senyor Josep Olcina. Actuació de l'orquestra L'Harmònica Alcoiana, dirigida pel mestre Enric Pastor. "La madrugada" (Gonzalo Blanes"; "Serenata española" (Espí). Tercera part: Alcoi i la pintura, pel senyor Joaquim Aracil. Actuació de la Banda Primitiva, dirigida pel mestre C. P. Monllor. "La canción del Harem", pas doble (C. P. Laporta); "Polonesa de concierto" (J. Cantó). Actuació de la "Masa Choral" i l'Orquestra, que, sota la direcció del senyor Joan Masanet, interpretarà "Himno de fiestas", del mestre Barratxina. — 23'45: Notícies de premsa. Darrera hora. Servei directe d'Unió Ràdio Valencia. 24: Tancament de l'estació.

RADIO ESPANYA - MADRID (424 m.)

De 17 a 19: Notes de sintonia. Programa dedicat a Astúries i Santander. Peticions de ràdio-oients. Curs d'Esperanto, per En Marian Mojado. Notícies de premsa. Música de ball. Tancament de l'estació.

Emissions Estrangeres més interessants

FRANÇA. — Ràdio Paris, 1.725 m. — 20'45: Retransmissió del teatre marchais", opereta de Rossini. — de la Poste Saint Martin: "Beau-Torre Eiffel, 1.445 m. — 20'00: Ràdio teatre: "Miquette et son suère", comèdia de Robert de Flors i Caillavet. Poste Parisien, 328 m. — 20'45: Concert de cant d'orquestra. Bordeus, 304 m. — 21'00: Vetllada de comèdia: "Notre jeunesse", d'Alfred Capus. — Tolosa, 385 m. — 20'20: Música variada. — 21'00: Concert sobre "El barber de Sevilla", de Rossini.— 22'00: Orquestra simfònica. — 23'00: Discos dels ràdio-oients. — Alger, 363 m. — 20'30: Discos dels ràdio-oients.

ALEMANYA. — Langenberg, 472 m. — 20'00: Vetllada alegre. —22'25: concert. — 21'00: jazz. — Estutgard, 360 m. — 20'15: Concert des de Francfort. — 22'45: Concert des de Colònia"

AUSTRIA. — Viena, 516 m. — 20'00: Cants d'opereta. — 22'30: Ball.

BELGICA. — Bruxelles, 508 m.— 20'00: Vetllada Solidra: concert d'orquestra. En els descansos, poesies. — 22'10: Discos.

ANGLATERRA. —Nacional, 1.554 m. i 261 m. — 20'00 Concert d'orquestra. — 21'50: Ràdio Revista. — 22'35: Cançonetes. — 22'55: Ball des del May Fair Hotel.

HONGRIA. — Budapest, 550 m.— 21'00: Concert per l'orquestra de l'Opera Reial. — 23'30: Música de ball.

ITALIA. — Nord d'Itàlia, 331 m. i 247 m. — 21'00: Vetllada de varietats. — 23'00: Música de ball des de la Flaschetteria Toscana, de Milà. — Roma - Nàpols, 441 m. i 318 m. — 20'45: "El barber de Sevilla", comèdia lírica de Paisiello.

SUISSA. — Nacional, 403 m. — 20'30: Gran concert des de Vevey: Chors i orquestra. — 22'10: Música de ball des de Montreux.

TXECOSLOVAQUIA. — Praga, 488 m. — 20'00: Composicions de Kmoch. — 21'00: Concert des de Bratislava. — 22'25: Ràdio film des de Moraska-Ostrava.

U. R. S. S. — Moscou, 1.304 m.— 20'00: Transmissions en alemany i anglès; després, en espanyol, "Els bolxevics i la guerra imperialista".

Envieu les notes en català!

Composició a màquina

Per a editors i impressors

Lluna, n.º 8 : Telèf. 12849

BARCELONA

Blat Liverpool

Jl.	5.6		5.6 7/8	7/8	
O.	5.7 1-2		5.8	1-2	
D.	5.8 1-2		6.0 1/8	3/8	

Blat Xicago

Jl.	59	7/8	59 1-2		3/8
S.	61	3-4	61 1-4		1-2
D.	63	7/8	63 1-2		3/8

Moresc Xicago

Jl.	32	1-4	32 1/8		1/8
S.	34	3-4	34 1-2		1-4
D.	38	1/8	38 1/8		

Sucre Londres

J.	4.4		4.4 1-2	1-2	
Jl.	4.5		4.5 1-4	1-4	
A.	4.6	1-2	4.6 1-2		
S.	4.7		4.7		
O.	4.7	3-4	4.8	1-4	
D.	4.8		4.8	3-4	3-4
O.	4.10	1-4	4.10		1-4

METALLS: Londres

Coure comptat	97.06.3
" 3 mesos	97.05.0
Estany comptat	191.00.0
" 3 mesos	193.03.0
Plom comptat	9.18.0
" termini	10.03.0
" terminal	11.18.9
Zinc comptat	13.18.8

ESPECTACLES

TEATRES

TEATRE NOVETATS
Companyia lírica
LLUIS CALVO

Tarda, a dos quarts de cinc. Extraordinària matinée. **POR UNA EQUIVOCACION** i el sorollós èxit veritable de la temporada

LUISA FERNANDA

pel gran baix cantant **LLUIS JIMENO**, els grans divos **Vàzquez, Simon, Gubert** i la **Llanos, Palacios, Baraja, Ruiz París**, etc. Grandiosa presentació. Nit, a les 10: **POR UNA EQUIVOCACON** i l'obra del dia

LUISA FERNANDA

pel seu creador l'eminent baríton **EMILI SAGI-BARBA**

tots els altres artistes de la funció de la tarda. Demà, tarda, a les quatre. Acte segon de l'obra **LA ROSA DEL AZAFRAN** i l'èxit més gran de la temporada **LUISA FERNANDA**. Nit: **Por una equivocación** i **LUISA FERNANDA**. Triomf dels seus autors i creació insuperable de tots els artistes interpretadors Es despatxa a Comptaduría

Tots els dies
A RIURE, A RIURE, A RIURE!
EQUILIBRIOS
AL TEATRE BARCELONA

Teatre Català Romea
Companyia Vila-Davi. - Telèfon 19691

Avui, tarda, a les cinc, i nit, a un quart d'onze: El GRANDIOS EXIT COMIC de la comèdia alegre en 3 actes, de FRANCESC PRESES.

ANGELICA GRELOT
"ESTRELLA DE MODA"
L'OBRA QUE ACABA ELS MALS DE CAP
1525 RIALLADES
RIUREU TOTA LA VIDA

Demà, diumenge, a dos quarts de quatre, **LA CAPUTXETA VERMELLA** i **LA RATETA QUE ESCOMBRAVA L'ESCALETA**; a tres quarts de sis i nit, **ANGELICA GRELOT, "ESTRELLA DE MODA"**.

TEATRE POLIORAMA
Espectacles MERCE SEROS

Avui, tarda, a les 5'10, i nit, a les 10'15. Grans funcions: **ARACELI LEWIS, LUVA ANDRINA, MERCE VARGAS, JOHARA WELS, JOHN LEWIS, RAYMOND MARKONI, DOLORS CABELLO, XALMA, JAUME PLANES** i els seus discos vivents **MERCE SEROS**, vedette

EQUILIBRIOS
Provoca la rialla per força

TEATRE GOYA
Companyia **ZUFFOLI-BONAFE**

AVUI, tarda, gran èxit de
"JARAMAGO"

Nit, **AQUI ESTA MI MUJER!** Diumenge, tarda, **JARAMAGO**, i nit, **AQUI ESTA MI MUJER!**

TEATRE OLYMPIA

Avui, dissabte, 28, i diumenge, 29 maig Sessions tarda i nit
La sensacional pellícula
"COMO NACIO LA REPUBLICA ESPAÑOLA"
Resum GRAFICO-HISTORIC dels principals fets descadellats durant la gestació revolucionària que dugué el canvi de règim
4 úniques projeccions
per haver adquirit la pellícula una important casa Cinematogràfica estrangera

NEURASTENICS, HIPOCONDRIACS, VEGEU
EQUILIBRIOS

TEATRE BARCELONA
Companyia de comèdia del Teatre Maria Isabel de Madrid

Avui, dissabte, tarda, a un quart de sis. Nit, a un quart d'onze. La joguina còmica en tres actes, de Pere Muñoz Seca,
EQUILIBRIOS
Demà, diumenge, tarda i nit: **EQUILIBRIOS.**

CINEMES

COLISEUM
Avui, tarda, contínua de 4 a 8. Nit 10
Revista Paramount - Dibuixos i la producció Metro Goldwyn
HAZTE RICO PRONTO
per William Haines

PUBLI-CINEMA
Actualitats mundials - Documental Viatges - Etc. - Sessió contínua
Butaca UNA PESSETA
Equip sonor R. C. A. Photophone

CINEMA PARIS
Tarda, 4'30. Nit, 9'45
Honor entre amantes
Willy Fritz en
LAS ALEGRES CHICAS DE VIENA

CINE RAMBLAS
R. Centre, 30-32 - Telèfon 18072
AVUI: **NOTICIARI FOX SONOR**
HAY UNA MUJER
sonora, per Yvan Petrovitx
PIERNAS AL SOL
sonora, per Dorothy Revier
SU ULTIMA NOCHE
en espanyol, per Ernest Vilches, Concepció Montenegro, Joan de Landa i M. Alba. Sessió contínua

Fantasio
Avui, tarda, de 4 a 8 repetint-se el programa. Nit a les 10
Revista Paramount - Dibuixos. Atracció. ESTRENA de la graciosa comèdia **EL REY DEL TAXI**, per Georges Milton. Es despatxa a taquilla i al Centre de Localitats per a la numerada de demà, sis tarda

SALONS CINAES

TIVOLI
4 tarda i 9'45 nit: "La calle", Syerla Sydney i David Collier. "Himalschal".
FEMINA
4 tarda i 10 nit: "Para alcanzar la Luna". Noticiari. Dibuixos. Curiositats.
KURSAAL
4 tarda i 9'45 nit: "Amores de un gran duque". "Resurrección", Lupo Vélez.
CAPITOL
4 tarda i 10 nit: "Compensación", "La casa de la discordia".
CATALUNYA
4 tarda i 10 nit: "Milicia de paz", "Granada". Noticiari i Dibuixos.
PATHE PALACE
4 tarda i 9'30 nit: "El cantor desconocido", "Diosas de Montmartre", "Secretos de Africa", Noticiari i Dibuixos.
EXCELSIOR
4 tarda i 9'30 nit: "La dama de una noche", "Pasa el circo", "El autobús número 9".
MIRIA
4 tarda i 9'45 nit: "Cheri-Bibi", en espanyol. "Un par de tios", Dibuixos.
GRAN TEATRE CONTAL
Contínua 3'45 tarda: "Cheri-Bibi", "La riada", "Tragedia submarina" i Noticiari Orfeons.
MONUMENTAL CINEMA
Contínua 3'45 tarda: "Entre noche y día", "El perfume de la dama enlutada". Còmica. Noticiari i Dibuixos.
IRIS PARK
Contínua 3'45 tarda: "El perfume de la dama enlutada", "Entre platos y notas" "El hombre de la melodía".
ROYAL
Contínua 3'45 tarda: "Al este de Borneo", "Piernas arriba". Còmica. Noticiari i Dibuixos.
WALKYRIA
Contínua 4 tarda: "Don Juan diplomàtico", "Romance agreste". Còmica. Noticiari i Dibuixos.
BOHEMIA
Contínua 4 tarda: "Manos arriba", "Marinos a la deriva", "Desconcierto matrimonial". Noticiari.
DIANA
Contínua 3'45 tarda: "Manos arriba", "El leòn y el cordero". Còmica. Noticiari i Dibuixos.
ARGENTINA I PEDRO
Contínua 3'45 tarda: "Los dos pilletes" (1.ª jornada), "El negro que tenia el alma blanca", "El último varón sobre la tierra".

Cinema Principal Palace
Aparell Western Electric
Avui sessió contínua des de les 4
Revista Paramount, en espanyol
La Princesa se enamora
per Charles Farrell
CAMAROTES DE LUJO
en espanyol, per Edmund Lowe i Lois Moran. Diftuns: **Cielo robado,** per Nancy Carol

ESPORTS

FRONTO NOVETATS
AVUI, DISSABTE
Tada, a les 4'15
OSA - NAVARRETE
CONTRA
ECHEVARRIA - AZPIRI
NIT, a les 10'15
JUARISTI I - OAZALIS II
CONTRA
PISTON - MARCELINO
DETALLS PER CARTELLS

CONCERTS

URQUINAONA
Dimarts, 31, a les 10 nit
SESSIO DE DANSA
JOAN MAGRINYA
amb collaboració del pianista
JULI PONS
OBRES DE STRAWINSKY - FALLA HINDEMITH - LABROCA - PONS. Etc.
Decorat i accessoris de gran gala
Es despatxen localitats a comptaduría

DIVERSOS

CASINO SANT SEBASTIA
REOBERTURA AVUI, DISSABTE
Cada dia
APERITIUS
RESTAURANT
TES CONCERTS
Sortida de Teatres
Crazy Boys Orchestra
augmentada amb nous i valuosos elements

EL ALUMINIO Rda. S. Antoni, 68 i 70 Telèfon 15482
Especialitat en articles de taula, cuina, menatge i presents. Gran assortiment en vaixelles, cristalleries, coberts i ganiveteria. Exposició permanent de bateries de cuina de diverses classes. Fabricació pròpia de l'alumini marca "I. L", la més acreditada
ACTUALMENT QUINCENA BARATA
Deu per cent de rebaixa en totes les vendes

20 PESSETES DIARIES
dedicant-nos estones lliures. Senyores, homes propi domicili qualsevol població. Sol·liciteu instruccions mostres per a previ assaig. Apartat 12151, Madrid.

PIANOS DE LLOGUER
Diferents preus - Carme, 8, 1.er

BATERIES MILLARS
Producció nacional
Sepúlveda, 24

Sordera - Tartamudesa
Consulta gratis de 4 a 5. Mètode Assuero Guariment segur i ràpid. Clínica Batistero, Sant Pau, 19, Dpal., d'11 a 1.

Casa de Caritat de Barcelona

SERVEI PUBLIC DE POMPES FUNEBRES

DIRECCIO I OFICINES: EDIFICI DE LA CASA DE CARITAT, carrer de Torres Amat, núm. 8

Telèfons: 16524 - 16525 - 16526

SUBCENTRALS: Carrer del Clot, núm. 71. Telèfon 50461
Carrer de la Creu Coberta, número 91. Telèfon 33761
SUCURSALS: Carrer de Sant Andreu, 221. Telèfon 51051
Plaça del Centre (Sans), número 4. Telèfon 33471
Passeig del Triomf, número 17 ... Telèfon 52012
Carrer de Sarrià, número 72 ... ... Telèfon 73632

BADALONA: Carrer Reial, número 110. Telèfon 87 B.
Carrer Fermín Galán (St. Adrià), 26. Telèfon 248
HOSPITALET: Central: Laureà Miró, 60. Telèfon 33 H.
Sucursals: Pi i Margall, núm. 90. Telèfon 31226
Progrés (Coll Blanc), 58. Telèfon 31227
STA. COLOMA DE GRAMANET, Anselm Clavé, núm. 13

MARICEL-PARK
El millor Parc d'atraccions
Per a anar-hi còmodament i econòmicament empreu
FUNICULAR DE MONTJUIC

Per conèixer Mallorca
bé còmodament i en les millors condicions us heu d'adreçar a
VIATGES CATALONIA
Rambla del Mig, 37. Tel. 23952.

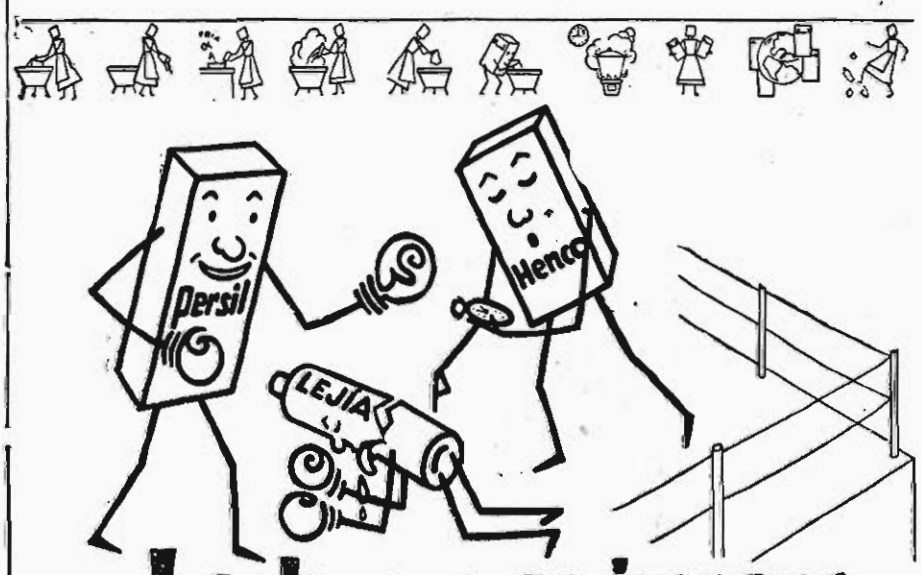
:: PIANOS :: loguer, des de pessetes al mes. - C. BIEGER BRUC, 78 8

CORRETGES D'OCASIO
EVARIST PUIGGROS
Av. Mistral, 30-32, (abans Av. Milans del Bosch).
BARCELONA

FONDA SIMON
És on menjareu la millor escudella i olla. Saló per a banquets. Esparteria, 6, i Vidrieria, 12. Tel. 17992

Clínica Gallego Vies urinàries - Matriu - Sífilis Impotència - Diatèrmia - Raigs X
18 COMTE ASALTO, 18
Director Dr. J. Riu. - Consulta de 10 a 1 i de 4 a 9. Diumenges, de 10 a 1

Lo bueno se impone...

y así debe ser. También se imponen los adelantos de la ciencia y acaban con lo anticuado, simplificando métodos de trabajo y suprimiendo sus inconvenientes. En el lavado, por ejemplo, el rudo trabajo manual y el empleo de productos que estropeaban la ropa, acortando su duración, antes se consideraban inevitables, cuando hoy día queda perfectamente demostrado que el empleo combinado de PERSIL y HENCO reduce a un mínimo el trabajo de lavar, no atacando en absoluto los tejidos. PERSIL ahorra trabajo, tiempo y dinero. PERSIL lava, blanquea y desinfecta la ropa. Para obtener el máximo rendimiento de PERSIL, es preciso atenerse al modo de empleo explicado en cada paquete y que es sencillísimo.

VALOR

Afaiti's higiènicament
Afaiti's de pressa
Afaiti's bé

Com?
Usant la PASTA NIX

S'afaitarà ràpidament, agradablement, perfectament.
No li quedarà la cara irritada, no hi sentirà cremor, o irritació després d'afaitar-se
Eliminarà el sabó, la brotxa, els potets i tots els altres objectes tan exposats a cultivar microbis

Demani-ho en perfumeries, droguerles, etc., al preu de 2'50 pessetes tub.

PETITS ANUNCIS CLASSIFICATS

DIVERSOS

VIES URINARIES
Defectes sexuals
POLICLINICA FARRE PUJOAN
Rambla Canaletes, 11, 1.er

Barbers i Perruquers
Fàbrica de sillons i aparells permanents (Unic). Viladomat, 15.

NO OBLIDEU
Els que aneu a París que trobareu
LA PUBLICITAT
a tots els quiosocs dels **Grans Boulevards, de la Place de la Republique a la Madelaine**
A la Place de la Bastilla.
A la Place de Saint Michel (costat Metropolità)
Al Boulevard Saint Michel.
Al Boulevard Sebastopol.
I a tots els grans quiosocs de París

SOLER I TORRA GMANS

BITLLETS

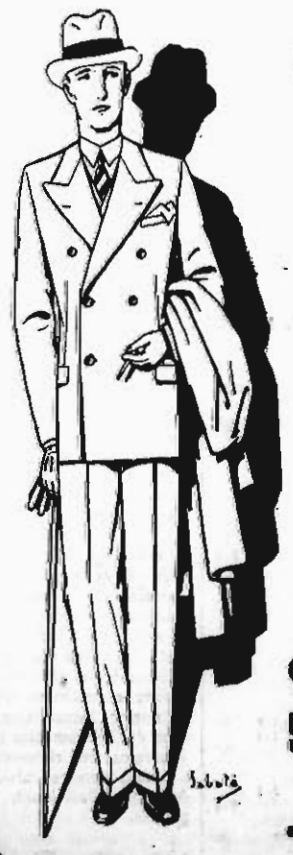
Francesos: 48 per 100.
Anglesos: 44'75 pessetes.
Italians: 62'50 per 100.
Belgues: 34 per 100.
Suïssos: 237'80 per 100.
Estats Units: 12'16 pessetes.
Alemanya (Reichsmark): 2'87 ptes.
Austria (xilling): 1'10 pessetes.
Txecoslovàquia: 35'50 per 100.
Holandesos: 4'75 pessetes.
Suècia: 2'20 pessetes.
Noruega: 2'19 pessetes.
Dinamarca: 2'35 pessetes.
Romania: 6'50 per 100.
Bulgària: 7 per 100.
Turquia: 5'15 pessetes.
Portuguesos: 0'40 pessetes.
Canadà: 10'15 pessetes.
Argentins: 2'60 pessetes.
Brasilers: 0'55 pessetes.
Colombians: 7 pessetes.
Venezuela: 1'15 pessetes.
Japonesos: 3'15 pessetes.
Algerins: 47'75 per 100.
Egipte: 44'50 pessetes.
Filipines: 5 pessetes.

OR

Alfons: 236 per 100.
Unces: 236 per 100.
4 i 2 duros: 236 per 100.
1 duro: 11'80 pessetes.
Isabel: 236 per 100.
Francs: 236 per 100.
Lliures: 59'45 pessetes.
Dòlars: 12'15 pessetes.
Cubà: 11'80 pessetes.
Mexicà nou: 236 per 100.
Venezuela: 235 per 100.
Marcs: 290 per 100.

Només essent fabricant

poden vendre's vestits de senyor i nen a tan bons preus

Més barat de preu, serà dolent

Pantalon i americana d'estam novetat, classe molt bona, de senyor, a 45, 60 i 80 Ptes.
Pantalon i americana d'estam novetat, classe molt bona, de nen, a 25, 30 i 35 Ptes.
Vestit de mariner, de "rayadillo" Mallorca, bon resultat, pantalon llarg, a 12, 15 i 18 Ptes.
Pantalon i americana de dril, classe bona, de senyor, a 15, 20 i 25 Ptes.
Pantalon d'otoman blanc, per a camp i platja, a 8, 10 i 12 Ptes.

TOT FABRICAT ALS NOSTRES TALLERS **VENDES A L'ENGROS I AL DETALL**

La nostra secció a la mida està a l'altura de les millors, i posa molt de compte en els encàrrecs que ens són confiats

CUPO VAL PER una **PLOMA ESTILOGRAFICA** a tot comprador d'un vestit

Sastreria ARBIOL

Hospital, 91

Telèfon 17126 **Barcelona**